

Deurne, prettig wonen en leven in de Peel!

Toekomstvisie 2030 Veerkrachtig Bestuur in Brabant

Vastgesteld door de gemeenteraad op 30 mei 2017

Inhoudsopgave

Wat vooraf ging	. 5
Achtergrond en netwerken	9
Opgaven voor Deurne	14
Positiebepaling Deurne2	21
Deurnese uitgangspunten voor samenwerking2	24
Samenwerking in de Peel2	29
Bronnen	37
Bijlagen	37
Bijlage 1: Directieopdracht 'Veerkrachtig Bestuur in Brabant'	38
Bijlage 2: Samenwerkingsthema's Peel (beleidsmatig)	41
Bijlage 3: Gespreksverslagen externe consultatie	42
Bijlage 4: Uitnodigingsbrief gesprekken Peelgemeenten6	52
Bijlage 5: Verslagen raadscommissie bestuur en raad	54

Wat vooraf ging

Met het traject 'Krachtig bestuur in Brabant' werd vanaf 2011 een Brabantbreed bestuurskrachtonderzoek gedaan door de provincie. Het proces kreeg in 2013 een nieuwe inslag onder de noemer 'Veerkrachtig bestuur in Brabant'. Gemeenten werden uitgedaagd om hun bestuurskracht verder te versterken. Kort gezegd: Brabantse gemeenten moeten klaar zijn voor de toekomstige opgaven die hen te wachten staan. Ze werden gevraagd dit te vertalen in een toekomstvisie. Deze visie dienden de gemeenten niet alléén te maken, maar in afstemming met de subregio, burgers, bedrijven en andere partners.

Peel 6.1

Voor de 6 Peelgemeenten Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel, Helmond en Deurne was Peel 6.1 het antwoord op de door de provincie gevraagde toekomstvisie. Lang werden de ontwikkelingen in de Peel dan ook met positieve woorden aangemoedigd; er was volop ruimte om dit initiatief door te ontwikkelen. Maar Peel 6.1 bleek zich uiteindelijk toch niet zo voorspoedig te ontwikkelen als vooraf gedacht. Bestuurlijke wisselingen en heroriëntaties op de rol van de gemeenten binnen de samenwerking betekenden het einde van Peel 6.1.

Dit betekende echter niet dat de Peelgemeenten stil kwamen te staan; de samenwerking Peelgemeenten (Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel en Deurne) kreeg vorm om de opgaven op het sociaal domein een doorstart te geven. Daarnaast opereren de (zes – dus inclusief Helmond) Peelgemeenten in een omvangrijk netwerk van samenwerkingsverbanden (formeel en informeel) om specifieke opgaven aan te pakken. De bestaande samenwerkingsafspraken in de Peel zijn in juli 2016 nogmaals richting de provincie benadrukt.

Gesprek gedeputeerde september 2016

Op 26 september 2016 is er een bestuurlijk overleg geweest tussen gedeputeerde Spierings en de burgemeesters van de zes Peelgemeenten. Aanleiding voor dit gesprek was de stand van zaken van de samenwerking in de Peel. De gedeputeerde heeft de burgemeesters opgeroepen om alsnog werk te maken van een bestuurlijke toekomstvisie per gemeente voor de zes Peelgemeenten. In de basis doen de gemeente dit individueel, later in het traject is er afstemming nodig in de Peel. De gemaakte afspraken in de Peel en communicatie hierover naar de provincie werden door laatstgenoemde voorlopig als onvoldoende bestempeld.

Consultatie commissie bestuur Deurne november 2016

In november 2016 is de raadscommissie bestuur in Deurne geconsulteerd over het verzoek van de gedeputeerde. Al eerder, in maart 2016, sprak deze commissie zich uit over de bestuurlijke toekomst van Deurne na Peel 6.1. Toen werd geconcludeerd dat "behoud van zelfstandigheid met een eigen identiteit waarbij gezocht wordt naar samenwerking waar dat voor de inwoners van toegevoegde waarde is' het uitgangspunt was. Daarbij moet worden uitgegaan van eigen solide bestuurskracht met goede omgangsvormen en een naar buiten gerichte blik en waarbij uitgegaan wordt van de inhoud. De argumenten uit 2013 voor de samenwerking in Peel 6.1 gelden nog steeds maar verdienen kritische beschouwing. Bij samenwerking moet niemand worden

uitgesloten, de vijf Peelgemeenten zijn de meest voor de hand liggende partners maar niet exclusief. Gezien de recente ontwikkelingen is Helmond niet de meest voor de hand liggende partner."

In de heroverweging concludeerde de commissie dat het alsnog wenselijk is om een toekomstvisie op te stellen in lijn met de vraagstelling van de provincie.

Bron: De Zaak (http://www.dezaak.nl)

Het doorlopen proces

Een krachtige gemeente gaat enerzijds over identiteit, dienstverlening aan inwoners en over lokale voorzieningen. Anderzijds gaat het om strategie: duiding van gezamenlijke belangen en opgaven, en opereren in de juiste netwerken om deze opgaven aan te kunnen. In het traject 'Veerkrachtig Bestuur in Brabant' daagt de provincie gemeenten uit om hier over na te denken. Niet alleen en enkel vanuit het gemeentehuis, maar juist in samenspraak met burgers, maatschappelijke organisaties, ondernemers en het onderwijs. En in een later stadium ook met de directe buurtgemeenten om de collectieve belangen te duiden.

Opdracht Veerkrachtig Bestuur

Voor de totstandkoming van de toekomstvisie heeft de provincie drie opgaven opgeworpen die centraal moeten staan in de beantwoording.

- Breng de grote inhoudelijke maatschappelijke opgaven en ontwikkelingen in beeld.
- Beschrijf organisatorische en bestuurlijke scenario's om deze opgaven en ontwikkelingen zo goed mogelijk op te pakken. Betrek hierbij de vier O's en de omliggende gemeenten. Met de vier O's bedoelt de provincie vertegenwoordigers van ondernemers, onderwijs, maatschappelijke instellingen en burgers.
- Laat de raad op basis van de visie een keuze maken over de toekomst van de gemeente.

Bij de beantwoording van deze vragen staan zes kernbegrippen centraal: Draagvlak, Schaalniveau passend bij de opgaven, Interne samenhang & consistentie, Bestuurskracht & vitaliteit, Regionale samenhang & evenwicht en Duurzaamheid.

Onderzoeksvraag

Om de onderzoeksvraag te kunnen beantwoorden is het noodzakelijk om een aantal deelvragen te stellen. Op hoofdlijnen is dit uit te splitsen in:

- 1. Welke zijn de belangrijkste (maatschappelijke) opgaven waar Deurne in de komende jaren mee te maken krijgt?
- 2. Op welke manier en met wie (samenwerkingspartners) is Deurne in staat om deze belangrijke opgaven op te pakken?
  - a. Hoe is en blijft de gemeentelijke organisatie in staat om toekomstige opgaven aan te kunnen?
  - b. Waar werkt Deurne nu al samen, op beleidsterreinen waar de opgaven voor eigenstandige gemeenten te groot is?
  - c. Op welke toekomstige opgaven moet Deurne samenwerking organiseren, met wie en (indien mogelijk) hoe?
- 3. Hoe kan de gemeente deze aanpak structureel inbedden? Welke scenario's zijn er mogelijk?

Werkafspraak Peel

De provincie heeft de zes Peelgemeenten verzocht om een tweeledig project te doorlopen. Enerzijds door per gemeente een eigen onderzoek te doorlopen. Anderzijds door ook de gedeelde belangen in de Peel te beschrijven. Dit vraagt ook om een goede afstemming tussen de gemeenten, zowel bestuurlijk als ambtelijk. Enkele Peelgemeenten hebben op hun eigen manier al een traject van visievorming doorlopen. De gemeenten werken vanuit een gelijke doelstelling en een gelijke onderzoeksvraag. De verdere inkleuring van het proces staat elke gemeente vrij. Op basis daarvan wordt bekeken welke de gemeenschappelijke belangen en acties zijn.

Aanpak Deurne

De raadscommissie Bestuur heeft gekozen voor een pragmatische en laagdrempelige aanpak van het proces. Er is al veel geschreven over Deurne, de toekomstige opgaven en motivering voor het aangaan van samenwerkingsverbanden. Tijdens het proces is gebruik gemaakt van bestaande overlegstructuren en netwerken om informatie op te halen en gesprekken te voeren. Bij het trechteren en ordenen van opgehaalde informatie en opgaven is zoveel mogelijk aangesloten bij de thema's die ook worden gebruikt in de Deurnese beleidscyclus (vrije tijd, omgeving, werken, samenleving, wonen en dienstverlening en organisatie).

Rol gemeenteraad Deurne

In een proces om te komen tot een toekomstvisie is draagvlak een belangrijk uitgangspunt. Hierbij gaat het zowel om draagvlak onder bewoners en externe partners als in het politieke spectrum. De Deurnese raad was nauw betrokken bij het proces. De raadscommissie bestuur vervulde de rol van klankbord op een pragmatische manier (met vergaand mandaat voor het college van burgemeester en wethouders). Hierbij valt te denken aan het met regelmaat bijpraten over de voortgang aan de hand van presentaties en dergelijke. De commissie kon op deze manier tijdens het proces reageren, reflecteren en bijsturen waar nodig. Daarnaast is het reguliere besluitvormingsproces doorlopen. De raad nam besluiten over de lokale visie en de oplegger voor de Peel.

Betrokkenheid externe partners

Tijdens de uitvoering van het onderzoek is het noodzakelijk om bewoners, maatschappelijke organisaties, ondernemers en onderwijspartners actief bij het proces te betrekken. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan het in beeld brengen van toekomstige (maatschappelijke) opgaven, zij maken er zelf deel van uit. In Deurne is in sessies met afgevaardigden van vaste, al georganiseerde verbanden input opgehaald. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de ondernemersvereniging, maatschappelijke partners (LEV-groep, Bergopwaarts, GGD, ZLTO en overig belangenbehartigers) en overkoepelende onderwijsstichtingen. Ook is gesproken met een groep sleutelfiguren uit alle wijken en de dorpen. Een oproep voor een extra gespreksavond met inwoners op open inschrijving (via Facebook, Twitter, de gemeentelijke website en het lokale weekblad) heeft niet tot voldoende respons geleid.

De directieopdracht waarin de Deurnese aanpak is uitgewerkt is als bijlage 1 bij dit document gevoegd.

Achtergrond en netwerken

Deurne bevindt zich in een netwerk van bestuurlijke en maatschappelijke partners die belang hebben bij en invloed uitoefenen op beleid en besluitvorming. Om dit netwerk inzichtelijk te maken is het in beschrijvende vorm opgenomen.

De bestuurskracht van Deurne op basis van de Brabantse Bestuursscan

In 2013 voerde de provincie Noord-Brabant de Brabantse Bestuursscan uit. Van alle Brabantse gemeenten werd de bestuurskracht in beeld gebracht. Voor Deurne kwam een diversiteit aan sterkten, zwakten, kansen en bedreigingen aan bod. De toenmalige financiële positie en het beheersbaar krijgen van de gemeentelijke financiën was een belangrijk thema. Deurne was zijn tijd vooruit met de visie "Deurne Koerst op Eigen Kracht": bezuinigingen werden mede gerealiseerd door inwoners zelf het initiatief te laten nemen om zaken die zij zélf belangrijk vonden op te pakken. Voor de langere termijn werd 'de gemeente Peelland (inclusief Helmond)' als een wenkend perspectief neergezet.

Het is de vraag of de conclusies uit 2013 nog actueel zijn. In de jaren daarna is er in Deurne en de omgeving veel veranderd. De financiële positie is door stevig ingrijpen fors verbeterd, de reservepositie is weer op orde en de bestuurlijke ambities nemen toe. De rol en positie van de gemeente verandert en bewoners kijken steeds kritischer naar de politiek. Ook de opgaven en omstandigheden veranderen mee:

De veranderende rol en positie van de gemeente

"De wijze waarop de overheid zich organiseert, sluit steeds minder goed aan op de maatschappelijke en economische ontwikkelingen. In hoeverre voelen burgers zich nog vertegenwoordigd door de overheid? In welke mate sluit het overheidshandelen aan op de problemen die burgers ervaren? Beschouwt het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld de overheid nog als een serieuze gesprekspartner? In hoeverre is het zinvol dat buurgemeenten elkaar beconcurreren op het gebied van woningbouw en bedrijventerreinen? Missen we niet teveel internationale kansen? Sluit het overheidsbeleid nog aan op de leefpatronen van de burgers?" Allemaal vragen die het provinciebestuur zich stelde in het kader van het traject Veerkrachtig Bestuur.

De gemeente als eerste overheid

Traditioneel vervullen gemeenten de rol van 'eerste overheid'. Zij vormen de overheidslaag die het dichtste bij de bevolking staat. Dit is zowel fysiek als bestuurlijk het geval. Vanuit deze positie worden gemeenten geacht te weten wat er in de lokale samenleving speelt, goed aan te voelen wat de samenleving wenst.

Van bezuinigingen naar groei

Financieel kenden gemeenten in de economische crisis in de periode vanaf 2009-2010 zware tijden. In Deurne was sprake van een dubbel effect vanwege de weerslag van de crisis op de exploitatie van het omvangrijke grondbezit. Forse bezuinigingen waren nodig om de financiële positie van Deurne weer op orde te brengen. Diverse taken werden afgestoten en de eerste vormen van 'nieuwe burgerparticipatie' kregen vorm. In Deurne is het werkprincipe "Deurne Koerst op Eigen Kracht" een mooi voorbeeld, waarbij moet

¹ Provincie Noord-Brabant – Leiderschap en dienstbaarheid: Samen op weg naar een (Veer)Krachtig Bestuur voor Brabant, september 2014, pagina 9.

worden opgemerkt dat dit naast bezuinigen ook een eerste antwoord was op de veranderende rol van de inwoner. Met deze manier van creatief bezuinigen en de wensen van de inwoners centraal stellen was de gemeente zijn toekomst op dat moment ver vooruit. Deurne won er in 2013 de VNG Pecunieprijs voor de creatiefste manier van bezuinigen mee. Daarnaast werd de gemeente Deurne in 2013 door de Vereniging voor Overheidsmanagement uitgeroepen tot de beste overheidsorganisatie. Inmiddels is deze werkwijze een landelijk bekende methode om bewoners actiever te betrekken bij gemeentelijk beleid en uitvoering. Door de forse maatregelen die het gemeentebestuur heeft durven nemen is de financiële positie van Deurne sterk verbeterd. Dit is consistent gebeurd, met behoud van daadkracht en extern draagvlak. De gemeente is op het gebied van bedrijfsvoering in control en toekomstbestendig.

Gemeentelijk takenpakket groeit

Het takenpakket van de Nederlandse gemeente is in de afgelopen jaren steeds groter geworden. Transities van taken op het gebied van Jeugdzorg en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning zijn de meest recente voorbeelden. Nieuwe veranderingen en transities komen er op korte termijn aan. Denk aan de Omgevingswet, die vraagt om een nieuwe manier van werken in het ruimtelijke domein. Tegelijkertijd is er van rijkswege in combinatie met het overhevelen van taken een bezuiniging gerealiseerd. Dit betekent dat de druk op gemeenten tweeledig is toegenomen. Zowel professioneel als financieel vormen dergelijke transities een grote opgave. Hoe kunnen gemeenten deze nieuwe taken aan? Is er voldoende kwalitatief hoogwaardig personeel te vinden? Hoe ga je om met de initiatief nemende en zelforganiserende bewoner? Wat dragen maatschappelijke partners bij? En wat is er financieel mogelijk of onmogelijk? Allemaal vragen die noodzaken tot kritische keuzes en een visie op het in stand houden van een netwerk van betrouwbare en krachtige samenwerkingspartners.

Naar co-creatie en faciliteren: de participatiesamenleving

De positie van gemeenten verandert daarnaast op een andere manier: bewoners en bedrijven worden steeds mondiger en willen actiever de bestuurlijke agenda en besluitvorming beïnvloeden. Dit vraagt om een ombuiging van de traditionele manier van besturen. De (gemeentelijke) overheid is steeds minder de bepaler die van bovenaf regels oplegt aan bewoners en bedrijven. Beleidsvorming en –uitvoering vindt steeds meer plaats in de vorm van co-creatie. De gemeente doet datgene waartoe zij wettelijk verplicht is en faciliteert kansrijke initiatieven vanuit de samenleving. Bewoners, maatschappelijke partners en bedrijven kleuren het beleid als het ware mee in. Dit vraagt om een nieuwe manier van werken: zowel op het gebied van ambities en maatschappelijke ontwikkelingen als in de manier van functioneren van de gemeentelijke organisatie is een grote transitie gaande. Samenwerking tussen de overheid en maatschappelijke partners is niets nieuws, maar de manier waarop dit gebeurt verandert wel sterk.

Daar speelt ook in mee dat er sprake is van een zich steeds explicieter aftekenende tweedeling in de maatschappij. Hoe ga je hier als gemeente mee om? Hoe zorg je er als gemeente en als netwerk van sociale en culturele partners voor dat mensen aangesloten en betrokken blijven bij maatschappelijke vraagstukken? Vragen die de gemeentelijke aanpak en rol beïnvloeden.

Veerkrachtig Deurne

Alle hierboven genoemde ontwikkelingen zijn ook voor Deurne en de regio van belang. Zij vragen om heldere bestuurlijke prioritering en keuzes. Welke zijn de belangrijkste opgaven? Wie zijn de partners zowel op bestuurlijk als maatschappelijk niveau die de uitwerking van deze opgaven mee mogelijk moeten maken? Vinden deze partners dit zelf ook? Kan Deurne alleen blijven functioneren of is intensivering van samenwerkingsbanden noodzakelijk? En hoe moet dit er dan uit komen te zien? Kort gezegd: is Deurne voldoende in staat om invulling te geven aan de verschillende rollen die nodig zijn om haar maatschappelijke opgaven te realiseren? Deze vragen worden in het vervolg beantwoord.

Het netwerk rond Deurne

Zoals beschreven staat de gemeente er niet alleen voor. Deurne opereert in een breed netwerk van gemeenten en andere partners. Bij het formuleren van toekomstige opgaven en de manier waarop deze worden aangepakt, is het noodzakelijk om te weten wie er invloed uitoefent. Voordat er scenario's geschetst kunnen worden voor de aanpak van grote toekomstige opgaven is het wenselijk om in beeld te krijgen wie potentiële (samenwerkings)partners zijn. Daarbij geldt dat iedereen zijn eigen wensen en belangen heeft. Wensen en belangen die in sommige gevallen ook nog conflicteren. Flexibiliteit is daarom nodig om tot op casusniveau de juiste partners te vinden en te betrekken.

Om een beeld te schetsen van de directe omgeving waarin de gemeente Deurne opereert is een korte analyse gemaakt (op hoofdlijnen):

Bestuurlijke omgeving

De Peel

De voornaamste bestuurlijke samenwerkingspartners voor Deurne bevinden zich in de Brabantse Peel. De gemeente Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel, Helmond en Deurne kennen een grote verbondenheid; zij vormen een entiteit die als 'daily urban system' voor de bewoners mag worden beschreven. Kort gezegd is dit voor een groot deel van de bewoners het dagelijkse leef-, werk- en recreëergebied. Professor Tordoir bevestigt dit gegeven in zijn onderzoek naar Brabantse Netwerken.

Op bestuurlijk niveau is de Peel een complex netwerk van formele en informele overlegstructuren en –momenten. Bestuurlijke trekkers voor specifieke onderwerpen lijken min of meer 'at random' op te staan naar eigen interesse en gemeentelijke behoefte/belang. Er is in de Peel nog geen gedeelde totaalvisie met een overkoepelende uitvoeringsagenda. Wel zijn er op diverse beleidsterreinen vormen van samenwerking georganiseerd. Voor deze terreinen zijn wel gedeelde visiedocumenten opgesteld. Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking van de Peelgemeenten op het gebied van jeugd en zorg, en de Peelvisies op Economie (de aansluiting van de Peel op de Brainport-ambities in Zuidoost-Brabant) en Ruimte. Voor de samenwerking op het gebied van jeugd en zorg is Deurne gastheer voor de (vijf) Peelgemeenten; de medewerkers van de gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten voeren hun werkzaamheden uit met het gemeentehuis van Deurne als centrale locatie.

Zuidoost-Brabant

De 21 gemeenten in Zuidoost-Brabant vormen een tweede laag in het netwerk van samenwerkingspartners voor Deurne. Zuidoost-Brabant is ook bekend als de Brainport van Nederland: innovatie en hightech staan centraal. De regiogemeenten werken samen om het economische en ondernemersklimaat in de regio te verbeteren aan de hand van deze twee uitgangspunten. Oplossingen voor grote maatschappelijke vraagstukken rondom gezondheid, mobiliteit, energie, voedsel en veiligheid kenmerken zich bijna altijd door een combinatie van techniek, design en sociale innovatie. Aan de hand van het programma 'Brainport Next Generation' worden bedrijven en kennisinstellingen gestimuleerd om met creatieve, vernieuwende oplossingen te komen voor deze vraagstukken.

Daarnaast zijn er bestuurlijke samenwerkingsvormen op het niveau van Zuidoost-Brabant. Specifiek gaat het om de Metropoolregio Eindhoven (nauw verbonden met de ambities van Brainport), de Veiligheidsregio en de GGD. De MRE heeft strategische samenwerkingsdoelen op het gebied van Economie, Ruimte en Mobiliteit die beschreven zijn in de Regionale Agenda. De Veiligheidsregio (veiligheid) en de GGD (volksgezondheid) zijn wettelijk bepaalde samenwerkingsverbanden.

Afsluitend is er op het niveau van Zuidoost-Brabant een regionale uitvoeringsdienst in de vorm van de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB). Hierin participeren zowel de 21 gemeenten als de provincie Noord-Brabant.

Binnen de regio Zuidoost-Brabant wordt de Peel gezien als een eigenstandige subregio.

Deurne in Zuidoost-Brabant, alle gemeenten in Zuidoost-Brabant en Zuidoost-Brabant binnen de provincie Noord-Brabant (v.l.n.r.). (bron: ODZOB)

Provincie

Het derde niveau waarop Deurne bestuurlijke relaties onderhoudt is met de provincie Noord-Brabant. De provincie vervult de rol van bestuurlijk toezichthouder op gemeenten, en ziet op deze manier toe op bestuurskracht, kwaliteit (van besluitvorming) en een gezonde financiële huishouding. De provincie heeft eigen bevoegdheden en verantwoordelijkheden, bijvoorbeeld op het gebied van ruimtelijke ordening en mobiliteit. Er zijn daarnaast diverse subsidierelaties. Afsluitend gebruikt de gemeente de provincie als klankbord voor initiatieven van bestuurlijke vernieuwing.

Geen bestuurlijke relaties met Limburg

Deurne bevindt zich ook op de provinciegrens met Limburg. Het is opvallend dat er met de provincie Limburg of de aangrenzende Limburgse gemeenten Venray, Peel en Maas en Horst aan de Maas geen enkele formele bestuurlijke relatie is. Er zijn enkel incidentele, informele overleggen tussen de colleges. Verdergaande samenwerking is er niet. Niettemin is er bestuurlijk besef dat er een belangrijke relatie bestaat tussen Brainport en Greenport.

Maatschappelijke omgeving

Maatschappelijke partners zoals bedrijven, onderwijsinstellingen, zorginstellingen, woningbouwverenigingen en belangengroepen zijn sterk afhankelijk van (gemeentelijk) overheidsbeleid. Het is van groot belang dat maatschappelijke partners zich herkennen in de bestuurlijk geformuleerde opgaven voor een gemeente, hun activiteiten worden er immers sterk door beïnvloed. Omdat zij hier sterk afhankelijk van zijn is het waardevol om hen te betrekken bij de totstandkoming van gemeentelijk beleid. Bijvoorbeeld op het gebied van economie gebeurt dit al veelvuldig. Dit past ook de veranderende rol van de overheid, zoals hierboven beschreven.

Opgaven voor Deurne

Een voornaam onderdeel van een toekomstvisie bestaat uit de bepaling van de toekomstige opgave(n) voor Deurne. Wat staat de gemeente de komende jaren te wachten? Waarop zijn inspanningen nodig? Welke zijn de grote thema's die de komende jaren in Deurne een rol gaan spelen en de toekomst van de gemeente mee vormen? Waar is Deurne écht goed in?

Deurne kenmerkt zich bij uitstek als een woon- en leefgemeente. Het is een gemeente met een sterke centrale kern, goede voorzieningen en verbindingen, een gevarieerd landelijk gebied en levendige kerkdorpen met elk een eigen karakter. Een gemeente die wil blijven boeien en haar inwoners wil binden en verbinden.

Recente onderzoeken en focus

Voor en over de gemeente Deurne zijn recent enkele onderzoeken uitgevoerd. Het gaat om de volgende publicaties:

- Prof. Dr. P.P. Tordoir Intergemeentelijke samenhang in Zuidoost-Brabant resultaten van onderzoek i.o.v. provincie Noord-Brabant, september 2013
- Lorentzgezelschap/PC Kwadraat Marktonderzoek Wonen en zorg, toelichting voor de gemeente Deurne J.P. Tulleneers.
- John Dagevos en Pieter Tordoir (Telos) Een korte blik op Deurne.
- Frits Oevering Rabo Research: Rabobank Peelland Zuid; De economie van Deurne 20-12-2016.

Deze onderzoeken bevestigen de hierboven beschreven karakteristiek van Deurne. Ze geven op hoofdlijnen een helder beeld van de voornaamste kenmerken van Deurne en daarmee een antwoord op de vraag 'waar is Deurne goed in?'. De onderzoeken vormen de belangrijkste leidraad bij het formuleren van de opgave(n).

De karakteristiek van Deurne moet worden gezien tegen de achtergrond van de positie van Deurne in regionaal verband: Deurne maakt onderdeel uit van de regio Zuidoost-Brabant, meer specifiek de Metropoolregio Eindhoven. Deze regio is één van de drie economische kerngebieden in Nederland. De opgave voor Deurne is om een bijdrage te leveren aan het behoud en de versterking van de diversiteit van deze krachtige metropool.

In Deurne is het prettig wonen en leven

Op basis van bovenstaande is de hoofdambitie voor Deurne voor de komende jaren geformuleerd. Hierbij is uitgegaan van de bestaande kracht van Deurne én het basisprincipe dat het onmogelijk is om 'van alles slechts een beetje te doen en te zijn'. De onderzoeken leggen de nadruk op het aanbrengen van focus en het benoemen van de kernopgave. De hoofdambitie is als volgt:

"Werken aan een hoogwaardig woon-, leef- en verblijfklimaat: zorgen voor een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving met een goed voorzieningenniveau. Hiermee neemt Deurne een volwaardige en complementaire positie in ten aanzien van het stedelijk gebied en zet Deurne in op een innovatieve verduurzaming van de agrosector."

Deelopgaven die bijdragen aan het realiseren van de hoofdambitie

Het realiseren van de hoofdambitie van Deurne vraagt om inzet en inspanningen van Deurne op een aantal thema's. Het gaat om de volgende punten:

Prettig wonen en leven, betaalbaar en divers

Tot 2030 stijgt het aantal huishoudens in Deurne, en daarmee neemt de behoefte aan een betaalbaar en divers woningaanbod toe. Deze stijging wordt nagenoeg geheel veroorzaakt door 1-persoonshuishoudens en een toenemend aantal senioren². De veranderende bevolkingssamenstelling vormt de basis voor leefbaarheidsvraagstukken en de noodzaak van het in stand houden en vernieuwen van lokale voorzieningen. Het aantal inwoners van Deurne blijft schommelen tussen 31.000 en 32.000. Deurne werkt toe naar een stabiele bevolkingsomvang, met op langere termijn wellicht lichte krimp.

De behoefte van senioren om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen vraagt om transformatie en aanvulling van de woningvoorraad. De aansluiting tussen wonen, welzijn en zorg, en de betaalbaarheid, zijn daarbij voorname opgaven. Dit komt verderop terug in de passage 'Prettig wonen en leven, een sociale en zorgzame gemeente'.

Leefbaarheid van wijken, kleine kernen en het landelijk gebied is gebaat bij een passende woningvoorraad in aantal en kwaliteit. Op basis van onder andere de provinciale woningbehoefteprognose gaat de gemeente de komende 15 tot 20 jaar uit van de

toevoeging van 1.250 woningen. Een negatieve spiraal door leegstand of ongewenst gebruik van bestaand vastgoed moet voorkomen worden. Dit vraagt om duidelijke keuzes over bouwen, transformeren of (in sommige gevallen) sloop. Bij de realisatie van nieuwe woningen en de transformatie van bestaande woningen en panden is verduurzaming en innovatie een belangrijk uitgangspunt. De gemeente zet zich in voor de realisatie van doelen als 'nul op de meter' en gasloos wonen.

<u>Prettig wonen en leven = gezond wonen en leven</u>

De gemeente staat voor grote bestuurlijke keuzes ten aanzien van het gebruik van de fysieke ruimte. Er is sprake van spanning tussen de ontwikkeling van stedelijke kenmerken enerzijds en landelijk of agrarisch gebied anderzijds. 'Sterke stuwende sectoren zijn agro, food en logistiek, maar deze zijn hoogproductief en leveren (daarom) structureel steeds minder werkgelegenheid. Zij staan ook op gespannen voet met woonklimaat en klimaat voor diensten.'³

² Lorentzgezelschap/PC Kwadraat – Marktonderzoek Wonen en zorg, toelichting voor de gemeente Deurne – J.P. Tulleneers.

³ John Dagevos en Pieter Tordoir (Telos) – Een korte blik op Deurne. Presentatie college van B&W 12-12-2016.

De ontwikkeling op het platteland is een belangrijk thema met een veelheid aan raakvlakken. Er zijn relaties met (volks)gezondheid, duurzaamheid, economische ontwikkeling, energie en voedsel, en leegstand in het buitengebied. Hierin zit een spanning tussen de economische belangen van (agrarische) ondernemers enerzijds en het woongenot van inwoners anderzijds.

Deurne wil een vitaal platteland én gezonde, leefbare kernen. Dit vraagt om structuurversterking en transitie. Terugdringen van overlast en verbeteren van het woonen leefklimaat is een belangrijk aandachtspunt. Uitgangspunt is een duurzame, voor de toekomst houdbare situatie. Daarbij is het noodzakelijk om een vangnet te creëren voor ondernemers die om wat voor reden dan ook niet mee kunnen in deze ontwikkeling.

De ontwikkelingen in het glastuinbouwgebied kunnen bijdragen aan de gewenste transitie in het buitengebied. Door ruimte te bieden aan nieuwe innovatieve concepten op het gebied van agrofood, wordt ook beter aangesloten bij de uitgangspunten van Brainport. Deurne is een grensgemeente van Brainport en haakt aan op Greenport Venlo. De ontwikkeling van de glastuinbouw heeft in Greenport in een hoog tempo plaatsgevonden. Deurne kan van de daar opgedane ervaringen leren; Limburgse buurgemeenten lijken op dit thema een geschikte partner. Een concrete opgave is echter nog niet ontwikkeld, maar zou in de basis kunnen liggen in het verkennen van gezamenlijke belangen en de rol en positie van Deurne daarin. Door het college is inmiddels een werkbezoek georganiseerd aan Greenport om een eerste indruk te krijgen van de ontwikkelingen en om de samenwerkingsmogelijkheden te verkennen.

De komende periode wordt de raad gevraagd om in het kader van de transitie verdergaande keuzes in te maken en beslissingen over te nemen. In het verlengde daarvan speelt de vraag hoe Deurne om gaat met de invulling van de opgaven rond duurzaamheid, verduurzaming en energie(voorziening). Met het oog op de recente versnellingsafspraken tussen de provincie en de regio Zuidoost-Brabant liggen hier kansen voor Deurne.

Prettig wonen en leven, een gezonde lokale economie

In relatie tot de ontwikkelingen in Brainport onderscheidt Deurne zich door een prettig woon- en leefklimaat. Dit neemt niet weg dat het daarnaast vanzelfsprekend is dat een krachtige lokale economie en werkgelegenheid een belangrijke motor zijn voor de leefbaarheid in een gemeente. Het is daarom zaak om te blijven investeren in een gezond ondernemersklimaat. Daarbij geldt dat het begrip 'economie' niet ophoudt bij de grenzen van de gemeente Deurne. Op de schaal van Deurne kan de economie immers nauwelijks worden beïnvloed. Het is bij uitstek een thema dat zich leent voor een (sub)regionale aanpak. Met de visie 'De Peel maakt het in Brainport' is hier een eerste stap toe gezet. De Peelgemeenten herbergen bedrijven die een belangrijke toeleverancier zijn voor de grote top-technologische bedrijven in Brainport. Ook richting de Limburgse buurgemeenten liggen er kansen op het gebied van economische samenwerking en werkgelegenheid. De regio Venlo is via de A67 goed en snel bereikbaar.

Prettig wonen en leven, goed bereikbaar

Een aantrekkelijke gemeente om te wonen is een goed bereikbare gemeente. Deurne kent een diversiteit aan mobiliteitsnetwerken die verplaatsingen binnen en buiten de regio mogelijk maken. Daarmee zijn werkgelegenheid en (stedelijke) voorzieningen in de omliggende gemeenten goed bereikbaar.

Werkgelegenheid op redelijke (reis)afstand van de woonplaats is een belangrijke voorwaarde om een aantrekkelijke gemeente te kunnen zijn en blijven. Werkgelegenheid reikt verder dan de gemeentegrens. Deurne is op dat gebied sterk afhankelijk van de omliggende gemeenten, waaronder specifiek Helmond en (de regio) Eindhoven. Dit verklaart de uitgaande oriëntatie van inwoners van Deurne op steden als Helmond en Eindhoven.

Van de landelijke Peelgemeenten is Deurne de enige plaats met een (intercity)station met rechtstreeks verbindingen richting Eindhoven, Venlo en verder naar het Ruhrgebied. De omgeving van het station is ingericht als mobiliteitsknooppunt waarbij je als voetganger, fietser, buspassagier en automobilist comfortabel, veilig en snel over te kunnen stappen op de trein. Daarnaast zijn de N270, N279 en de A67 belangrijke verkeersaders voor vlot vervoer

binnen de regio en over de grens met Duitsland. De druk op het bestaande mobiliteitsnetwerk neemt steeds verder toe. Het is daarom een opgave om bestaande voorzieningen in stand te houden en kwalitatief verder te verbeteren.

Uitdagingen op lokaal niveau zijn het bereikbaar houden van het centrum, wijken, scholen en bedrijventerreinen. Veilige en snelle fietsverbindingen zijn daarbij van belang. Tevens zijn er de afgelopen jaren een aantal omleidingen gerealiseerd die de centra en kernen ontlasten. Denk hierbij aan de omleiding Liessel, de rondweg om Vlierden en de Zuidelijke Omlegging. De realisatie van een tunnel onder het spoor bij de Binderendreef zal hier in de nabije toekomst ook een belangrijke bijdrage aan leveren. Besluitvorming hierover heeft inmiddels plaatsgevonden en de voorbereidingen voor realisatie zijn gestart.

<u>Prettig wonen en leven, met bijpassende voorzieningen</u>

Prettig wonen en leven betekent dat je moet kunnen voorzien in de behoeften die daarbij horen, zoals winkelen, zorg, onderwijs, cultuur, sport, ontmoeten, natuurbeleving en recreëren. Deurne heeft hiervoor winkels, een eigen ziekenhuis, een breed onderwijsspectrum, een cultureel aanbod en voldoende mogelijkheden om (buiten) te recreëren. Het aanvullend aanbod (regionaal) is goed bereikbaar. Het Deurnese voorzieningenniveau is hoog(waardig), het is de kunst om ook voor de toekomst op te beantwoorden aan de behoeften van de inwoners.

Winkel- en horeca-aanbod

Deurne zet op lokale schaal in op versterking van het (winkel)centrum van de kern

Deurne. Daarbij geldt dat Deurne tot op beperkte hoogte een regionale functie voor diensten, persoonlijke verzorging en winkelen kent.⁴ In samenwerking met de ondernemers worden maatregelen genomen om leegstand tegen te gaan en het centrum aantrekkelijker te maken. De eerste voorstellen voor deze aanpak zijn inmiddels gedaan, maar dit proces vraagt de komende jaren om aanvullende aandacht. Lokaal is een economisch actieplan in ontwikkeling. Hierin wordt ook ingezet op behoud van lokale werkgelegenheid, de aanwezige ondernemers en werkgevers.

Onderwijs

Een tweede belangrijke voorziening op korte afstand is goed onderwijs. De ontwikkeling van een regio is nauw verbonden aan kennis. Op het gebied van onderwijs is in Deurne een diversiteit aan basisscholen. Ook is er een breed spectrum van scholen in het voortgezet onderwijs op alle niveaus (van vso tot gymnasium) aanwezig. Het is een uitdaging om het bestaande aanbod kwalitatief te verbeteren, bijvoorbeeld door de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven te bevorderen. Er is lokaal behoefte aan beroepsonderwijs dat aansluit bij de vraag vanuit het bedrijfsleven.

Instellingen voor hoger onderwijs zijn in de regio in ruime mate aanwezig. Ze zijn voornamelijk gesitueerd in Helmond, Venlo, Eindhoven en Tilburg. Deze steden zijn (met het openbaar vervoer) goed en snel bereikbaar.

Sporten, cultuur en ontmoeten

Mogelijkheden om vrije tijd te besteden op een redelijke afstand zorgen er ook voor dat

je een aantrekkelijke woonen leefgemeente bent.
Deurne kent een rijk
verenigingsleven en een
breed aanbod van vormen
van vrijetijdsbesteding. Een
grote diversiteit aan sporten cultuuraanbieders maakt
dat de inwoner dichtbij zijn
sport of hobby kan
beoefenen. Het is echter niet
alleen de activiteit die bindt,
maar ook het ontmoeten is
van groot belang voor de
sociale cohesie.

Natuur, recreatie en toerisme

Deurne bevindt zich daarnaast in een groene omgeving met de specifieke kenmerken van natuur in de Peel. Op dit moment heeft Deurne een beperkte regionale recreatieve functie (met name toeren en wandelen). Kwalitatief hoogwaardige buitenruimte is een belangrijke aanvullende voorziening binnen een regio die ook een grote stedelijke as kent. Deurne heeft deze ruimte, en kan daarmee een belangrijke aanvulling leveren op de kracht van Deurne zelf én de regio. Bijvoorbeeld de doorontwikkeling van wandel-, fiets-, mountainbike en ruiterroutes kan hier een bijdrage aan leveren.

⁴ John Dagevos en Pieter Tordoir (Telos) – Een korte blik op Deurne. Presentatie college van B&W 12-12-2016.

<u>Prettig wonen en leven, een sociale en zorgzame gemeente</u>

Deurne is een sociale gemeente, waarin inwoners betrokken zijn met elkaar en voor elkaar, waarin de gemeente faciliteert dat sociale betrokkenheid vorm krijgt. De opgave voor Deurne is dat iedereen mee kan doen op sociaal en maatschappelijk vlak. De gemeente draagt de verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de Jeugdwet, Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Participatiewet. Instandhouding en verdere optimalisering van het bestaande netwerk zijn van belang.

Transformatie naar zorg dichtbij, meer preventief, meer maatwerk, normalisering en indien mogelijk lichtere zorg, vragen om nog specifiekere en vroegtijdigere inzet van ondersteuning en hulpverlening. Deurne kent een breed netwerk van vrijwilligers en verenigingen die hier samen met professionele sociale partners een bijdrage aan kunnen leveren. Maatschappelijke participatie niet alleen op het gebied van Wmo en Jeugd, maar ook op het gebied van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en verdere ontwikkeling van de nulde lijn zijn hiervoor belangrijke voorwaarden. Beheersbaarheid van kosten en het creëren van een sociaal netwerk en vangnet dichtbij de cliënt zijn belangrijke opgaven voor Deurne.

Vanuit lokale netwerken, vrijwilligersorganisaties, betrokken ondernemers, het Werkbedrijf en samenwerkende instellingen wordt participatie mogelijk gemaakt en gestimuleerd. De Participatiesamenleving bindt inwoners aan Deurne. Of ze nu jong of oud zijn, iedereen wil deel uit maken van een samenleving waarin meedoen de norm is. De opgave voor Deurne is om de lokale samenleving en samenwerking hierop aan te spreken en deze ontwikkeling te stimuleren.

In de gevoerde gesprekken roepen de maatschappelijke partners de gemeente op de regie te pakken, partijen met elkaar te verbinden en vertrouwen te hebben in hun kennis en kunde. Daarnaast zijn zij gebaat bij eenduidig beleid voor taken die zij voor een samenwerkingsverband van meerdere gemeenten uitvoeren. Zij roepen gemeenten dan ook op om beleid (in de sociale sector) zoveel mogelijk te harmoniseren.

<u>Prettig wonen en leven, energieneutraal in 2050</u>

Deurne heeft de ambitie om in 2050 een energieneutrale gemeente te zijn. Daarmee sluit Deurne aan bij de doelen uit het Klimaatakkoord van Parijs. In de gesprekken met de externe partners in het kader van de toekomstvisie is uitdrukkelijk stil gestaan bij 'duurzaamheid'. Zij delen met de gemeente het urgentiebesef rond het thema 'klimaatverandering'.

Om in 2050 energieneutraal te zijn moet de overgang (transitie) gemaakt worden van het gebruik van fossiele energie naar duurzame energie. Dit is een pittige opgave waarbij het onmogelijk is om nu exact te bepalen welke acties hiervoor tot 2050 nodig zijn. Om hier invulling aan te geven is de Route naar een energieneutraal Deurne in 2050 opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. Dit is geen concreet lange termijn plan,

maar een ambitie met een concreet actieplan voor de korte termijn en flexibiliteit naar de toekomst om mee te bewegen met de ontwikkelingen en omgevingsfactoren. Hierbij geldt dat het onderwerp deels op zichzelf staat, maar het ook raakvlakken heeft met andere deelopgaven in deze visie. Zo komt 'gasloos wonen' bijvoorbeeld terug onder het thema 'Prettig wonen en leven, betaalbaar en divers'. Een eerste concrete stap is gezet met de deelname aan een regionaal zonnepanelenproject voor de Deurnese inwoners.

Realisatie van prettig wonen en leven in Deurne

De gemeente is een onderdeel van de samenleving; het gemeentebestuur van Deurne wil nu en in de toekomst dicht bij haar inwoners staan. Met de aanpak 'Deurne Koerst op Eigen Kracht' waar eerder al aan werd gerefereerd is hier een eerste aanzet toe gemaakt. Het bestuur wil echter verder gaan en ziet het als een opgave om initiatieven van buitenaf in de nabije toekomst nog meer te faciliteren. Deskundige inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners moeten in de nabije toekomst nog meer ruimte krijgen om hun inbreng te leveren ten aanzien van beleidsvorming en –uitvoering. Democratische vernieuwing betekent ook dat bewoners of direct betrokkenen inhoudelijk meer zeggenschap kunnen krijgen in besluitvormingsprocessen. Onder de naam 'code oranje' wordt hier inmiddels landelijk mee geëxperimenteerd. Deurne wil hier slagen maken en durft experimenten aan; inmiddels is besloten aan de slag te gaan met het thema burgerbegroting.

De wensen van inwoners en hun eigen inbreng en betrokkenheid staan steeds meer centraal in de manier waarop gemeenten werken. Co-creatie en democratische vernieuwing is een opgave én een middel om de andere opgaven te realiseren. Gemeenten moeten weten wat er onder de inwoners leeft, de afstand tussen bestuur en inwoner moet hiervoor optimaal zijn. Daarbij geldt: een grote gemeente is niet per definitie een betere gemeente.

Deze ontwikkeling vraagt om een andere gemeentelijke organisatie. Een zelfbewuste gemeente kiest ook voor een krachtige ondersteunende organisatie. De gemeentelijke organisatie bevindt zich in een veranderproces. De eind 2016 vastgestelde visie over hoe de gemeentelijke organisatie eruit moet zien en het gelijktijdig vastgestelde Strategisch Personeelsbeleid en Informatiebeleid zijn concrete uitwerkingen. Ook over de huisvesting en het toegankelijker maken van het gemeentehuis worden verkenningen uitgevoerd. De huidige inrichting van het gemeentehuis staat de gewenste ontwikkeling van de organisatie en zijn medewerkers behoorlijk in de weg. Ontmoeting (intern én extern) wordt niet gestimuleerd.

Als gevolg van bezuinigingen en outsourcing is het personeelsbestand sinds 2011 met 30% gekrompen. Als gevolg van de samenwerking Peelgemeenten en de start van het lokale gebiedsteam zijn er met ingang van 1 januari 2017 75 nieuwe mensen in het gemeentehuis van Deurne te vinden. Deurne is gastheer voor deze medewerkers. Zij zijn geen werknemer van de gemeente, maar wel van één van de gemeentelijke partners.

Afsluitend geldt dat digitale dienstverlening en het bijhouden van de snelheid van digitale ontwikkelingen een opgave zijn voor de gemeente. De snelheid en toegankelijkheid van informatie neemt in hoog tempo toe. Gemeenten worden 'gedwongen' om mee te gaan in digitalisering en de snelheid van dit proces. In het nieuwe i-beleid van Deurne wordt hier al op geanticipeerd, maar gezien de snelheid van ontwikkelingen is stil blijven zitten geen optie. Het is een opgave om hier als gemeente voldoende op te zijn toegerust.

Positiebepaling Deurne

Naar een antwoord op de 'hoe'-vraag; opmaat naar een Peelproces

De opgaven voor Deurne zijn bekend. De vervolgvraag is gericht op de manier waarop Deurne deze opgaven aan kan. Doet Deurne dit alleen? Of juist samen met andere gemeenten. En met wie dan? Het basisuitgangspunt bij het bepalen van de positie van de gemeente Deurne is: "Structuren of grenzen, of het nu dorps-, stads- of provinciegrenzen zijn, geven niet per definitie richting of versterking aan bestuurskracht. Bestuurskracht ontstaat door gezamenlijk, met bijdrage van ieders kracht, en in samenhang op inhoud het beste te doen voor je regio." Met 'ieders kracht' worden inwoners, maatschappelijke partners, andere overheden en medewerkers van de gemeente Deurne bedoeld.

Vanuit dat uitgangspunt is de positiebepaling uit te splitsen op een aantal niveaus, in een vijftal principe-uitspraken:

1. Op niveau Zuidoost-Brabant zijn de uitgangspunten van MRE en Brainport leidend Deurne erkent het belang van zowel de Metropool Regio Eindhoven als van Brainport. Een krachtige en goed functionerende regionale samenwerking én de aanwezigheid van innovatieve toptechnologie is ook van vitaal belang voor de lokale economie en samenleving van Deurne.

Wat kan Deurne aan deze regio toevoegen?

Vast staat dat een krachtige regio gebaat is bij een goede lokale economie; daar blijven we op investeren. Maar in het proces om te komen tot een toekomstvisie voor Deurne is één ding heel duidelijk geworden. Zowel uit vier externe onderzoeken die recent over Deurne zijn uitgevoerd als uit de inspraakronde met externen komt naar voren dat de kracht van Deurne zit in een goed woon- en leefklimaat. Daarmee kan Deurne zich onderscheiden én voegt Deurne iets toe aan Zuidoost-Brabant. Goed wonen en leven is complementair aan wat nodig is om de doelen van MRE en Brainport te realiseren. Mensen die in deze regio komen werken, hebben behoefte aan een woonomgeving met voorzieningen, ruimte, groen en infrastructuur. Deurne heeft kwaliteit te bieden op dit vlak.

2. <u>Helmond heeft de positie van centrumstad in de Peel</u>

Daarnaast erkent Deurne volmondig de positie van Helmond als de centrumstad in de Peel. Helmond is voor Deurne van strategisch belang en aantoonbaar sterk in het aanbod van werkgelegenheid en subregionale voorzieningen. Dit uit zich ook in het feit dat Helmond (naast Deurne zelf) de kerngemeente is waarop de Deurnenaar is gericht. Dit wordt zichtbaar in verplaatsingspatronen.

Bovendien heeft Helmond vanwege zijn omvang en positie een brede toegang tot netwerken die voor de plattelandsgemeenten in de Peel niet toegankelijk zijn. Denk aan zaken als het Stedelijk Gebied Eindhoven en de B5, het netwerk van de vijf grootste Brabantse steden. De plattelandsgemeenten in de Peel dienen gebruik te maken van dit brede netwerk en Helmond hierin onvoorwaardelijk te zien als belangenbehartiger voor de Peel. Brainport zet in op Food, Maakindustrie en Automotive. Via Helmond kan de Peel hier beter op aangehaakt raken. Omgekeerd is de groene ruimte van Deurne en omgeving een mooie aanvulling op het stedelijke karakter van Helmond.

De gemeenten zijn duidelijk complementair aan elkaar als het gaat om de combinatie van werkgelegenheid, voorzieningen en prettig wonen en leven.

3. Deurne gaat uit van zijn eigen kracht

Lokale opgaven verdienen een lokale aanpak. Deurne is een gemeente die uitstekend, sterker en als een van de eersten uit de crisis is gekomen. Mede door de gemaakte bestuurlijke keuzes in de afgelopen jaren is Deurne weer in control. Financieel is Deurne gezond, en de risico's worden steeds verder beperkt. Er heerst weer optimisme. Het gemeentebestuur is in staat gebleken om op de juiste momenten stevige keuzes te maken. Daardoor is er nu weer ruimte voor nieuwe ambities. Daarnaast is Deurne ook bestuurlijk en organisatorisch een stabiele en rustige gemeente.

Niettemin vragen de toekomstige opgaven om stevige keuzes en een realistische benadering. Alle deelopgaven om een goede woon- en leefgemeente te kunnen zijn en te blijven, lijken in hoofdzaak een specifiek Deurnese aangelegenheid. Ze vragen daarom ook om een Deurnese aanpak. In deze opgave zit de kracht van deze gemeente; in de genoemde onderzoeken is op basis van de huidige situatie al vastgesteld dat Deurne er bewezen goéd in is.

4. <u>Er zijn gezamenlijke belangen en opgaven in de (landelijke) Peel</u>

Zoals gezegd, er moet sprake zijn van realiteitszin: naast de lokale opgaven zijn er ook zaken die in een regionaal perspectief aangepakt moeten worden. Deurne kan in zijn eentje niet de lokale of regionale economie beïnvloeden. Ook werkgelegenheid, veiligheid, afspraken over bedrijventerreinen en het sociaal domein zijn voorbeelden van thema's die zich niet laten inkaderen of beperken door gemeentegrenzen. Daarnaast kan samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en beleidsontwikkeling leiden tot meer kwaliteit voor de inwoners.

Andersom voegt de wijze waarop Deurne zijn opgaven invult iets wezenlijks toe aan de ontwikkelingen op de schaal van MRE, Brainport en Peel. We constateren dat de betekenis van Greenport voor Deurne een nadere verkenning behoeft (er is inmiddels een werkbezoek gepland).

Al met al betekent dit dat er vanuit Deurne een open en gastvrije houding is voor samenwerking op vraagstukken die verder reiken dan het lokale domein of voor samenwerking die de dienstverlening voor de inwoner verbetert. De Brabantse Peel vormt daarin de meest natuurlijke biotoop. Enkele initiatieven zijn in dat kader al eerder tot stand gekomen. Denk bijvoorbeeld aan de samenwerking Peelgemeenten in het sociaal domein, en de gezamenlijke economische visie 'De Peel maakt het in Brainport'. Zij vormen zo een passende aanvulling op de lokale inzet.

Waar sprake is van gezamenlijke belangen en opgaven voor 6 gemeenten is het logisch dat Helmond onderdeel uit maakt (of zelfs regisseur is) van samenwerkingsafspraken. Veiligheid, ruimte, infrastructuur en economie zijn voorbeelden.

Maar kijkend naar eenieders identiteit en naar de specifieke opgaven en karakteristieken van de 6 Peelgemeenten constateert Deurne dat de 5 plattelandsgemeenten in de Peel voor vrijwel dezelfde samenwerkingsvragen en samenwerkingsbehoeften staan; zo gaan we het alle vijf druk krijgen met ons buitengebied; dan gaat het om de transitie in de landbouw, ruimte voor natuurontwikkeling en het stimuleren van recreatie en toerisme.

Dit zijn opgaven die niet of nauwelijks overeenkomen met die van Helmond. Dit geldt ook andersom: de hoofdopgaven van Helmond zijn niet die van de plattelandsgemeenten in de Peel. Het is vanuit die constatering dat Deurne zich het meest aangewezen acht op de 5 plattelandsgemeenten in de Peel.

Deze keuze doet op geen enkele wijze afbreuk aan de hierboven erkende positie van Helmond als centrumstad. De focus van de plattelandsgemeenten in de Peel is echter grotendeels anders.

5. <u>In de Peel zetten we in op bouwen aan een goede onderlinge relatie</u>

Deurne neemt graag het initiatief om samenwerkingsnoodzaak en -mogelijkheden in de landelijke Peel verder te onderzoeken en aan te jagen. Dit zou op termijn kunnen leiden tot één gedragen Peelvisie op de opgaven die ons binden en die complementair zijn aan de opgaven van Helmond. De lokale opgavebeschrijvingen en de daaruit opgehaalde gezamenlijke belangen dienen hiervoor als leidraad.

Duurzaam samenwerken begint bij onderling vertrouwen. Deurne acht het van groot belang om het vervolgtraject te starten vanuit dit basisprincipe. Dit vraagt durf om over eigen (gemeente)grenzen heen te kijken. Redeneer niet vanuit de gedachte 'what's in it for me', maar vanuit de gedachte 'what's in it for us'. Vertrouw elkaar, val niet in details en laat op sommige momenten juist los. Samenwerken is bereid zijn om soms iets weg te geven dat eigenlijk 'van jou' is. Wanneer iedereen binnen een samenwerking daar toe bereid is, krijg je er op de langere termijn iets voor terug. En als dat goed is, is de optelsom van wat je terugkrijgt uiteindelijk groter dan datgene dat je los laat. Alleen dán kom je samen verder en wordt je samen sterker.

Nota bene: vooruitlopend op een vervolgproces met 6 Peelgemeenten heeft het college op basis van de positiebepaling het initiatief genomen om de colleges van de 4 plattelandsgemeenten in de Peel uit te nodigen voor individuele verkennende gesprekken. Deze gesprekken kunnen parallel plaatsvinden aan het gezamenlijke brede Peeltraject. De uitnodigingsbrief is als bijlage 4 toegevoegd.

Deurnese uitgangspunten voor samenwerking

Is de Deurnese visie op samenwerking, een gedeelde visie?

Van de 'hoe'-vraag naar een concrete invulling

Deurne heeft het initiatief genomen om, naast het collectieve Peeltraject met de zes gemeenten, de vier plattelandsgemeenten in de Peel uit te nodigen voor een individueel 'benen-op-tafel' gesprek. Doel van het gesprek is een verkenning of er voldoende basis is om met de plattelandsgemeenten een verdiepingsslag te maken in de huidige samenwerking. Ook voor de collectieve gesprekken is het belangrijk om te bepalen wat van een samenwerkingsinitiatief verwacht wordt. Dan moet wel duidelijk zijn welke principes je hanteert voor duurzame samenwerking, op welke basis je een samenwerking (op wat voor thema dan ook) wenst te organiseren. Daarnaast geldt dat duidelijk moet worden waar de andere gemeenten in de Peel behoefte aan hebben en wat zij verwachten van een samenwerking waar Deurne deel van uit maakt.

Om de verdiepingsslag te maken is het zaak om goed te kijken naar de bestaande uitgangspunten voor de samenwerking in de Peel (sociaal domein). Ook in de gesprekken met inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners is hier bij stil gestaan.

Op basis van bestaande ervaringen en inzichten uit het proces Veerkrachtig Bestuur is een kader geformuleerd dat als leidraad dient voor het vervolgproces in de Peel. Het helpt bij het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden of bij de toevoeging van samenwerkingsthema's in bestaande samenwerkingen. Wat wil Deurne hier mee bereiken? Waar moet het toe leiden? En hoe denken de andere (plattelands)gemeenten hier over?

Om dat laatste duidelijk te krijgen is afsluitend een aantal vragen geformuleerd die als leidraad kunnen dienen in deze gesprekken. Wat dragen we daar uit, wat is de Deurnese basis voor samenwerking?

Uitgangspunten positiebepaling vormen de basis

In de positiebepaling is een vijftal basisuitgangspunten opgenomen die als leidraad dienen voor het vervolgproces in de Peel. Na de beschrijving van de lokale visies is het immers zaak dat de zes Peelgemeenten naar elkaar uitvouwen welke opgaven lokaal zijn opgehaald, te beoordelen waar gezamenlijke opgaven liggen en op basis daarvan gesprekken te voeren over mogelijke samenwerkingsmogelijkheden en -vormen. Deurne doet dit aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- 1. Op het niveau van Zuidoost-Brabant zijn de uitgangspunten van de MRE en Brainport leidend;
- 2. Helmond heeft de positie van centrumstad in de Peel;
- 3. Deurne gaat uit van zijn eigen kracht;
- 4. Er zijn gezamenlijke belangen en opgaven in de (landelijke) Peel;
- 5. In de Peel zetten we in op bouwen aan een goede onderlinge relatie.

Met de positiebepaling laat Deurne zien bereid te zijn om vervolgstappen te zetten in het proces van samenwerking de Peel. De zoektocht naar duurzame samenwerking gaat

echter verder dan het erkennen van een aantal uitgangspunten voor de vervolgbespreking. Het vraagt om een verdere verdieping in wat samenwerking kan toevoegen, en hoe Deurne en de andere gemeenten zich daar in willen positioneren.

Hoe is de samenwerking Peelgemeenten nu georganiseerd?

Momenteel werken de 5 plattelandsgemeenten in de Peel (Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel en Deurne) onder de naam 'Peelgemeenten' samen op het gebied van beleidsvoorbereiding en uitvoering in het sociaal domein. Helmond maakt geen onderdeel meer uit van de samenwerking nadat Peel 6.1. ten einde kwam. Het samenwerkingsverband is juridisch geborgd in de vorm van een Gemeenschappelijke Regeling en een openbaar lichaam. Plaats van vestiging is Deurne.

De samenwerking kenmerkt zich door een sterke lokale focus en inbedding van taken. De zogenaamde 'couleur locale' is op gemeentelijke niveau geborgd, bijvoorbeeld in de vorm van lokale gebiedsteams. Daarnaast is er nauwelijks sprake van beleidsharmonisatie. De bovenlokale Peelorganisatie werkt op de achtergrond. Zij heeft een sterk faciliterend karakter. De basis ligt in de ondersteuning van de gebiedsteams en de beleidsvoorbereiding. De vijf deelnemende gemeenten stellen in de basis ieder hun eigen beleid vast.

Externe partners en samenwerking (tussen en met gemeenten)?

Naast de constatering hoe de samenwerking in de Peel op dit moment is georganiseerd kunnen we ook leren van buitenstaanders. Hoe kijken zij aan tegen samenwerking? Tijdens de totstandkoming van de toekomstvisie voor Deurne is hier met hen over gesproken. Er is stil gestaan bij nut en noodzaak van samenwerking. Zowel ondernemers, inwoners als maatschappelijke partners hadden hierover een mening. Op hoofdlijnen concluderen zij:

- Samenwerken wordt in beginsel als iets positiefs beschouwd. Als het nodig is om taken aan te kunnen moeten gemeenten samenwerking zoeken met andere gemeenten of partners. Maar er is ook een gevaar: bedrijven en bewoners komen door deze ontwikkeling meer op afstand te staan van de gemeente. Ze roepen de gemeente op om er voor te zorgen dat de gemeente voor de eigen inwoners voldoende toegankelijk blijft, het moet geen 'ver van m'n bed show' worden.
- Samenwerken moet geen doel op zich zijn. Gemeenten moeten veel meer gebruik maken van elkaars diensten, datgene waar iedere gemeente zélf goed in is kan worden gedeeld met anderen. De gemeenten in de Peel moeten niet teveel bezig zijn met zelf het wiel opnieuw uitvinden. Op gelijkluidende onderwerpen en opgaven moeten ze intensiever met elkaar samenwerken. Producten van samenwerking moeten kwalitatief goed en controleerbaar zijn.
- Ben als gemeente bereid om een stuk van je eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid bij een samenwerkingsverband te leggen, durf los te laten waar nodig. Redeneer niet meer vanuit de gedachte 'what's in it for me', maar veel meer vanuit 'what's in it for us'.
- De maatschappelijke partners vragen heel expliciet om vertrouwen in de (professionaliteit van) hun organisaties. Zij roepen gemeenten op om op sommige

momenten de inhoud los te laten en over te laten aan de partners met inhoudelijke expertise. De gemeente zou de maatschappelijke partners veel meer vanuit een regierol bij elkaar moeten brengen. De partners kunnen zich dan concentreren op het leveren van de inhoud (of zorg). Hiermee wordt voorkomen dat partijen langs elkaar af werken. Hun oproep: gemeente breng partijen samen, pak regie!

- Daarnaast roepen de maatschappelijke partners op tot harmonisatie van beleid en werkwijzen. Kijk ook over de grenzen van domeinen heen. Iedere gemeente heeft zijn eigen manier van doen en werken, terwijl zorgaanbieder worden uitgenodigd om steeds meer integraal te werken.

Waar staat Deurne voor in een duurzame samenwerking?

Op basis van de uitgangspunten voor het vervolgproces Veerkrachtig Bestuur in de Peel, constateringen ten aanzien van de huidige samenwerking in de Peel én de opmerkingen van buiten de gemeentelijke organisatie kan een kader voor duurzame samenwerking worden geformuleerd. Kernwoorden zijn echtheid, duurzaamheid voor de lange termijn, erkenning en vertrouwen. Vergelijkbaar met het position paper hanteert Deurne een aantal basisuitgangspunten:

1. Zijn er overeenkomsten in de bestuurlijke erkenning van mogelijke samenwerkingspartners in de subregio Peel?

Naast de erkenning van de uitgangspunten van de MRE en Brainport, en de erkenning van Helmond als centrumstad in de Peel ziet Deurne de vier plattelandsgemeenten in de Peel als voorname samenwerkingspartners. Er is grote gelijkenis in opgaven. In Deurne zijn hier inmiddels bestuurlijke uitspraken over gedaan tot op het niveau van de gemeenteraad. Maar geldt dit ook voor de andere gemeenten in de Peel? Op basis van de eerste collectieve bespreking van de Peelcolleges op 25 april 2017 lijkt dit het geval te zijn, maar het verdient aanbeveling om hier in de individuele gesprekken mee te starten.

 Erken gezamenlijk de behoefte aan samenwerking via je gezamenlijke opgaven en belangen. Welk doel willen we met samenwerking bereiken?
 Samenwerken voor de vorm, dus 'om het samenwerken', kan niet de bedoeling zijn. Het moet een zekere meerwaarde in zich hebben. Die meerwaarde moet dus bij de

start van een verkenning tot samenwerking blijken. De basis van een samenwerkingsverband ligt in de erkenning van gezamenlijke opgaven. Zijn er gezamenlijke opgaven die ons binden, en die een samenwerking écht nodig maken? In de landelijke Peel zijn dit volgens Deurne: transitie in de landbouw, ruimte voor natuurontwikkeling en het stimuleren van recreatie en toerisme⁵.

Worden deze opgaven gedeeld? Zet dan een vervolgstap, met respect voor elkaars mening. Zorg daarbij voor gedeelde normen en waarden en de mogelijkheid om gevoelige situaties aan de voorkant bespreekbaar te maken, als het ware 'uit te praten'. Alle belangen moeten aan de voorkant op tafel kunnen komen, zodat er een open afweging kan plaatsvinden. Alleen dan is er een gezonde basis voor samenwerking.

_

⁵ In het Innovatiehuis is het thema Vrije tijd en Toerisme benoemd als onderwerp voor de zes Peelgemeenten.

- 3. <u>Bepaal de uitvoeringstaken pas na de erkenning van de gezamenlijke opgaven.</u>
  Pas als gezamenlijke thema's zijn bepaald is het mogelijk om uitvoeringstaken te definiëren en te beleggen in een samenwerkingsverband. Het uitgangspunt is dat gedeelde belangen de basis vormen. Alleen van daaruit is het mogelijk om te bepalen welke uitvoeringstaken en bijbehorende capaciteit nodig zijn. Begin dus niet met het organiseren van een gezamenlijke backoffice, dit is voor Deurne heel duidelijk een vervolgstap in een samenwerkingsproces en geen startpunt of basisreden voor samenwerking⁶.
- 4. <u>Deurne wil leren van de huidige samenwerking in de Peel; wat gaat goed, wat kan beter?</u>

De basis van de samenwerking tussen de plattelandsgemeenten in de Peel is al gelegd in het sociaal domein. Ook is er al een gemeenschappelijke regeling opgericht. Het lijkt dus een logische stap om deze elementen als basis te gebruiken voor vervolgstappen in de Peel. Maar voordat nieuwe samenwerkingsinitiatieven aan het bestaande samenwerkingsverband worden toegevoegd is het wenselijk om het huidige functioneren te evalueren. Wat gaat er goed, en wat kan er beter? Dit is tevens de basis voor de aanvullende uitgangspunten voor samenwerking.

Het is te vroeg om nu al uitgebreid conclusies te kunnen trekken. Maar op de hoofdlijn valt wel al te concluderen dat:

- De inrichting van de uitvoering van taken in het sociaal domein in de vorm van een uitvoeringsorganisatie die alle backoffice- en ondersteunende taken doet t.b.v. 5 individuele gebiedsteams, leidt tot dienstverlening dicht bij de burger.
- Anderzijds dit leidt tot aansturing die hiërarchisch en functioneel door elkaar heen loopt. Een aantal keuzes worden lokaal gemaakt, waaronder het te voeren beleid.
- Hieruit valt nu al te concluderen dat de uitvoeringsorganisatie 5 verschillende gemeenten bedient. Elke gemeenten met zijn eigen wensen, uitvoeringswensen en uitwerkingen. Dit levert op dit moment niet de beoogde kwaliteitswinst en efficiëntie op.
- 5. Samenwerking moet een bijdrage leveren aan de kwaliteit van beleid en uitvoering. Samenwerking moet (op termijn) leiden tot efficiencywinst en verbetering van kwaliteit van (beleids)voorbereiding en uitvoering. Zowel van binnen de gemeentelijke organisatie als vanuit buitenstaanders ligt hier de nadruk op. Beleidsharmonisatie leidt op z'n minst tot een efficiëntere bedrijfsvoering dan nu het geval is. Dit geldt zowel voor de samenwerkende gemeenten als voor onze andere samenwerkingspartners.

In het verlengde daarvan kan de inzet worden gericht op verbetering van de kwaliteit. Hiervoor kan een meetbaar doel worden gesteld, maar daarvoor is het nu nog te vroeg. Organiseer in ieder geval aan de voorkant voldoende capaciteit in de uitvoering, zodat voldoende kwaliteit, kennis en competenties in de organisatie(s) gegarandeerd zijn. Dit biedt zekerheden over de kwaliteit van uitvoering en ruimte om los te laten:

27

⁶ Inmiddels is duidelijk dat voor de overige vier plattelandsgemeenten in de Peel de vorming van een gezamenlijke backoffice wordt gezien als een aparte activiteit naast de gezamenlijke opgaven. Efficiency overwegingen spelen een rol, waarbij de verwachting is dat gezamenlijke uitvoering goedkoper wordt.

6. <u>Samenwerking is los laten: 'what's in it for us'?</u>

Om de kwaliteit van beleid en uitvoering te verbeteren en op termijn efficiënter te werken is 'loslaten' een belangrijk thema. Deurne wenst inhoudelijk meer diepgang in de samenwerking dan nu het geval is. Er moet geen vervolg worden gegeven aan de bestaande samenwerking in de Peel 'om het samenwerken'. Daarom is het bestuur van Deurne bereid om zaken op detailniveau los te laten; stuur op hoofdlijnen in gezamenlijk beleid vanuit de redenatie 'what's in it for us'. Dit kan alleen als er vertrouwen is. De basis voor dit vervolgproces. Deelnemers in een samenwerkingsverband moeten kunnen ervaren dat er sprake is van overleg bij belangrijke zaken. Partijen moeten de mogelijkheid hebben om invloed uit te oefenen op het proces. Ook is het zaak om te zorgen dat deelnemende gemeenten goed op de hoogte zijn van wat er in het samenwerkingsverband speelt.

Deurne wil in de Peel met elkaar in gesprek gaan op basis van de vraag of gemeenten bereid zijn om los te laten. Samenwerken is immers meer dan alleen personeel bij elkaar zetten; samenwerken is ook, beleid harmoniseren en gezamenlijk gedragen uitgangspunten nastreven en zodoende en efficiënte partner zijn andere belanghebbenden.

Samenwerking in de Peel

De provincie heeft in september 2016 gevraagd aan de Peelgemeenten om vóór 1 juli 2017 een toekomstvisie Veerkrachtig bestuur op te stellen. De Peelgemeenten hebben dit verzoek opgepakt en per gemeente een proces met de bevolking en betrokken partijen doorlopen. Op basis hiervan hebben de zes Peelgemeenten de gemeenschappelijke opgaven benoemd en een gezamenlijke aanpak besproken. Het proces Veerkrachtig bestuur heeft er in die zin toe geleid dat de Peelgemeenten op een serieuze wijze hebben nagedacht over hun toekomst.

Op basis van de lokale visies bekrachtigen de Peelgemeenten de visie op samenwerking in hun gezamenlijke brief aan de Provincie van 12 juli 2016. Volledigheidshalve is deze brief nogmaals toegevoegd. Uit de consultaties met de bewoners, ondernemers en maatschappelijke partners blijkt dat deze lijn wordt ondersteund. Ten opzichte van voormelde brief zijn inmiddels een aantal stappen gezet. De actualiteit van het afgelopen jaar en de gezamenlijke visie voor de toekomst is hieronder verwoord.

De Peelgemeenten gaan uit van opgaven gestuurd werken, waarbij de inhoud centraal staat en de structuur en vorm van samenwerking een afgeleide is. Flexibele, innovatieve vormen van samenwerken hebben de voorkeur. De samenwerkingsrelaties kenmerken zich door wederzijds respect voor elkaars rol, verantwoordelijkheid, belangen en autonomie.

Samenwerking passend bij de opgave

De maatschappelijke opgaven van deze tijd vragen om een ander soort lokaal bestuur, overheden zijn in transitie. De gemeente is op zoek naar haar nieuwe rol. Dit past binnen de vraag van de provincie om experimenteel om te gaan met nieuwe vormen van samenwerking. Om hiermee uit de traditionele structuur- en governance discussie te komen.

Het is vanuit deze gedachte dat we vasthouden aan het principe dat samenwerking gebaseerd moet zijn op inhoudelijke vraagstukken, op basis van "goedschaligheid". De peelgemeenten werken samen op basis van inhoud en kiezen daarbij het juiste schaalniveau. Per opgave gaan we op zoek naar de daarvoor geschikte partners. Hierbij gaan we uit van een multihelix aanpak waarbij externe partners aansluiten waar nodig en mogelijk. Deze werkwijze vraagt om flexibele netwerken en een benadering op verschillende niveaus. Hierbij kennen we bijvoorbeeld het stedelijke netwerk met de zes peelgemeenten en het netwerk gericht op de plattelands opgaven met de vijf peelgemeenten. De stedelijke opgave van Helmond is namelijk niet persé ook gelijk aan de opgave voor een plattelandsgemeente in de Peel.

In voormelde brief zijn een aantal samenwerkingsthema's benoemd waar nog steeds overeenstemming over bestaat tussen de Peelgemeenten. Op de volgende onderwerpen zijn ten opzichte van 2016 concrete stappen gezet in de vorm van een gezamenlijke agenda of samenwerkingsafspraken.

Op het schaalniveau van de zes gemeenten zijn we concreet aan de slag gegaan met de volgende onderwerpen:

- 1. Economische agenda (Innovatiehuis De Peel). Via het Innovatiehuis wordt de verbinding gelegd met de Brainportagenda als het gaat om 'food', 'automotive' en 'slimme maakindustrie'; "vrijetijdseconomie" zit verankerd in de economische agenda Innovatiehuis;
- 2. Ruimtelijke agenda in ontwikkeling (Innovatiehuis De Peel)
- 3. Participatie en werk (Senzer)
- 4. Integrale veiligheid o.a. Peelland interventie team (PIT) en programma aanpak Ondermijning Peelland.

Bij de aanpak van de opgaven voor de zes Peelgemeenten kan Helmond de trekker zijn.

Voor de volgende opgaven is de schaal van de vijf plattelandsgemeenten passend:

- Voor WMO, Jeugd en BMS (Sociaal domein) is een gemeenschappelijke regeling van start gegaan met ingang van 1 januari 2017 voor de vijf plattelandsgemeenten in de Peel. In het verlengde van de gezamenlijke taakuitvoering zijn er lokale gebiedsteams (in de wijken en kernen) actief op maatwerkniveau in de uitvoering.
- 2. Transitie in het buitengebied.

Toekomstvisie 2030

Op basis van de principes van "goedschaligheid" zullen de maatschappelijke opgaven door de zes peelgemeenten steeds zo passend mogelijk worden opgepakt. Uitgaande van vertrouwen en elkaar iets gunnen. Op het moment dat er zich nieuwe opgaven voordoen, zal in gezamenlijkheid op basis van flexibiliteit worden beoordeeld wat een geschikte schaal is. Hierbij wordt geprobeerd om zo veel mogelijk aan te sluiten bij bestaande governance modellen en waarbij de gemeenschappelijke regelingen, ook op het niveau van de 21 gemeenten (b.v. MRE en Brainport), gerespecteerd. Zo wordt al naar gelang de opgave gewerkt op het schaalniveau van de 21 gemeenten, de Peelgemeenten of een kleinere schaal. De bescheidenheid van de Peelgemeenten, die van oudsher bestaat, kan zo worden doorontwikkeld naar een gezamenlijke kracht en trots voor het gebied.

Bijlage: Brief Peelcolleges d.d. 12 juli 2016

Provincie Noord-Brabant College GS Postbus 90151 5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH Onderwerp:
(Veer)Krachtig bestuur: stand
van zaken en hoe samen verder
Uw brief, ontvangen op:
24 mei 2016
Uw kenmerk:
3984039
Ons kenmerk:
AO//84579-2015
Bijlage(n):

Gemert : 12 juli 2016

Verzonden:

Geacht college van Gedeputeerde Staten van Noord Brabant,

De Peelgemeenten hebben uw brief ontvangen over de stand van zaken van de samenwerking in het kader van uw programma (Veer)Krachtig bestuur. Met verbazing hebben we kennis genomen van de inhoud van de brief waarin u in een aantal gevallen de stand van zaken 'teleurstellend' noemt. Dit staat in schrille tegenstelling tot het bezoek van gedeputeerde de heer B. Pauli op 30 maart 2016 bij de bijeenkomst van de BZW, waar hij de economische agenda van de Peel, met lof, in ontvangst heeft genomen. Wij herkennen ons dan ook niet in het beeld dat wordt geschetst. In deze reactie op uw brief geven we onze visie op de bestuurlijke toekomst van de Peelgemeenten en de bereikte resultaten in de samenwerking.

Reactie op de brief

Wij werken als zes Peelgemeenten op veel terreinen intensief samen in de gezamenlijke aanpak van majeure opgaven. Samenwerking in de Peel is een antwoord om in te spelen op belangrijke ontwikkelingen in onze samenleving. Sinds de omvorming van SRE naar MRE in 2014 is de Peel als sub-regio nog intensiever aan de slag gegaan met belangrijke thema's als veiligheid, economie, leefbaarheid en ruimte. We zoeken daarbij naar samenwerking met de Metropoolregio Eindhoven (MRE), de Brainportregio en het streeknetwerk.

Door de zes Peelgemeenten wordt een sterk urgentiegevoel ervaren om gezamenlijk als sub-regio eenzelfde koers te varen en zo te werken aan een toekomstbestendige bestuurlijke inrichting in de Peel. Dit is ontstaan vanuit een gezamenlijke inhoudelijke behoefte waarbij een te kiezen structuur ondersteunend en volgend kan zijn. Met het oog hierop is door de Peelgemeenten een kwartiermaker aangesteld die bezig is met een onderzoek naar de vorm van de bestuurlijke inrichting van de sub-regio (de "governance") voor de economische opgave. De Peel onderkent de waarde van de sub-regionale samenwerking en afstemming in de vertaling van de opgaven die op provinciaal en rijksniveau worden gedefinieerd.

Ook in het sociaal domein (WMO, Jeugd en BMS) wordt samengewerkt. Het is niet juist, zoals u stelt, dat wordt afgezien van een aparte dienst voor de uitvoering van de WMO. Van zo'n aparte dienst is nooit sprake geweest. Wel is het zo dat in plaats van de Gemeenschappelijke Regeling Peel 6.1. voor het sociaal domein voor de taken WMO, Jeugd en BMS gekozen is voor een samenwerking met vijf Peelgemeenten naast Helmond.

Daarmee is niet gezegd dat er sprake is van desintegratie. Waar mogelijk zullen zaken samen met Helmond worden opgepakt. Het gaat om de vraag of wij veerkrachtig genoeg zijn om de maatschappelijke uitdagingen aan te gaan. Inhoud gaat bij ons voor de vorm. Wij zijn van mening dat de nieuwe samenwerking tussen Helmond en de vijf Peelgemeenten robuust genoeg is om de vraagstukken op het sociaal domein op te pakken.

Visie op samenwerking: geen standaard proces

In maart 2014 heeft u de gemeenten om een visie gevraagd. De vraag aan de gemeenten was om aan te geven wat de grote maatschappelijke opgaven zijn voor de toekomst en op welke manier de gemeenten hiermee willen omgaan. Om hierin positie te kiezen, is het belangrijk uit te gaan van de ontwikkelingen in de samenleving. Samenwerken is hierin geen standaard proces maar vraagt om maatwerk en experimenteerruimte. In dit verband wijzen we op het rapport "Op weg naar een meervoudige democratie". Dit rapport is opgesteld door de commissie toekomstgericht lokaal bestuur (commissie W. van de Donk). De essentie van dit rapport is dat onze maatschappij niet meer overzichtelijk en uniform is. En dat uniforme aanpakken tot een gebrek aan effectiviteit leiden. De problemen waarvoor het lokaal bestuur staat zijn van een geheel andere orde dan een halve eeuw geleden.

Die nieuwe lokale vraagstukken (zoals de opvang en integratie van vluchtelingen, de klimaatopgave, de decentralisaties in het sociaal domein, ondermijning, maar ook de scherpe tweedeling in de samenleving) vragen om een radicale omslag, een omslag naar een ander soort lokaal bestuur. Het is vanuit deze gedachte dat we kiezen voor een samenwerking gebaseerd op de maatschappelijke vraagstukken. We zijn de samenwerking gestart vanuit de inhoudelijke opgaven en niet vanuit het opzetten van een nieuwe structuur. Als zes Peelgemeenten hebben we in maart 2013 al de Paddenstoelennota als visie op de toekomst aangeboden. De inhoud van deze nota geldt nog steeds als vertrekpunt voor de uitdagingen van de toekomst. We hanteren de volgende uitgangspunten voor samenwerking:

- Opgave-gestuurd netwerken: de economische en maatschappelijke opgaven in de Peel centraal stellen. De vorm is daarvan een afgeleide.
- De samenwerking moet iets opleveren: meerwaarde (blijven) bepalen op basis van 5 K's (Kracht, Kwaliteit, Kosten, Kwetsbaarheid en Klantgerichtheid).
- Dynamisch samenwerken: het gaat niet alleen om het ontwikkelen van samenwerkingsrelaties met een statische kwaliteit (organisatiestructuren, uitvoeren, beheersen, verantwoorden) maar juist om relaties met een dynamische kwaliteit (anticiperen, leren, gezamenlijk evalueren, ontwikkelen, aanpassen).
- Innovatieve netwerksturing: samen innovatieve vormen van samenwerking verkennen. Zo kan de sub-regio de Peel gezien worden als kansrijke gemeenschap en experimenteergebied voor het nieuwe publieke werken.
- Investeren in relaties: de samenwerkingsrelaties kenmerken zich door wederzijds respect voor elkaars rol, verantwoordelijkheid, belangen en autonomie. Gelijkwaardigheid is daarbij het uitgangspunt.

Samenwerkingsagenda met partners

Als Peelgemeenten hebben we een gezamenlijke ambitie en een inhoudelijke agenda van samenwerking. Deze agenda is tot stand gekomen met onze partners: de ondernemers, het onderwijs, de maatschappelijke instellingen en de burgers.

1. In 2015 en 2016 heeft de 'Coalitie van Doeners' (ondernemers, inwoners en maatschappelijke partijen) vanuit de opgave (economie, ruimte en mensen) een duidelijke ambitie (stip op de horizon) geformuleerd (Visie economie de Peel: Focus

op 2030). De Peel wil gaan excelleren in circulair denken en doen. Zo komen we tot toegevoegde waarde(n); zowel in de maak- als in de vermaak-industrie. De Peel is de werkplaats voor vernieuwing in Brainport. Een hechte samenwerking van pioniers in high tech maakindustrie, agro & food, vrijetijdseconomie (leisure), automotive en zorg die 'samen zelf doen'. Deze ambitie gaan we vanuit een gedeeld belang samen mogelijk maken.

2. Ter uitvoering van de hierboven genoemde economische visie "De Peel: focus op 2030", is een uitvoeringsagenda economie 2016-2020 vastgesteld: "De Peel maakt het in Brainport". Met deze agenda willen we de economische ontwikkeling van de Peel concreet richting en invulling geven. De agenda is op initiatief van de Peelgemeenten en de Brabants Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW) tot stand gekomen in samenwerking met diverse actoren uit de Peel afkomstig uit de gehele multiple helix. Het is de bedoeling met deze agenda de inzet van de vele partijen in de Peel te bundelen richting dezelfde 'stip aan de horizon' en hen te vlechten tot een netwerk dat gezamenlijk tot een economisch slagvaardige regio leidt.

Helmond als netwerkstad in Brainport

Helmond maakt als tweede centrumstad in de Brainportregio deel uit van de sub-regionale samenwerking in de Peel én van het Stedelijk Gebied Eindhoven. In uw brief wordt Helmond dan ook niet alleen bij de Peelgemeenten genoemd maar ook in de samenwerking van de negen gemeenten in het Stedelijk Gebied Eindhoven. Zoals u in uw brief stelt is er binnen deze sub-regionale samenwerking op de terreinen van wonen, werken en voorzieningen de afgelopen jaren veel bereikt. In de door u genoemde actuele 'doorontwikkeling van het Stedelijk Gebied' zet Helmond zich in om deze samenwerking gefaseerd door te ontwikkelen tot een toekomstbestendige, slagkrachtige en effectieve samenwerking.

De positie van Helmond als netwerkstad in zowel de Peel als het Stedelijk Gebied Eindhoven binnen de Brainportregio biedt de mogelijkheid een krachtige brugfunctie te vervullen. Met als doel de Peelgemeenten in Brainport-Oost – een gebied van meer dan 200.000 inwoners – én hun agenda's sterk te verbinden aan de economische en maatschappelijke opgaven in de Brainportregio, zoals benoemd in de strategie 'Brainport Next Generation'. Hiermee kan de schakel- en slagkracht van de (bestuurlijke) samenwerking binnen de Brainportregio worden versterkt en kan de Peel meeprofiteren van de kansen die vanuit Brainport worden geboden. Daarmee wordt krachtig ingespeeld op de regionaal-economische ontwikkelingen, zoals die ook in het rapport 'Maak verschil' van het ministerie van BZK (SG Van Zwol) zijn geduid.

Resultaten in de samenwerking Peelgemeenten

Samenvattend zijn hieronder de gezamenlijke resultaten op een rij gezet. De resultaten en acties vloeien mede voort uit de Paddenstoelnota uit 2013, die nog altijd de basis vormt voor de toekomstvisie van de Peelgemeenten.

- Basisteam Peelland ingesteld met gemeenschappelijk programma op basis van een kadernota integrale veiligheid.
- Ondermijning wordt gezamenlijk door de Peelgemeenten opgepakt, strategisch (programmalijnen) en operationeel (vorming van een Peelland Interventie Team).
- Economische visie en uitvoeringsprogramma voor de Peel is gereed. Opgesteld door de Peelgemeenten en de partners uit onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke partijen.

- Ruimtelijke visie (inclusief wateropgave) voor de sub-regio Peel is in concept gereed, opgesteld met de partners, waaronder ook het waterschap. Deze ruimtelijke visie zal in 2016 binnen MRE ter besluitvorming worden voorgelegd.
- Bereikbaarheidsagenda en reactie visie mobiliteit naar provincie is gezamenlijk tot stand gekomen.
- Er wordt een GR voorbereid met de vijf peelgemeenten over de uitvoering van de taken op het gebied van het Sociaal Domein (WMO, Jeugd en BMS).
- Er is een kwartiermaker aangesteld door de Peelgemeenten en Geldrop-Mierlo en Nuenen om het vervolg van het streeknetwerk in beeld te brengen. De opdracht is om de economische agenda te bundelen richting de 'stip aan de horizon' en alle betrokkenen te vlechten tot een netwerk dat gezamenlijk tot een economisch slagvaardige regio zal leiden.
- Intensieve samenwerking ter uitvoering van de Participatiewet met GR Werkbedrijf Atlant / De Peel.

Als nieuwe kansen voor peelsamenwerking zien we:

- Informatisering en digitale innovatie voor strategie en dienstverlening.
- Omgevingswet en de samenleving meer betrekken bij ruimtelijke vraagstukken.
- Aanpak van het vluchtelingenvraagstuk.
- Synergie zoeken tussen de onderwerpen awareness bij het thema ondermijning en de veranderprocessen die bij de overheid in gang zijn gezet (het nieuwe publieke werken).

We vinden het belangrijk dat we een met u gedeeld beeld hebben van de samenwerking in de Peel. Waar we echter ook duidelijk over willen zijn, is dat er maatschappelijke opgaven zijn waarvan wij vinden dat de uitvoering het best kan plaatsvinden op het laagste schaalniveau, namelijk dat van gemeenten zoals in onze regio. Het gedachtegoed achter de grote transformaties in het sociale en ruimtelijke domein gaat bijvoorbeeld uit van aansluiting op de sociale infrastructuur in de lokale gemeenschap. Wij geloven in het belang van 'goedschaligheid' van de aanpak van vraagstukken.

Wij achten ons uitstekend in staat, gezamenlijk en individueel, de afweging over het 'goede' schaalniveau voor onze maatschappelijke opgaven samen met onze partners te maken. We ervaren de samenwerking in de Peel in de afgelopen periode als steeds constructiever, intensiever en vruchtbaarder. Wij zijn voornemens de samenwerking verder uit te bouwen en te verdiepen. Ongerustheid daarover bij uw college is niet nodig.

De colleges van de peelgemeenten:

Asten, Someren, Deurne, Helmond, Laarbeek en Gemert-Bakel

Burgemeester en wethouders van Asten,

mr. W.M.A. Verberkt Secretaris

mr. H.G. Vos Burgemeester

Burgemeester en wethouders van Someren

drs. A de Kok Secretaris A. Veltman Burgemeester Burgemeester en wethouders van Deurne

mr. G.J.C. Kusters Secretaris H.J. Mak Burgemeester

Burgemeester en wethouders van Helmond

mr. drs. A.P.M. ter Voert Secretaris

P.J.M.G. Blanksma-Van den Heuvel Burgemeester

Burgemeester en wethouders van Laarbeek

drs. M.J.M. Meertens Secretaris F.L.J. van der Meijden Burgemeester

Burgemeester en wethouders van Gemert-Bakel

A.A.T.G. Jansen MBA Secretaris drs. M.F.A. van Diessen Burgemeester

Bronnen

- Begroting gemeente Deurne 2017
- Provincie Noord-Brabant Leiderschap en dienstbaarheid: Samen op weg naar een (Veer)Krachtig Bestuur voor Brabant.
- Coalitieprogramma Deurne 2014-2018 (DOE! DeurneNu VVD)
- Brabantse Bestuursscan Gemeente Deurne Adviescommissie Krachtig Bestuur in Brabant, 15 mei 2013.
- Prof. Dr. P.P. Tordoir Intergemeentelijke samenhang in Zuidoost-Brabant resultaten van onderzoek i.o.v. provincie Noord-Brabant, september 2013
- Lorentzgezelschap/PC Kwadraat Marktonderzoek Wonen en zorg, toelichting voor de gemeente Deurne J.P. Tulleneers.
- John Dagevos en Pieter Tordoir (Telos) Een korte blik op Deurne. Presentatie college van B&W 12-12-2016
- Frits Oevering Rabo Research: Rabobank Peelland Zuid; De economie van Deurne 20-12-2016.

Bijlagen

- Directieopdracht Deurne
- Overzicht samenwerkingsinitiatieven in de Peel
- Gespreksverslagen externe consultatie
- Uitnodigingsbrief individuele gesprekken landelijke Peelgemeenten 28 maart 2017
- Verslag raadscommissie bestuur 3 november 2016
- Verslag raadscommissie bestuur 8 december 2016
- Verslag raadscommissie bestuur 26 januari 2017
- Verslag raadscommissie bestuur 9 maart 2017
- Verslag raadscommissie bestuur 6 april 2017
- Verslag raadscommissie bestuur 18 mei 2017
- Besluitenlijst raad 21 maart 2017
- Besluitenlijst raad 30 mei 2017

Bijlage 1: Directieopdracht 'Veerkrachtig Bestuur in Brabant'

Project

Bestuurlijk opdrachtgever: Hilko Mak, burgemeester

Ambtelijk opdrachtgever: Gert-Jan Kusters, secretaris/directeur

Ambtelijk opdrachtnemer/projectleider/schrijver: Niki Vintcent

De commissie Bestuur uit de Raad is het democratisch orgaan aan wie doorlopend wordt teruggekoppeld en aan wie deelbeslissingen worden voorgelegd. Gelet op het krappe tijdpad wordt gekozen voor een compact en pragmatisch proces.

Opdracht GS, overgenomen door raadscie. Bestuur 3 november 2016

- De gemeente stelt een individuele toekomstvisie op waarbij de maatschappelijke opgaven in beeld worden gebracht; er wordt onderzocht welke bestuurlijke vormen hierbij passen en er wordt een voorkeur uitgesproken voor het best passende bestuurlijke toekomstscenario
- De gemeente doorloopt de daarvoor benodigde processtappen in samenspraak met de eigen bewoners en het maatschappelijk veld en in afstemming met de buurgemeenten
- De 6 toekomstvisies van de Peelgemeenten worden met elkaar in verband gebracht en de 6 Peelgemeenten komen tot een keuze voor het meest wenselijke toekomstscenario voor de Peel als geheel

Afgesproken tijdpad

Individueel traject Deurne: november 2016 t&m maart 2017

• Gezamenlijk Peeltraject: april 2017 t&m juni 2017

Fasering met deelopdrachten

Fase 1 (rapporteren aan cie Bestuur 8 december 2016)

Er worden naast een procesbeschrijving 2 ruwe documenten opgeleverd:

- een beschrijving van de Deurnese opgaven; de projectleider brengt in samenwerking met collega's via de begrotingsthema's de bestaande opgaven van Deurne in beeld
- een omgevingsanalyse; de projectleider schrijft een omgevingsanalyse die in gaat op de volgende vragen:
  - ontwikkelingen nú en straks; wat gebeurt er om ons heen?
  - wie zijn onze partners? Waar zit de invloed?

Deze twee ruwe documenten worden voor een toets voorgelegd aan het college van 6 december (evt uit te breiden) en de cie Bestuur van 8 december.

Fase 2 (rapporteren aan cie Bestuur van 26 januari 2017)

De opmerkingen van college en commissie worden verwerkt in de 2 documenten. Beide documenten worden geïntegreerd tot één basisdocument; er vindt op dat moment een aanscherping en uitdieping plaats.

Het Basisdocument (de opgaven van Deurne) worden

- voor een laatste toets voorgelegd aan de cie Bestuur van 26 januari 2017
- ter voorlopige vaststelling voorgelegd aan het college van 31 januari 2017 Het Basisdocument geldt tevens als inspraak/bespreek-document met een vast te stellen selectie van maatschappelijke partners.

Een voorstel voor deze gesprekken (incl uit te nodigen gesprekspartners) is opgenomen in bijlage 1. Aan de commissie Bestuur wordt i.v.m. planning reeds op 8 december 2016 gevraagd in te stemmen met het beschreven gespreks-proces én met de lijst van uit te nodigen partners.

Op 26 januari 2017 worden met de commissie Bestuur de vragen besproken die gelijktijdig met het Basisdocument aan de maatschappelijke partners worden voorgelegd.

Fase 3 (rapporteren aan cie Bestuur van 9 maart 2017 en Raad van 21 maart) (uitvalmogelijkheid naar cie Bestuur van 6 april en Raad 18 april 2017)
Er worden rond de week van 13 februari 2017 en conform de in de bijlage voorgestelde aanpak dialoogavonden georganiseerd met de maatschappelijke partners.
Van deze avonden worden verslagen gemaakt. Deze verslagen worden voorgelegd aan de cie Bestuur van 9 maart 2017, voorzien van

- een advies tot aanpassing van het Basisdocument.
- een schets van één of meer passende bestuurlijke toekomst-scenario's Na behandeling door de cie Bestuur wordt het Basisdocument ter definitieve vaststelling voorgelegd aan de Raad van 21 maart 2017. De Raad zal naast definitieve vaststelling van het Basisdocument een passend bestuurlijk toekomstscenario moeten kiezen
- Fase 4 afstemming Peel (rapporteren aan cie Bestuur 29-6-17 en Raad 11-7-17) Volgens de opdracht van GS, bevestigd door de cie Bestuur 3-11-16, worden ná 1 april 2017 de visies van de 6 Peelgemeenten naast elkaar gelegd; de 6 visies dienen onderling te worden afgestemd en er moet een voorstel worden ontworpen voor een gedragen toekomstscenario voor de Peel als geheel (samengaan, samenwerking & governance).

Gjk/15-11-16		

BIJLAGE - OVERLEG MET BEWONERS EN MAATSCHAPPELIJKE PARTNERS

Uit de opdracht:

De gemeente doorloopt de daarvoor benodigde processtappen in samenspraak met de eigen bewoners en het maatschappelijk veld

Gelet op het krappe tijdpad moet noodgedwongen worden gekozen voor een compact proces, dat niettemin gedegen moet zijn. De agenda laat géén omvangrijke en lange procedure toe.

Conform het gestelde onder "fase 3" wordt voorgesteld te kiezen voor een aantal dialoogsessies waarin wordt getracht de nodige diepgang aan te brengen. Er kán gekozen worden voor enquêtering of internet-poll's maar dat is een tijdrovend en wat willekeurig proces waarin de gevraagde diepgang niet snel zal worden bereikt. Het zou niettemin parallel kunnen lopen aan de dialoogsessies.

Ons voorstel is om de bewoners te betrekken <u>via</u> de dorps- en wijkraden.

Aan de uit te nodigen partners worden het op 26 januari 2017 vast te stellen basisdocument en enkele (eveneens nog vast te stellen) gerichte vragen voorgelegd.

Dit alles zal om en nabij de week van 13 februari 2017 moeten plaatsvinden.

Voorstel:

- één avond met de dorps- en wijkraden en BOW (max 2 per raad)
- één avond met afvaardigingen van DIC, OVD, ZLTO en BOW
- één avond met afvaardigingen van Zorgboog, ORO, Savant, LEV, GGD, Onderwijs, cliëntenraad en participatieraad
- één avond op open inschrijving max 20 burgers

Overwogen kan worden hier een externe gespreksleider op in te zetten.

Bijlage 2: Samenwerkingsthema's Peel (beleidsmatig)

Binnen de Peel zijn op diverse beleidsthema's samenwerkingsvormen en -verbanden actief. Deze variëren van geformaliseerde varianten in de vorm van gemeenschappelijke regelingen, tot informele bestuurlijke overleggen. Het gaat om min of meer 'natuurlijke' vormen van samenwerking die van onderop tot stand zijn gekomen. Deze lijst is samengesteld voor de beeldvorming en om verdere gesprekken over samenwerking in de Peel te vereenvoudigen, en is niet uitputtend. Voor zover te achterhalen zijn op dit moment (januari 2017) actief:

Thema	Overleg of samenwerkingsverband	Bestuurlijk/ ambtelijk
Algemeen/bestuurlijk	Secretarissenoverleg Peel	Ambtelijk
Afval	BLINK (incl. Suez en gem. Nuenen)	Beide
Natuur/ruimte	Groene Peelvallei (incl. waterschap)	Bestuurlijk
Sociaal domein/	Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten	Beide
Wmo/Jeugd/Zorg	(excl. Helmond)	
Veiligheid	Veiligheidsoverleg	Beide
Veiligheid	Driehoeksoverleg	Bestuurlijk
Economie/agrofood	Economisch overleg de Peel/opvolger	Beide
	Peelnetwerk (Innovatiehuis)	
Economie/ruimte	Overleg bedrijventerreinenprogrammering	Ambtelijk
Plattelandsontwikkeling	Intergemeentelijk Afstemmingsoverleg	Beide
Ruimte	Kerngroep ruimtelijke agenda Peel	Ambtelijk
Toerisme en recreatie	VTE-overleg	Beide
Plattelandsontwikkeling	Agrofood & leefomgeving	Beide
Wonen	BO Gemeenten en corporaties (Peel en MRE)	Beide
Verkeer/Mobiliteit Provincie en GGA-Zuidoost-Brabant		Beide

Bijlage 3: Gespreksverslagen externe consultatie

Bijlage: Gebundelde gespreksverslagen

Externe inspraak en spiegeldocument

Veerkrachtig Bestuur in Brabant – Toekomstvisie Deurne

Voorwoord van de gespreksleider

"Is de gemeente Deurne bestuurlijk veerkrachtig genoeg om de toekomstige maatschappelijke opgaven aan te kunnen en heeft de gemeente zelf een volledig beeld van deze opgaven?"

Op 14 en 16 februari 2017 werden deze vragen in drie afzonderlijke sessies voorgelegd aan vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld, ondernemers en burgers. Gezien de samenstelling van de groepen en hun inhoudelijke inbreng, kan zeker gesproken worden van een representatieve vertegenwoordiging (zie per gespreksverslag de bijgevoegde lijst van aanwezigen en uitgenodigde vertegenwoordigers). Het gemeentebestuur heeft gekozen voor een gerichte, individuele uitnodiging.

Aan de hand van een zestal stellingen (bijgevoegd) is met de gasten uitvoerig stil gestaan bij de vragen over de opgaven van de gemeente, de rol die zij daarin zou moeten nemen en met een enkel zijsprongetje is ook de bestuurlijke koers ter spraken gekomen.

Gekozen is voor een geanonimiseerd verslag, waardoor het voor de aanwezigen makkelijker was om vrijuit te kunnen spreken. En dat gebeurde ook. Er werd gediscussieerd in beslotenheid, waarbij college van B&W, gemeenteraadleden en ambtelijke organisatie als toehoorders aanwezig waren.

Als onafhankelijk gespreksleider mag ik een voorzichtige conclusie trekken: de inhoudelijke discussie en inbreng van velen tijdens de twee avonden, mag gezien worden als waardevolle inbreng van de Deurnese bevolking op het dossier "Toekomstvisie Gemeente Deurne".

Fons Tans Februari 2017

Deze bijlage bevat achtereenvolgens:

- Een statement van de gespreksleider op basis van de groepsgesprekken
- De stellingen en constateringen die gebruikt zijn als leidraad voor het voeren van de groepsgesprekken
- Verslag van de gezamenlijke gesprekssessie met ondernemers
- Verslag van de gezamenlijke gesprekssessie met inwoners
- Verslag van de gezamenlijke gesprekssessie met maatschappelijke partners
- Verslag van het spiegelgesprek met de heer C. Welten
- Verslag van het spiegelgesprek met de heer J. Eijsbouts
- Verslag van het spiegelgesprek met de heer H. Hendriks

Statement van de gespreksleider

De gemeente moet niet uitblinken in de bewaker van de onmogelijkheden, maar juist trendsetter zijn in vernieuwende democratische processen en maatschappelijke ontwikkelingen. *Out-off-the-box-denken* moet samen met burgers, maatschappelijke instellingen en bedrijfsleven leiden tot een duurzame samenleving. Hoe ziet de gemeente er in het meest wenselijke scenario over tien, twintig jaar uit? Veel is wenselijk, maar niet alles is mogelijk.

Uit alle gesprekken komt naar voren dat de gemeente zich moet **focussen**: op waar je goed in bent, waar kansen en mogelijkheden liggen; durf daarin vernieuwend en visionair te zijn. **Behoud en bevordering van de leefbaarheid** in de ruimste zin van het woord, wordt door velen tijdens de gespreksavonden als de belangrijkste opgave van gemeenten gezien. Dit kan de gemeente niet alleen. Hier ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente, burgers, bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen: de gemeente als verbinder in een initiërende rol. De partners van de gemeente deden een appel om meer dan tot nu toe gebruik van de kracht en de kennis van partners en inwoners. Durf ook zaken los te laten als je constateert dat iets niet je corebusiness is.

Er wordt verschillend gedacht over het stimuleren van lokale economie en werkgelegenheid. De focus van de ondernemers is erg lokaal gericht, terwijl inwoners en zorgpartners veel meer in het belang van de regio redeneren. Daarbij worden gemeenteen provinciegrenzen als onnodige belemmering gezien.

Deurne zou meer moeten aanhaken op de ontwikkelingen van Greenport en de sterke economische activiteiten langs de oost – westroute van de A67. Lokale ondernemers werken aan een toekomstvisie waarbij termen als "circulaire economie en duurzaamheid" veel gebruikte begrippen zijn. Kijk decennia vooruit en faciliteer geen nieuwe bedrijfsontwikkelingen in of aan de rand de woonkernen.

De unieke positie van Deurne in de Peel biedt kansen voor de ontwikkeling van toerisme. De vrijetijdseconomie is in Deurne nog steeds een ondergeschoven kindje. Bevordering van toerisme biedt tevens kansen en mogelijkheden voor een kwalitatieve inrichting van het (agrarische) buitengebied.

De focus op de rol van Deurne in de regio, zal meer gericht zijn op samenwerking met de Peelgemeenten. Daarbij is de provinciegrens met Limburg geen belemmering. Er zal een constant en wellicht toenemend woon – werkverkeer zijn tussen enerzijds Deurne en anderzijds Eindhoven en Helmond. Deurne zou hierin een kans moeten zien om wonen in en rond Deurne aantrekkelijk te maken. De rust en de ruimte om te wonen in een schone omgeving! Een goede infrastructuur en gevarieerd kwalitatief woningaanbod behoren tot de bestuurlijke uitdagingen en inspanningsverplichtingen die verder reiken dan de provinciale belemmeringen in de woningcontingentering.

Tot slot:

De discussie over de toekomst van de gemeente wordt inhoudelijk vaak overschaduwd en belemmerd door de regionale speldenprikken over samenvoeging van gemeenten tot grotere eenheden. Dit moet serieus genomen worden, maar mag de koers van Deurne om te komen tot een eigen, breed gedragen toekomstvisie niet belemmeren. Daarna volgt de discussie over de meest wenselijke bestuurlijke entiteit om deze toekomstvisie te realiseren. Daarbij laten zowel burgers alsook maatschappelijke instellingen doorschemeren dat een bestuurlijke opschaling tot de mogelijkheden moet kunnen behoren als dit in het belang van de Deurnese bevolking is. "Er is nog een lange weg te gaan!"

Stellingen gespreksavonden

Tijdens de gespreksavonden met de maatschappelijke partners, ondernemers en inwoners werd aan de hand van een aantal stellingen en constateringen gevraagd naar de mening van de aanwezigen. Zij vormden de leidraad voor de groepsgesprekken:

- 1. "Deurne heeft als belangrijkste opgave om er voor te zorgen dat mensen prettig wonen, in een gezonde leefomgeving en met een goed voorzieningenniveau, die een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de eigen en regionale economie..."
  - Is deze omschrijving van taken volgens u compleet?
  - Wat mist u?
- 2. "Het gemeentelijk takenpakket groeit!....maar zonder financiële compensatie."

  De Rijksoverheid hevelt taken over naar gemeenten. Jeugd, zorg, wet

  maatschappelijke ondersteuning en de nieuwe omgevingswet vragen een zware

  verantwoordelijkheid en toenemende werkdruk van de ambtelijke organisatie.

  Bewoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen vragen ieder hun specifieke

  eigen inbreng in het beleid van de gemeente. Gemeenten zijn genoodzaakt om op

  verschillende terreinen samen te werken.
  - Hoe ervaart u die noodzakelijke samenwerking?
  - Bent u tevreden met de kwaliteit?
- 3. "Deurne vormt de verbindingszone tussen enerzijds Brainport Eindhoven en anderzijds Greenport en de logistieke hotspot Venlo. Economische groei en groei van werkgelegenheid kent geen gemeente- en provinciegrens."
  - Wie zijn volgens u de meest voor de hand liggende bestuurlijke en private partners voor Deurne om de economische groei van Zuid Oost Brabant te bevorderen?
  - Wat kan Deurne betekenen voor deze economische regio?
- 4. "Deurne is een parel in de Peel. Duurzame plattelandsontwikkeling in combinatie met natuurbehoud/ontwikkeling is noodzakelijk voor de kwaliteit van de woon- en leefomgeving."
  - Welke specifieke activiteiten horen wel / niet thuis in deze natuurlijke omgeving?
  - Welke partners zijn volgens u hierbij onmisbaar?
  - Wat kan Deurne betekenen voor de Peel?
- 5. "Deurne verliest structureel werk voor laagopgeleiden. Eindhoven en Helmond zijn daarbij de meest voor de hand liggende pendellocaties."
  - Is dit een kans of bedreiging voor Deurne?
  - Welke bestuurlijke acties zijn volgens u hierbij noodzakelijk?
- 6. "De gemeente 3.0 moet "toekomst proof" zijn: dynamisch, innovatief, gericht op samenwerking, invoelend, adequaat uitvoerend, democratisch vernieuwend van hoog niveau, flexibel inspelend op nieuwe ontwikkelingen. Dat geldt ook voor Deurne."
  - Kan Deurne dit zelf......of niet?

Verslag gespreksavond Veerkrachtig Bestuur

Ondernemers

Datum: 14-2-2017, 18:00-20:00 uur

Aanwezig:

Centrummanagement Deurne - Berry Welten

Centrummanagement Deurne - Wil Olde Hampsink

Centrummanagement Deurne - Peter Thijssen

Centrummanagement Deurne – Jos Braam

ZLTO - John Verhoeven

ZLTO - William Meulendijks

ZLTO - Jeroen Kuijpers

Ondernemersvereniging Deurne - Mark van den Heuvel

Ondernemersvereniging Deurne – Iwan Gijsbers

JONG - Mitch Gielen

JONG - Niels Crooijmans

Verslag: Niki Vintcent

Hoofdopgave

De aanwezigen vinden de hoofdopgave "Deurne heeft als belangrijkste opgave om er voor te zorgen dat mensen prettig wonen, in een gezonde leefomgeving en met een goed voorzieningenniveau, die een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de eigen en regionale economie..." erg algemeen, er mee oneens zijn is eigenlijk niet mogelijk. De gemeente moet ook aandacht hebben voor de eigen, lokale ondernemers. De agrarische sector komt ook niet goed terug in de opgave. Voldoende ontwikkelingsruimte voor modernisering van bedrijven en betere inpassing van bedrijven in het landschap zijn voor de ondernemers aandachtspunten. Daarnaast merken zij op dat 'duurzaamheid' voor de komende periode een belangrijk thema is, bijvoorbeeld bij de ontwikkelingen in de veehouderij. Dit levert een bijdrage aan de leefbaarheid in Deurne en het woongenot.

Groeiend takenpakket en samenwerking

Er moet een wisselwerking zijn tussen gemeente, ondernemers en bewoners. Zijn gemeenten in de Peel niet veel teveel bezig met zelf het wiel opnieuw uitvinden? Gemeenten moeten de samenwerking opzoeken om nieuwe taken aan te kunnen en niet in de slachtofferrol kruipen. Kleinere gemeenten hebben de benodigde kennis en kunde niet meer en zijn zo gedwongen om samen te werken. Dit is in beginsel positief, maar er is ook een gevaar: bedrijven en bewoners komen door deze ontwikkeling meer op afstand te staan van de gemeente.

In de laatste jaren ervaren de ondernemers een veranderende houding van de gemeente. Ze ervaren dit als positief. Bij de gemeente is er een toenemende bereidheid om mee te denken en te zoeken naar oplossingen. Voor de gemeente is dit een gezonde worsteling, ook ondernemers moeten zelf hun verantwoordelijkheid nemen. Eerder waren deuren gesloten, deze gingen langzaam open, en uiteindelijk leidt dit nu tot een win-win situatie.

Verbinding Brainport-Greenport-logistiek - duurzaamheid

Deurne als verbinding tussen Brainport en Greenport is een logische keuze. Deurne moet wel focus aanbrengen. Deurne energieneutraal is een belangrijk uitgangspunt, bijvoorbeeld in combinatie met de glastuinbouw. Het is ook een kernpunt in het economisch actieplan. Maar in de algemene visie ligt de focus nu op wonen, gezellig wonen. We werken elders. Dit zou náást de ambitie moeten staan om slimme en innovatieve dingen te gaan doen en dit als gemeente te faciliteren en stimuleren. Het buitengebied staat onder druk: er zijn veel regels die mogelijkheden belemmeren. De gemeente moet dat patroon willen en durven te doorbreken. Er heerst bij de ondernemers een beleving dat het woon- en leefklimaat al op orde is. Daar hoeft de focus niet zo expliciet op te liggen. Door de economie steeds verder buiten de gemeente te ontwikkelen ontstaat het risico dat jongeren na hun schooltijd werk buiten Deurne krijgen en definitief vertrekken.

Deurne, parel in de Peel

Toerisme kan een interessante business zijn, maar waar wil de gemeente Deurne naartoe? Als duurzaamheid belangrijk is, hoe ga je dan om met toerisme? De functieverandering in het buitengebied vormt de komende 10 jaar en langer een groot probleem dat verder reikt dan Deurne. Er moet ruimte blijven voor agrarische bedrijven, maar er spelen ook zaken als "hoe ga je om met leegstand in het buitengebied". Deurne lijkt nu de kop in het zand te steken: we zien het wel maar we doen er niks aan. Probeer bij de aanpak van deze problematiek de vermenging van verschillende doelen en bedrijfstakken te voorkomen. "je kunt wel overal boerengolf toelaten, maar als dat op 10 plaatsen terugkomt werkt dit niet". Maak heldere keuzes in wat je waar toelaat en wat niet.

De gemeente toekomstproof

In samenwerking met bijvoorbeeld de ondernemers en andere gemeenten kan Deurne toekomstproof blijven. De gedachte dat een grotere gemeente ook sterker is wordt niet erkend. Handelingssnelheid neemt af en de afstand overheid-burger wordt groter. Gemeenten moeten veel meer gebruik maken van elkaars diensten, daar waar iedere gemeente zélf goed in is, maar samenwerken moet geen doel op zich zijn. De eerste stappen in het bundelen van de kracht van gemeente zit al in de bestaande samenwerkingsverbanden. Door te erkennen dat je elkaar op sommige vlakken nodig hebt durf je te besturen. Van de kwaliteit van het resultaat wordt de burger blij. De overheid verandert op die manier met de samenleving mee.

Concluderend

Elke gemeente is een woongemeente. Dit is niets bijzonders. In Deurne moet ook plaats blijven voor ondernemers, het is niet enkel een woongemeente met een pendeldienst. Het een sluit het ander niet uit. Focus op duurzaamheid kan hierbij helpen en hangt samen met leefbaarheid, gezondheid en wonen. De focus is tot nu toe teveel gericht op sec de maakindustrie en agrofood. Door daar vanaf te stappen kan Deurne in 10 jaar door evolueren naar een circulaire economie met slimme industrie. Hiermee kan Deurne zich onderscheiden en beter positioneren tussen Brainport en Greenport.

Verslag gespreksavond Veerkrachtig Bestuur

Inwoners

Datum: 14-2-2017, 20:00-22:00 uur

Aanwezig:

Mariken Althuizen - Vlierden
Peter Martens - Neerkant
Ronald Scharroo - Deurne
Jacques Moors - Deurne
Gerda Eevers - Deurne
Sandra van Cauwenberghe - Helenaveen
Michiel Penninx - Helenaveen
Lisette van Erp - Deurne
Frans Wilms - Deurne
Dick van der Star - Deurne
Lambert van Lieshout - Deurne
Erik van Heijster - Liessel
Theo Goossens - Deurne
Anja van der Bolt-Jacobs - Vlierden
Ad Cosijn - Neerkant

Verslag: Niki Vintcent

Hoofdopgave

De aanwezigen concluderen dat de op dit moment geformuleerde opgave "Deurne heeft als belangrijkste opgave om er voor te zorgen dat mensen prettig wonen, in een gezonde leefomgeving en met een goed voorzieningenniveau, die een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de eigen en regionale economie..." wat weinig ambitie bevat. De lat mag wel wat hoger liggen. Het moet bijvoorbeeld voor álle mensen prettig wonen en leven zijn. Deurne gaat over de 'gemeente' en niet alleen de 'kern'. De bijdrage die een goed woon- en leefklimaat levert gaat verder dan alleen een economisch perspectief, het gaat om 'welzijn'. Deurne moet focussen op leefbaarheid in alle facetten. In Deurne is bijvoorbeeld sprake van (winkel)leegstand, een Cultuurcentrum dat het moeilijk heeft en een spoorlijn die fors wordt belast. En bij prettig wonen hoort ook een gevoel van veiligheid.

Ook concluderen de aanwezigen dat er een spanningsveld is tussen belangen van inwoners en de agrarische sector. Wat heeft hoogste prioriteit? Wonen of de ontwikkeling van werkgelegenheid, groei en Brainport? De keuze voor het een heeft invloed op het ander.

Het is daarnaast belangrijk dat pendelen in de (leef)regio goed mogelijk is. De infrastructuur moet goed zijn. Deurne is niet alleen voor Deurnenaren, maar ook voor mensen die van oorsprong afkomstig zijn uit andere (omliggende) gemeenten.

Er heerst een realiteitsbesef dat niet iedere kern (vanwege zijn omvang) een optimaal voorzieningenniveau kan hebben. De aanwezigheid en het behoud van scholen is wel heel belangrijk om ook de kleinere kernen leefbaar te houden.

Groeiend takenpakket en samenwerking

Als het nodig is om taken aan te kunnen moeten gemeenten samenwerking zoeken met andere gemeenten of partners. Hierbij is het wel zaak dat de gemeente toegankelijk blijft voor de bewoners, het moet geen 'ver van m'n bed show' worden. Producten van samenwerking moeten kwalitatief goed en controleerbaar zijn. Ben als gemeente bereid om een stuk van je eigen verantwoordelijkheid en bevoegdheid bij een samenwerkingsverband te leggen, durf los te laten waar nodig. Zaken die dicht bij huis leven, zouden ook lokaal geregeld moeten worden.

De gemeente mag ook aangeven dat zij sommige zaken niet alleen of zelf kan realiseren. Vraag daarom hulp aan je inwoners, of zoek samenwerkingspartners. Gemeenten kunnen daarmee veel tijd sparen en van elkaar leren. Draag ook uit wat je als gemeente (aan bijvoorbeeld de regio) kunt bijdragen.

Op lokale uitvoerende schaal is de aanwezigheid van het gemeentehuis belangrijk, bijvoorbeeld bij de uitvoering van zorgtaken. Maar zaken als de aanpak van economische aangelegenheden til je door samen te werken naar een hoger niveau.

Verbinding Brainport-Greenport

Bedrijvigheid in de gemeente kun je stimuleren vanuit de principes van Greenport en Brainport. Trek dan wel bedrijven aan die daar binnen passen en een rol kunnen vervullen. In Deurne zou de ontwikkeling van het glastuinbouwgebied hiervoor bijvoorbeeld kunnen dienen. Food is ook techniek en hightech en past zo binnen Brainport. Daarnaast moet worden ingezet op duurzaamheid. Dan hoeft de foodontwikkeling niet in tegenspraak te zijn met de woonfunctie van Deurne. Energyport Peelland is nu al druk doende met deze ontwikkeling, bijvoorbeeld met veelvuldige plaatsing van zonnepanelen. Maar kijk verder dan de gemeentegrens. De regio vist uit dezelfde vijver.

Mag Deurne het uitloopgebied worden in de regio Zuidoost-Brabant? Zorg dan ook echt voor aantrekkelijkheid en kijk naar de kleine kernen en de ontwikkeling van een sociaal netwerk. Het is onmogelijk om alle voorzieningen te behouden en ook de toenemende vergrijzing is van invloed op het sociaal netwerk in kernen. En hoe hou je deze groep mobiel? Om deze leefbaar te houden is het behouden van jonge gezinnen voor je kern nodig. Maar voor hen moet het wel aantrekkelijk zijn om in de kern te blijven wonen. Behouden van de bestaande bedrijfsactiviteiten in Deurne is prima, maar de meeste mensen zullen moeten pendelen.

Deurne, parel in de Peel

Luchtkwaliteit en recreatie en toerisme moeten met elkaar in evenwicht komen om een parel in de Peel te blijven. Het is belangrijk dat een goede balans behouden blijft. De agrarische sector zal ook in de toekomst blijven bestaan. De sector moet duurzaamheid verder oppakken om te laten zien hoe de sector in de toekomst met de omgeving om wenst te gaan. En er moet naar evenwicht worden gezocht. Een visie hierop moet je

regionaal ontwikkelen, de problematiek reikt verder dan Deurne. Alleen dan kun je recreatie en toerisme in de groene buitenruimte ook aantrekkelijk maken.

De bestaande toeristisch-recreatieve voorzieningen moet worden gekoesterd. Deurne heeft veel culturele activiteiten en voorzieningen. De gemeente kan een actievere rol pakken om verbindingen te leggen en voorwaarden te creëren. Deurne heeft een rijk verenigingsleven, maar ook zij worden gedwongen om over hun grenzen te kijken. Zijn vaste verenigingen en structuren nog het toekomstperspectief? Bewegen is het toverwoord: zowel naar elkaar toe bewegen alsook bewegen als bezigheid!

De gemeente toekomstproof en geschikte schaal

De aanwezigen geven aan geen stress te ervaren van de recente uitspraken van burgemeester Jorritsma van Eindhoven over de geschikte schaal van gemeenten in Zuidoost-Brabant. Ze geven wel aan dat ze het zien als een signaal van iets dat op de langere termijn vorm kan gaan krijgen. Deurne moet zich gaan afvragen: wat kan ik zelf en waar heb ik anderen nodig? "Kom uit bestaande structuren en laat je niet alleen maar leiden door bekende grenzen." In combinatie met een afnemende interesse van bewoners in politiek en bestuur zien zij ook een risico in schaalvergroting. Hoe groter het wordt, hoe minder mensen betrokken blijven. Ook vraagt men zich af wat de toegevoegde waarde van provincies in de huidige vorm is als gemeenten naar een steeds grotere schaal groeien. Deze zouden op zijn minst een andere rol moeten krijgen.

Maar de basis ligt in de zorg (vanuit gemeenten) dat bewoners vertrouwen krijgen in bestaande samenwerkingsverbanden. Dat is het referentiekader voor bewoners. Evalueer het goed, kijk hoe tevreden men erover is. Laat zien dat het goed gaat!

Verslag gespreksavond Veerkrachtig Bestuur

Maatschappelijke partners

Datum: 16-2-2017, 18:00-20:00 uur

Aanwezig:

Participatieraad Deurne - Dhr. Ketelaars

LEV-Groep – Dhr. Ragetlie Zorgboog – Mevr. De Regt

Zorgboog - Mevr. Van Asseldonk

Platoo - Mevr. Cornelissen

Platoo - Mevr. Schillings

Senzer – Dhr. Walenberg

ORO - Mevr. De Vries

MEE - Mevr. Van den Tillaart

Bijzonder Jeugdwerk - Dhr. Bloebaum

Woningcorporatie Bergopwaarts – Dhr. Theuws

Cliëntenraad Deurne – Dhr. Verbeek Savant Zorg – Mevr. Van Engelenburg

Verslag: Niki Vintcent

Hoofdopgave

"Deurne heeft als belangrijkste opgave om er voor te zorgen dat mensen prettig wonen, in een gezonde leefomgeving en met een goed voorzieningenniveau, die een bijdrage levert aan de ontwikkeling van de eigen en regionale economie...".

De nu geformuleerde opgave is wat vlak. Je wilt bouwen aan het geluk van je inwoners. Draag dat krachtiger uit, nu is het vooral erg 'kloppend'. Het onderscheidt niet en lijkt daarmee nu meer op 'vinkjes zetten', en dat terwijl het moet 'vonken'. De taak van de gemeente ligt veel meer in het mobiliseren van mensen, zodat zij er zélf voor zorgen dat ze prettig leven. De maatschappelijke partners komen over het algemeen gelukkige inwoners tegen in Deurne, maar deze willen ook een stukje zelf de regie in eigen hand houden.

Daarbij is het te beperkt om te focussen op economie. Werk en economie zijn een onderdeel van een goed voorzieningenniveau. Er kan beter worden gesproken van 'ontwikkeling van de samenleving'. Deurne heeft een sterke onderwijsstructuur. Bouw daar op door.

Groeiend takenpakket en samenwerking

Het gemeentelijk takenpakket groeit en de compensatie hiervoor is onvoldoende, maar deze is er wél. De gemeente kan beter meebewegen en flexibiliteit bieden ten aanzien van maatregelen in de zorg. Het is de kunst om elkaar als partners dichtbij te hebben, samen op zoek naar een oplossing is een prettige methode. Wel liggen er kansen als het aankomt op efficiënter werken. Heb vertrouwen in de (professionaliteit van) partners en laat als gemeente bepaalde zaken ook los. De gemeente vanuit een regierol, de partners met het leveren van de inhoud (of zorg). Breng partijen samen pak regie, zodat

gemeente en maatschappelijke partners niet naast elkaar af werken. Dit is nog een belangrijke uitdaging.

Iedere gemeente heeft zijn eigen manier van doen en werken, terwijl zorgaanbieders worden uitgenodigd om steeds meer integraal te werken. Dit kost de zorgaanbieder veel tijd en geld, omdat afspraken en regels in iedere gemeente anders zijn. Zorgfinanciering is veel teveel op individuele schaal ingericht: er wordt per cliënt afgerekend in plaats van een populatiebekostiging. Dit zorgt voor een grote administratieve last, terwijl de focus veel meer op creativiteit zou moeten liggen.

De gemeente zou veel minder de rol van 'overheid' boven de organisaties moeten hebben, en zich veel meer als 'tussenheid' moeten gedragen: als een partij die tussen de zorgpartners in staat. En probeer de gezamenlijke hogere doelstelling in het oog houden, en niet alles af te rekenen naar gemeentelijk niveau. Redeneer veel meer vanuit de gedachte 'what's in it for us' dan 'what's in it for me'.

Passende werkgelegenheid en zorgvraag

Voor de gemeente is het moeilijk om zelf de economie te innoveren, dit is veel meer iets van de ondernemers zelf. Wat kan de gemeente het klimaat scheppen waarin vernieuwing tot stand komt. Innovatie is leuk maar kostbaar. Bekostiging op Deurnes niveau is daarom onaantrekkelijk, het moet naar een hogere schaal.

De landbouwsector staat onder druk. Agrocultuur en wellnes zijn in dat kader interessante ontwikkelmogelijkheden voor Deurne en de omgeving. Om de gemeente verder aantrekkelijk te maken moet er ook prioriteit worden gegeven aan toerisme.

De zorgsector is een van de grootste werkgevers. Aan de andere kant loopt deze werkgelegenheid steeds meer terug, terwijl de vraag naar hulp en ondersteuning toeneemt. Buig de focus in het sociaal domein daarom om van de huidige vorm van ondersteuning naar meer dienstverlening aan huis. Dit biedt kansen voor laagopgeleiden, zij kunnen daar een rol in vervullen. Heb ook aandacht voor de sociale cohesie en investeer in het woonklimaat. Bindt en boei mensen zodat er een sociaal netwerk blijf bestaan. Deurne moet geen slaapgemeente worden. Goede tradities van een dorp moet je koesteren en vernieuwen als het nodig is.

Hebben van zinvol werk op een redelijke afstand draagt bij aan iemands gevoel van geluk. Zorg voor een goede bereikbaarheid in de regio om dat de ondersteunen. In deze regio is 37% van het werkaanbod vanuit de maakindustrie. Een combinatie van robotisering én laagwaardige functies is mogelijk, maar dit vraagt wel om volume en mag niet worden verwacht van kleine ondernemers. Het is daarom zaak dat hier in de regio voldoende ruimte voor is. Anders ontstaat een situatie waarin mensen (met afstand tot de arbeidsmarkt) geen inkomen meer hebben en daardoor niet meer in hun woonbehoefte kunnen voorzien. Deze mensen zijn vaak lokaal gebonden vanwege een beperkt en lokaal sociaal netwerk. Daarom is het noodzakelijk dat er voldoende betaalbare woningen beschikbaar blijven.

Concluderend wordt gesteld dat er op dit gebied veel losse visies zijn met onderling te weinig samenhang. Verbindt deze veel meer aan elkaar en kijk over de grenzen van

domeinen heen. Instellingen zitten dicht bij elkaar maar treffen elkaar weinig. Hierin kan gemeente regierol pakken.

Deurne, parel in de Peel

Het is een hele belangrijke opgave voor Deurne om de parel in de Peel te blijven. Maak de Peel zichtbaarder, maak het uitnodigend. Creëer een omgeving waar mensen graag komen en zorg dat je er prettig kunt verblijven. Maak de Peel spannend en eigentijds. Daarbij wordt opgemerkt dat het huidige onderhoud van de openbare ruimte in Deurne geen visitekaartje is. Ook in verduurzaming liggen kansen. Stuur hier vanuit de gemeente op en maak het vooral mogelijk.

De gemeente toekomstproof

Deurne kan het niet alleen af en moet zich richten op een samenwerking met de vijf Peelgemeenten. Mogelijk kan dit uiteindelijk leiden tot een fusie. De positie van Helmond is een lastige. Men twijfelt teveel tussen stad of Peel en heeft eigen problematiek. Zorg wel voor een goede vertegenwoordiging op het niveau van de kernen binnen de gemeente, om binding te houden met wat er speelt.

Gespreksverslag

Spiegelgesprek Veerkrachtig Bestuur

Cees Welten, 13-2-2017

Aanwezig:

Cees Welten – Welten Hilko Mak – Burgemeester Deurne Gert-Jan Kusters – Gemeentesecretaris Deurne Niki Vintcent – Projectleider Veerkrachtig Bestuur (verslag)

"De ontwikkelingen die gemeenten ondergaan vergeleken met deze beweging in de bankensector."

Tijdens het gesprek vergelijkt de heer Welten de ontwikkeling binnen gemeenten met de ontwikkelingen bij de Rabobank. Gemeenten volgen de financiële sector, zij hebben de exercitie van opschaling al doorlopen als gevolg van de wens om zo efficiënt mogelijk te kunnen werken. Als voorbeeld wordt aangehaald dat Rabobank Deurne voorheen volledig zelfstandig een hypotheektraject doorliep. Van advies via offerte naar contract. Inmiddels zijn mid- en backoffice in Deurne weg en verhuisd naar Eindhoven. Een volgende stap in de financiële sector is het volledig robotiseren van standaardprocessen op basis van algoritmes. Dit zal ook gaan gebeuren bij de wat meer gestandaardiseerde gemeentelijke processen.

De hang naar zelfstandigheid is bij gemeenten echter vaak tegen beter weten in: dit vertaalt zich bijvoorbeeld in de wens om nieuwe gemeentehuizen te bouwen die een krachtige uitstaling aan een gemeente moeten geven.

Logische partner

Onderweg van woonplaats Waalre naar Deurne via de A67, Asten, Ommel en Vlierden constateert de heer Welten dat het raar is dat je op plaats a te maken hebt met een ander overheidsinstituut dan op plaats b, letterlijk aan de andere kant van de weg. Bij de vijf Peelgemeenten valt op dat de werkloosheid nagenoeg gelijk is. Dit geldt ook voor het gemiddeld inkomen, taal, infrastructuur en problematiek. Waarom zijn dit nog verschillende gemeenten? Samen hebben ze ongeveer 120.000 inwoners, dit lijkt een geschikte schaal. De focus ligt naast de Peel op Zuidoost-Brabant. Helmond heeft een heel ander belang, en te maken met andere (stedelijke) problematiek. Dat lijkt geen logische partner in één Peelgemeente.

Wonen

Deurne typeert zichzelf als een woongemeente. Dit lijkt niet erg ambitieus. Kan Deurne dit niet krachtiger naar buiten brengen? De woonfunctie is inderdaad een bijdrage van Deurne aan de regio, maar daarvoor moet Deurne de rode loper wel uitleggen naar (kennis)werkers uit de regio. Ook expats kunnen veel beter worden gewezen op de woonmogelijkheden in Deurne.

Bedrijvigheid en buitengebied

Over de ontwikkeling in buitengebied is Welten stellig: veel van de huidige bedrijven zijn te klein en daarmee niet toekomstbestendig. Op het platteland zie je een verandering in de komende jaren. De voedselbehoefte is groot. Nederland en meer specifiek Zuidoost-Brabant zijn op het gebied agrofood nummer 1 van de wereld, maar de productie wordt langzaam maar zeker steeds meer over de grens gezet. Hierin zit een gevaar. Daarnaast geldt dat van de Kempen tot en met Helmond sterk wordt ingezet op maakindustrie. Richting de Peel dooft dit helemaal uit. Deurne kan dit ook! Deurne heeft nog wel bedrijvigheid, maar deze onderscheidt zich niet. De toelevering voor de agrarische sector gaat bijvoorbeeld langzaam achteruit, in lijn met de ontwikkelingen in de sector zelf. Deurne is daarnaast onderdeel van Brainport, maar wat kan Deurne bijdragen? Kennistechnologie en innovatie zitten ook in Deurne (toeleveranciers voor de grotere bedrijven in de regio). Daarnaast maakt Deurne geen gebruik van de mogelijkheden richting Venlo. Hier is een logistiek knooppunt, met vooral aan de A67 enorm veel activiteit.

Kan Deurne het alleen?

Kijkend naar vraag 'kan Deurne het zelf en alleen?' geeft de heer Welten aan geen geloof te hebben in 'samenwerking als middel om zelfstandig te blijven'. Technologische ontwikkelingen lopen door. Hier is Deurne alleen niet tegen bestand. Bovenlokaal samenwerken is slechts een tussenstap: je kunt beter meteen samenvoegen. Dit is een onvermijdelijke ontwikkeling. En onder druk wordt alles vloeibaar. Automatiseren en gebruik maken van algoritmes kan helpen om 'standaardwerk' sneller en efficiënter uit te voeren.

De herkenbare gemeente in de wijk is een drogreden: een 'bekend gezicht' is niet relevant op het basisniveau van uitvoering en dienstverlening. Twijfel over nut en noodzaak van herkenbaarheid lokale bestuurders is een doelredenering om aan de macht te blijven. Cliëntelisme is een valkuil. De taak van een gemeente bestaat voor 80% uit standaardwerk waarvoor de schaal nauwelijks relevant is. De andere 20% zijn maatwerk, met politieke of gemeentelijke inkleuring.

Deurne staat nu echter niet op de kaart en heeft wellicht een imagoprobleem. Maar waarom zou ik me ook committeren aan een gemeente die van zichzelf zegt: "Het is niet slecht"? Dit straalt weinig ambitie uit. Deurne moet iets nieuws hebben om zich op de kaart te zetten, oude namen leven niet meer, spreken de mensen niet aan.

Wat wil Deurne bereiken?

Heeft Deurne eigenlijk een shortlist met daarop hetgeen wat Deurne wil bereiken of binnenhalen? Vanuit de blik van een ondernemer zou de focus voor Deurne voor de komende 10 jaar kunnen zijn: opschalen met de vijf Peelgemeenten exclusief Helmond (vanwege eigen problematiek). Je hebt pas echt een stem als je body hebt. Daarbij een businessmodel ontwikkelen voor het verder op de kaart zetten van de woonambitie. En op economisch vlak moet je op zijn minst één drager hebben en deze met ambitie naar Deurne halen. Deurne kan zich niet isoleren van de ontwikkelingen in de regio. Deurne voor enkel de Deurnenaar is te kort door de bocht: Dé Deurnenaar bestaat niet (meer). De échte Deurnenaar is een minderheid geworden.

Gespreksverslag

Spiegelgesprek Veerkrachtig Bestuur

Joost Eijsbouts, 16-2-2017

Aanwezig:

Joost Eijsbouts – Koninklijke Eijsbouts, tevens voorzitter Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging (BZW), kring Helmond/Peelregio Hilko Mak – Burgemeester Deurne Gert-Jan Kusters – Gemeentesecretaris Deurne Niki Vintcent – Projectleider Veerkrachtig Bestuur (verslag)

"De oude kracht van de Peel, de drang om te overleven, is nu een zwakte geworden."

De heer Eijsbouts is een geboren en getogen Astenaar. In zijn optiek kenmerkt Deurne zich als een echte Peelgemeente, een gezellige plaats. Deurne heeft een centrum waarin de eigenheid van de Peel wordt herkend, zowel in positieve als minder positieve zin. Deurne is geen koploper maar ook zeker geen hekkensluiter. Het voelt als een gebalanceerde leefcultuur. Deurne bevat een keur aan karakteristieken die men ook aan de Peel toedicht, er is sprake van een grote pluriformiteit; in de basis gebouwd op een grote agro-industrie, maar in de jaren ook op industrieel vlak verder doorontwikkeld.

Hoe de Peelse eigenzinnigheid soms in de weg zit

In het verleden is door de Deurnenaar op onvruchtbare grond een bestaan opgebouwd. Hierbij is veel eigen verantwoordelijkheid genomen door de inwoners zelf, er was geen landelijke of provinciale hulp. Je moest het doen met wat je had en daar maar het beste van zien te maken. Vanuit die basis lijkt de Deurnese samenleving wel wat in zichzelf gekeerd, eigenzinnig ook. Het is de kunst om dat om te buigen, want wat oorspronkelijk een kracht was kan ook een hinderpaal worden. Maar biedt de huidige schaal van Deurne een adequaat antwoord op de opgaven? Deurne heeft wel meer massa dan bijvoorbeeld Asten, maar het gaat verder dan alleen massa. Eijsbouts geeft aan dat Deurne in de Peel op zoek moet gaan naar gemeenschappelijke belangen. Kijk over je grenzen heen en werk ook mee (faciliterend) aan de toename van de kracht van een ander, zodat je daar later zelf ook profijt van hebt.

De Peel en Deurne in Brainport

De Peel maakt onderdeel uit van de Brainport regio. Hier is nog ruimte om te kunnen groeien. De belangstelling voor de Peel groeit, wat voor Brainport een must is, maar ook voor de Peel kansen biedt. Ten opzichte van het stedelijk gebied onderscheiden Deurne en de Peel zich door de ruimte en de groene omgeving. Eijsbouts is stellig: "Benut dat potentieel en geloof niet enkel in een concept waar alleen leefbaarheid goed geregeld is. Er moet een balans zijn met een krachtige economie."

De ontwikkeling van (bijvoorbeeld) het Innovatiehuis in de Peel kan hier een bijdrage aan leveren. Ook zouden de Peelgemeenten Brainport veel meer moeten aanspreken op de verantwoordelijkheid die deze organisatie ook heeft richting de Peel. Voor bestaande

bedrijven in Deurne betekent dit wel dat zij in de komende 5-10 jaar een behoorlijke slag moeten maken om te blijven bestaan. Er moet een awareness ontstaan die leidt tot transitie. Daarnaast: overzie de verschillende gemeentelijke domeinen gezamenlijk, ze beïnvloeden elkaar voortdurend.

De Peel is een eigen ecosysteem. Een ecosysteem laat zich niet vangen in geografische grenzen. Zorg dat binnen het systeem de randvoorwaarden op orde zijn. Zodanig dat het met en vanuit z'n eigen specifieke kenmerken ook een bijdrage levert aan Brainport. Dat zal naar de heer Eijsbouts zijn overtuiging vruchten opleveren die ook Deurne ten goede komen.

Ontwikkelingen in de komende 15 jaar gaan leiden tot een compleet andere manier van werken en leven doordat de technologie enorm veel menselijke taken overneemt. Desondanks ontstaat er krapte op de arbeidsmarkt op alle niveaus. En op alle niveaus is het nodig om aantrekkelijke schoolconcepten te ontwikkelen die toekomstbestendig zijn. Denk aan zaken als nog meer in-company leren. De verwevenheid tussen bedrijfsleven en onderwijs moet enorm vergroot worden.

Geschikte bestuurlijke schaal

Op de vraag wat een geschikte schaal is reageert Eijsbouts: "Samenwerken kan wél, mits 't juiste commitment er maar is. Dat neemt niet weg dat de huidige aanpak en schaal van bestuur in een aantal dossiers die een regionaal of bovenregionaal belang vertegenwoordigen, een verlamming oplevert, denk aan zaken als bedrijventerreinen en bereikbaarheid. Deze dossiers zijn nu teveel overgeleverd aan de grillen van de politiek, maar politieke cycli zijn te kort in relatie tot het belang van het dossier!".

De huidige staatsinrichting en de werking van het (gemeentelijk) bestuur sluiten niet meer aan bij de dynamiek van deze tijd. Ook bestuurders zouden niet meer alleen moeten redeneren vanuit de gedachte 'what's in it for me', maar veel meer vanuit 'what's in it for us'. Hoe kleiner de schaal, hoe groter de invloed van een minderheid van belanghebbenden kan zijn. Iets wat voor de meerderheid positief is, kan door een minderheid die ergens wél last van heeft worden tegengehouden. Het algemeen belang prevaleert niet meer. Maximaal naar het belang luisteren van de tegenstanders doet géén recht aan het belang van de voorstanders.

Schaalvergroting kan er voor zorgen dat het minderheidsbelang, dat soms te sterk van invloed is op besluitvorming, wordt gedempt. Ook in de Peel kan dit helpen. Die samenwerking moet worden verbreed, anders worden ingestoken. Er zijn voldoende onderwerpen denkbaar die op grotere afstand van de inwoners georganiseerd kunnen worden, waar de inwoner niks of nauwelijks iets van merkt. Maar koppel samenwerking wel aan kwaliteit en kies niet voor 'grote stappen, snel thuis'. Het vinden van de juiste 'menselijke maat' is een opgave.

Bestuurlijk is het zaak dat er voldoende draagvlak is voor een regionale aanpak. Dit begint met terugkoppeling van regionale bespreekpunten en afspraken door de portefeuillehouders in hun eigen colleges en gemeenteraden. Draagvlak kan alleen ontstaan als de informatiestromen op orde zijn. Nu blijft dit nog teveel hangen op individueel (portefeuillehouders)niveau.

De situatie in Zuidoost-Brabant

"De grote stad in de regio, Eindhoven, moet ook een moederlijke rol spelen naar de hele regio. Er lijkt nu te weinig oog te zijn voor de kleine kernen, zelfs voor Helmond vormt de balans daarin een spanningsveld." Samenwerken vereist de bereidheid een offer te brengen om samen aan een hoger belang te werken. De wisselwerking en de erkenning van elkaars krachten tussen de steden en de Peel komt onvoldoende uit de verf. In de samenwerking binnen de Metropoolregio heerst naar buiten het beeld dat de regio gróter en krachtig is geworden dan SRE, maar in de praktijk is de regio en de slagkracht juist kleiner.

Concluderend

Als we de onderlinge concurrentie in de regio weten te dempen zullen we hier als regio veel plezier van hebben. Draag je regionale parels sámen uit en durf over de (gemeente)grenzen heen te kijken. Als dat in de praktijk niet lukt, moet je nadenken over de vraag of er niet een aantal grenzen tussenuit moeten.

Gespreksverslag

Spiegelgesprek Veerkrachtig Bestuur

Harry Hendriks, 27-3-2017

Aanwezig:

Harry Hendriks – Oud directievoorzitter Philips Benelux, commissaris Philips Nederland Hilko Mak – Burgemeester Deurne Gert-Jan Kusters – Gemeentesecretaris Deurne Niki Vintcent – Projectleider Veerkrachtig Bestuur (verslag)

"Verandering is nodig, maar keep it simple!"

De heer Hendriks bracht eind jaren '60 van de vorige eeuw zijn middelbare schooltijd door in Deurne. Dat is alweer de nodige jaren geleden. Daarom is het voor hem moeilijk om een oordeel specifiek over Deurne te geven. Details over Deurne zijn niet meer zo bekend.

Regio met nationaal belang

Maar bekijk het eens vanuit een andere invalshoek: Nederland is een kenniseconomie en het is vanuit de overheid de kunst om top down te kijken wie daarin welke rol speelt. Samenwerken is heel moeilijk voor mensen, samenwerken moet komen vanuit de harten van mensen. Zo'n 15 jaar geleden is de start van Brainport vanuit een zelfde basis gegaan. De regio Zuidoost-Brabant was toen voor veel delen van Nederland niet interessant. Nu is het nationaal belang groot, maar aan dat besef moeten we samen blijven werken. Dat doen we nu te weinig. Breek grenzen tussen sectoren open en stap uit de huidige verkokering. Durf over grenzen heen te kijken!

En werk open samen; hier gaat het nu mis. Doorleef en omarm de visie van de regio, anders is het zinloos! En doe dit niet alleen vanuit eigen belang, maar ook vanuit het belang van de inwoners van de regio.

Nieuwe initiatieven stimuleren in de stadsstaat

Duurzaamheid is erg belangrijk omdat het innovatie genereert. En daarmee levert dit weer nieuwe initiatieven op in de regio. "Van een containertje op een treinwagon zetten wordt je niet rijk!". Dit vraagt dus om een andere aanpak. De Brabander is prima in staat om deze omgekeerde beweging te maken, dat zit in de cultuur.

Nederland is een stadsstaat. Deurne is geen eiland in de wereld, maar maakt onderdeel van deze stadsstaat. Eindhoven heeft een specifieke magneetfunctie, maar dit laat onverlet dat in eerste aanzet de Deurnese horizon breder kan en moet zijn. De kans dat Deurne zich op Eindhoven richt, lijkt groot maar is niet beperkend. Als je de meerwaarde voor jezelf niet uit kunt afleiden of niet duidelijk is wat je er aan kunt toevoegen dan is het klaar. Ga voor jezelf na: 'wat is je eigen kracht' en ontwikkel die verder! Gemeenten moeten bewegen van de neiging om 'als eerste iets uit te vinden' naar een netwerk van

kennis van mensen die weten 'waar ze kennis en informatie kunnen vinden'. Heb daarbij oog voor wat de bewoners willen.

Vindt niet overal zelf het wiel uit maar haal ook de kennis van anderen naar binnen. Standaardiseer basiszaken. Onderscheidend vermogen zit in andere zaken, bijvoorbeeld in specifieke kennis.

Wat is onze regio eigenlijk?

We kijken nu te weinig over de grens heen. Zuidoost-Brabant is onderdeel van ELAT (Eindhoven-Leuven-Aachen-Triangle). Het gebeurt in de lijn Zuidoost-Brabant, Limburg en Ruhrgebied. Dat is feitelijk de regio waarbinnen we bewegen. Is de schaal van Deurne daarvoor nog geschikt? Kan de gemeenteraad het belang van de brede regio nog overzien en kwalitatief besluiten? De huidige schaal lijkt te klein en om efficiënt te blijven moet je soms ook besluiten om beleid te harmoniseren. Maar zijn we daartoe wel in staat?

De bijdrage van Deurne; brengen en halen

Maar wat kan Deurne op de beperkte schaal van de regio Eindhoven bijdragen? Deurne moet aantrekkelijk zijn en blijven voor mensen die in de regio werken. Hiervoor moet je je competenties inventariseren, waar ben je goed in en wie zijn grote trekkers in de regio? Deurne heeft veel gevoel voor ambacht en maakindustrie. Daarna moet je je de vraag stellen 'waar haal ik competenties die ik mis vandaan?' Haal die competenties daarna op een reële manier in huis; maar heb niet de illusie dat je alles binnen kunt halen in je eigen gemeente. Maak ook gebruik van hetgeen de buurgemeenten in huis en te bieden hebben.

Keep it simple

Niemand is meer een eiland in deze wereld. Globalisering hou je niet tegen. Deze ontwikkelingen zijn niet te stoppen. Durf daar in mee te denken. Blijf niet op je eigen staart staan, dan komen er geen veranderingen. Maar 'keep it simple'. De snelheid van verandering ligt soms laag, maar dat is niet erg. Draagvlak is veel belangrijker. Op lokaal niveau doorloop je een dergelijk proces met je raad: hoe smeer je je boterham over 10 jaar? Wat zijn je wettelijke taken als gemeente, en wat zijn je ambities? Laat mensen uit de gemeenschap je programma op lokaal niveau mee vullen. Breng ook bedrijfsleven en onderwijs dichter bij elkaar samen, zorg dat zij beter en meer met elkaar optrekken. En breng ook lokale creatievelingen eens bij elkaar.

Mix daarna de segmenten die je gesproken hebt. Laat ze een top drie van belangrijke thema's benoemen in de vorm van een masterclass. Maar laat je niet verleiden tot het maken van lange agenda's die te ingewikkeld zijn. Vraag 'Hoe maken we het voor ons zelf beter'? Dit vraagt bezieling, bevlogenheid en is zeker geen abstracte wetenschap. Begin aan iets, doe het nog een keer, en nog een keer; op een bepaald moment begint iets dan vanzelf te leven. Vanuit een kleine kern van gemotiveerde "believers" gaandeweg meer partijen aanspreken en er een echte "dorpspomp" van maken waar kennis en ideeën uitwisseling vrijelijk stromen!

Bijlage 4: Uitnodigingsbrief gesprekken Peelgemeenten

Gemeente Asten, Someren, Laarbeek, Gemert-Bakel Het college ADRES POSTCODE PLAATS

Deurne, 28 maart 2017

Kenmerk: 00607710/873058 (bij evt. correspondentie s.v.p. dit nummer vermelden)

Betreft: Veerkrachtig bestuur - vooraankondiging gesprek college

Bijlage(n): -

Geacht college,

In het kader van het provinciale traject Veerkrachtig Bestuur in Brabant is aan de Peelgemeenten gevraagd om een toekomstvisie op te stellen. Ook uw gemeente is betrokken bij dit proces. Nadat eerst de lokale visies zijn opgehaald, vindt er gezamenlijke afstemming plaats in de Peel. Hiervoor is een eerste afspraak gepland met afvaardigingen van de zes colleges van burgemeester en wethouders, op 25 april aan staande.

Besluit raad Deurne

Op 21 maart 2017 nam de gemeenteraad een principebesluit over de lokale opgaven voor Deurne. Daarnaast stemde de raad in met een position-paper, dat als basis dient voor het vervolgproces in de Peel. Op basis van een vijftal basisprincipes start Deurne het vervolgtraject in de Peel. Tijdens de gezamenlijke collegebijeenkomst op 25 april wordt de inhoud verder toegelicht. De stukken die op 21 maart door de raad zijn vastgesteld, zijn op 2 maart 2017 door onze gemeentesecretaris gedeeld met uw gemeentesecretaris.

Gezamenlijke belangen in de plattelandsgemeenten

Wij kunnen niet treden in de afwegingen, die u als buurgemeente zelf maakt. Onze eigen oriëntatie loopt echter volop. Wij zijn ons bewust van de rol, die Helmond als centrumstad van de Peel maar ook in het stedelijk gebied en de B5-gemeenten vervult. Die rol erkennen wij. Wij hebben echter daarnaast geconcludeerd (zie onze positionpaper) dat onze belangen en opgaven nauw verbonden en vergelijkbaar zijn met die van de 4 andere plattelandsgemeenten in de Brabantse Peel. Daar ligt voor ons een primaire relatie. De raad van Deurne heeft het college de opdracht gegeven om deze gezamenlijke belangen met de colleges van de vier overige plattelandsgemeenten in de Peel verder te verkennen.

Verkennend gesprek

Om die verkenning goed te doen hebben wij behoefte aan een dialoog met onze buurgemeenten. Een inhoudelijke dialoog, die niet direct tot afspraken hoeft te leiden maar een verdieping dient op te leveren in elkaars denkbeelden en ambities.

Uitnodiging

Om ook echt tot een gesprek te komen treden wij graag met ieder college afzonderlijk in overleg. Graag nodigen wij u daarvoor uit. Wij realiseren ons dat dit niet alleen een vraag van onze kant kan zijn, maar dat die bereidheid ook bij u aanwezig moet zijn. Mocht dat het geval zijn dan kunt u dat kenbaar maken bij de heer Gert-Jan Kusters, gemeentesecretaris. U kunt ook contact opnemen met de heer Niki Vintcent, projectleider toekomstvisie Deurne. Zij zijn beide bereikbaar via (0493) 38 77 11. Zij zorgen voor een afspraak.

Met vriendelijke groet, burgemeester en wethouders van Deurne

G.J.C. Kusters H.J. Mak gemeentesecretaris burgemeester

Bijlage 5: Verslagen raadscommissie bestuur en raad

Als bijlage zijn toegevoegd de advieslijsten van de raadscommissie bestuur van:

- 3 november 2016
- 8 december 2016
- 26 januari 2017
- 9 maart 2017
- 6 april 2017
- 18 mei 2017

Tevens zijn bijgevoegd de besluitenlijsten van de gemeenteraad van:

- 21 maart 2017
- 30 mei 2017

Advieslijst van de vergadering van de commissie Bestuur

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 3 november 2016 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: M. Dankers, voorzitter;

C. Hendriks, griffier;

H. de Louw, P. Strijbosch, M. Bosman, I. van Laarhoven, N. Thijssen, J. Coppus, M. van Asten, L. Goorts, W. van Deursen, C. Arts, P. Tabor en F.

de Wit

Verder zijn aanwezig: H. Mak, portefeuillehouder; G. Annevelink (agendapunt 3), G.J. Kusters (agendapunt 4 en 5), N. Vintcent (agendapunt 4), Y. Titulaer

(agendapunt 5) K. Werps (agendapunt 5), adviseurs.

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Commissieadvies
1.	Opening en vaststelling van de agenda		De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2.	Advieslijst 29 september 2016	Vaststelling van de advieslijst.	De advieslijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.	Notitie subsidiëring vriendenkringen	Opiniërend beraad aan de hand van de vragen: 1. Vindt u dat de gemeente organisaties moet subsidiëren die zich inzetten voor maatschappelijke doelen buiten de gemeente en daarmee werken aan de mondiale bewustwording in Deurne? 2. Zo ja, moet hiervoor een aanvullende subsidieverordening worden opgesteld dat aanvullend is aan het reeds vastgestelde subsidiebeleid zodat ook andere organisaties hier gebruik van kunnen maken? 3. Zo niet, heeft u argumentatie om de vriendenkringen met subsidie te	PvdA:Mondiale bewustwording is nog steeds de moeite waard, men wil de doelstellingen van beide vriendenkringen blijven ondersteunen. Overigens zijn de vriendenkringen steeds meer gericht op activiteiten in Deurne. Wel moet de subsidierelatie worden aangepast aan de tijdgeest door te subsidiëren op projecten waaruit de meerwaarde voor Deurne blijkt. Er moet niet alleen een rol zijn voor de vriendenkringen, maar ook voor andere organisaties VVD: Mondiale bewustwording is geen overheidstaak en de gemeente dient geen subsidies te verstrekken voor organisaties die zich inzetten voor doelen buiten Deurne. Op zich doen de vriendenkringen goed werk, op basis van projecten kan er daarom de mogelijkheid zijn om te blijven subsidiëren. PAGL: Het is niet zo dat de stedenbanden zijn afgebouwd, de vriendenkringen geven aan dat projecten op allerlei gebied zijn gestart. Het is belangrijk mensen bewust te maken van wat er in de wereld gebeurt en de gemeente heeft daarin een faciliterende rol. Aangezien het om vriendschapsbanden met een tweezijdige uitwisseling gaat en over projecten in Deurne mag de subsidie voor de

ondersteunen of ziet u af van	vriendenkringen blijven zoals ze is.
subsidiëring van deze organisaties?	BTD: Mondiale bewustwording is geen taak voor een gemeente, ook andere organisaties dienen niet voor subsidiëring in aanmerking te komen. Men wist dat 2017 een overgangsjaar zou zijn, dat dient niet opgerekt te worden. De bevolking kan, mits geïnteresseerd, zich via de media een beeld vormen van ontwikkelingen in de wereld. Als organisaties afhankelijk zijn van gemeentelijke subsidie kan men er de stekker beter uittrekken. Men pleit ervoor de krachten te bundelen vanuit de wereldwinkel als centraal punt.
	DOE! : De gemeente heeft bij mondiale bewustwording een faciliterende rol en de vriendenkringen hebben een andere rol dan andere organisaties. De wijze van benaderen verandert, men richt zich meer op de jeugd. De gemeenten moet blijven subsidiëren en de vriendenkringen blijven ondersteunen. Over de hoogte van het bedrag is nog discussie gewenst.
	CDA : Er is verschil tussen wat in de notitie staat en wat de vriendenkringen aanleveren. De neuzen staan kennelijk niet dezelfde kant op. De in 2015 vastgestelde kaders bieden echter voldoende mogelijkheden voor de vriendenkringen om in aanmerking te komen voor projectsubsidies.
	DNU : Men ondersteunt de doelstelling van de vriendenkringen en men erkent de verdiensten. De vriendenkringen hebben een omslag gemaakt door zich meer te richten op Deurne. Er mag doorgegaan worden met subsidiëren, eventueel door het thema mondiale bewustwording toe te voegen aan de verordening en te subsidiëren op projectbasis. Daarbij zouden ook nieuwe initiatieven een kans moeten kunnen krijgen, al kan dat een nadeel zijn voor de vriendenkringen omdat ze voortaan moeten delen.
	College: Als men iets wil realiseren aan beide zijden, moet men samen op zoek naar projecten. Samen met Leszno en Montluçon richt men zich op onderwijsprojecten. Om op te starten is geld nodig. Men is er voorstander van om per project te kijken of ondersteuning gewenst is, daarmee krijgt men als overheid meer zicht op wat er gebeurt. De stedenbanden blijven los daarvan bestaan. Als men ook andere initiatieven toelaat, gaat het wel erg breed.
	Conclusie: De fracties van Transparant Deurne en de VVD vinden subsidiëring van mondiale bewustwording geen gemeentelijke taak, de overige fracties vinden dit wel een taak voor de gemeente. De fractie van de VVD sluit zich aan bij de overige fracties waar die aangeven dat subsidiëring kan plaatsvinden op projectbasis. Een meerderheid geeft aan dat de subsidiëring niet beperkt behoeft te worden tot de vriendenkringen, maar voor zover mogelijk ook moet openstaan voor andere
	66

			organisaties. Daarnaast wordt gepleit voor intensivering van de samenwerking met de wereldwinkel.
4.	Veerkrachtig bestuur	Opiniërend beraad aan de hand van de vragen: 1. Bent u met het college van mening dat de vraag van de provincie om te komen tot een toekomstvisie alsnog moet worden opgepakt? 2. Kan het college met de opdracht om een toekomstvisie te schetsen aan de slag gaan in lijn met deze notitie? 3. Wenst de commissie bij het proces betrokken te worden in de vorm van een klankbordgroep (optie 1), via de commissie bestuur (optie 2) of anders? 4. Indien u kiest voor optie 1, wie vaardigt u dan namens uw fractie af in de klankbordgroep?	 PvdA: De vraag van de provincie om te komen tot een bestuurlijke toekomstvisie moet worden opgepakt, dat past ook bij een zelfbewuste gemeente die uitgaat van de eigen bestuurskracht. Men onderschrijft de pragmatische aanpak van het procesvoorstel en de afstemming met de Peelgemeenten. Gezien het belang van de materie pleit men voor een openbare behandeling in de commissie, zo nodig tussentijds. VVD: Het is jammer dat de provincie de bestuurlijke visie onvoldoende achtte en vond dat onvoldoende actie was ondernomen. Men moet dus aan de slag om de touwtjes in handen te houden. Omdat veel al vast ligt moet het wel klein gehouden worden. Het aanhaken bij de beleidscyclus is een prima werkwijze. Het is wenselijk dat de commissie bij de materie betrokken blijft, geen klankbordgroep. PA: De afspraken in de Peel worden door de provincie kennelijk als onvoldoende beschouwd. Er wordt forse bestuurlijke druk gezet vanuit provinciale staten. Het gaat niet alleen over de Peelsamenwerking maar om een breder perspectief. Men zal met een visie moeten komen. Overigens heeft de aanpak na de breuk met Helmond getoond dat sprake is van veerkracht. Het heeft de voorkeur de zaken door de commissie te laten volgen, mede vanwege de openbaarheid. BTD: Men adviseert het verzoek van de gedeputeerde naast zich neer te leggen, zodat er een onafhankelijk onderzoek komt, waarna men weet waar men staat. Als men zelf aan de slag gaat, moet men naast ZLTO ook burgers betrekken die zich zorgen maken over de intensieve veehouderij. In plaats van de LEV-groep kan men beter huisartsen en zorginstellingen vragen, die weten beter wat er leeft. Om de raad tussentijds te kunnen betrekken kan men het best kiezen voor een klankbordgroep met een extern begeleider. DOE!: De toekomstvisie moet opgepakt c.q. doorontwikkeld worden waarbij efficiënt wordt omgegaan met wat er al is. Er ligt een prima procesvoorstel voor. De materie hoort in de commissie. CDA: Men moet met de opdracht aan de slag, daarmee ho

			Conclusie: De commissie vindt in meerderheid dat men met de materie aan de slag moet op basis van het procesvoorstel zoals in de notitie is voorgelegd. Wel moet kritisch gekeken worden naar de organisaties die men erbij wil betrekken. Men kiest ervoor de materie in de commissie te bespreken.
5.	Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten	Concept-besluit: Toestemming te verlenen aan het college van burgemeester en wethouders tot het treffen van de Gemeenschappelijke regeling Peelgemeenten zoals door het college vastgesteld als voorgenomen besluit.	 Advies: Het voorstel kan aan de raad worden voorgelegd, met stip. PvdA: Het is een logisch voortvloeisel uit de afspraak om per 1 januari samen te werken in het sociaal domein. Men kan instemmen met het voorstel. VVD: Men kan instemmen, ook met de verdeelsleutel. PAGL: Er ligt een goed voorstel voor, het is goed dat de samenwerking vorm krijgt en dat sprake is van evaluatie. Mogelijk kan er ook een gezamenlijke rekenkamercommissie komen. BTD: Men stemt in met het voor vijf jaar aangaan van de samenwerking, men heeft er vertrouwen in dat de samenwerking goed uitpakt. Het is goed dat het loket in Deurne terugkomt. DOE!: Het voorstel kan naar de raad, men is blij dat op 1 januari kan worden gestart. CDA: Het voorstel kan naar de raad. DNU: Het voorstel kan naar de raad.
6.	Mededelingen vanuit het college		Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 8 december 2016.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (M.P. Dankers)

Advieslijst van de vergadering van de commissie Bestuur

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 8 december 2016 Tijd: 19:30 uur

Aanwezig: J. van Lierop, voorzitter;

R. Rutten, griffier;

H. de Louw, M. Bosman, Th. van der Kant, W. Tielemans, N. Thijssen, J. Coppus, M. van Asten, L. Goorts, C. Arts en F. de Wit

Verder zijn aanwezig: H. Mak, portefeuillehouder, G.J. Kusters en N. Vintcent (adviseurs - agendapunt 3).

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Commissieadvies
1.	Opening en vaststelling van de agenda		De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2.	Advieslijst 3 november 2016	Vaststelling van de advieslijst.	De advieslijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.	Stand van zaken Veerkrachtig Bestuurd	Behandelwijze: Informatievoorziening. Op 1 december 2016 is een memo worden bijgevoegd. Verder is een handout van de toelichting bijgevoegd aan deze advieslijst.	 VVD: kan zich vinden in de hoofdopgave, hoewel deze (nog) niet SMART is gedefinieerd. Over het thema economie: men pleit voor een goede aansluiting met onderwijs en ondernemers. DIC en OVD zijn inmiddels samengevoegd tot één partij. PAGL: spreekt van een mooie aanzet om tot een visie te komen. Verder is men blij met de toevoegingen van B&W en MT (o.a. tweedeling en duurzaamheid). BTD: vraagt of wijk- en dorpsraden (wdr) per definitie goede gesprekspartners zijn, omdat dat per wdr kan verschillen en dat het vaak dezelfde mensen (niet divers) zijn. DOE!: is van mening dat er een prima startnotitie ligt met goede aanvullingen. Gekeken moet worden naar het perspectief van burgers en bedrijven. Men sluit zich aan bij de opmerking van BTD en vraagt zich af hoe je de "doorsnee-burger" van Deurne kunt bereiken. CDA: vindt het een goede aanzet plus aanvullingen maar vraagt zich ook af of de wdr de burgers van Deurne (kunnen) vertegenwoordigen. Zij vertegenwoordigen één kant van de sociale tweedeling. Hoe kun je de burgers in dit proces betrekken? DNU: sluit zich aan bij voorgaande sprekers. De toevoegingen zijn waardevol. De vraag is hoe je het proces organiseert. Is de huidige structuur van wdr adequaat? Men

		adviseert ook te kijken naar het Lorenzgenootschap (P²), dat veel kennis heeft over de samenstelling van de Deurnese bevolking. Hoe ziet Deurne er (demografisch gezien) over 20 jaar uit? Deurne moet een gemeente zijn waar mensen graag willen wonen. PvdA: vraagt zich af of het onderwerp Openbare orde en veiligheid ((ondermijnende criminaliteit) toegevoegd kan worden? Wat is de achtergrond bij de vraag of Deurne een agrarische gemeente wil zijn? Deurne ligt tussen Greenport en Brainport. Men adviseert ook naar Limburg te kijken, wat zijn daar de ontwikkelingen? Men adviseert de planning te delen met de provincie. College:
		De planning is gecommuniceerd met de provincie en de datum van 1 juli is hard. Verder geeft men aan dat er weinig tijd is om nieuwe wegen te bewandelen, vandaar dat in eerste instantie wordt gekeken naar bestaande structuren. Voorts is men van oordeel dat de raad de bevolking vertegenwoordigt: zíj weet wat er speelt onder de bevolking. Daarnaast wordt het proces tot nu toe geschetst; omdat er weinig tijd is zijn de stappen nauw op elkaar afgestemd en wordt het juist aanbevolen de achterban van de fracties te betrekken. De vraag is of ondermijnende criminaliteit een majeur thema is. De rapporten van Lorenz en Tordoir zijn beschikbaar. De vraag over Deurne agrarische gemeente houdt verband met de ontwikkelingen in het buitengebied; dat is een grote opgave. Een verder uitgewerkte versie van de opgaven en de omgevingsanalyse worden op 26 januari 2017 voor een inhoudelijke bespreking voorgelegd aan de commissie. Ook de voorbereiding op de gesprekken met de maatschappelijke partners wordt dan voor bespreking aangeboden.
6.	Mededelingen vanuit het college	Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 26 januari 2017.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (M.P. Dankers)

Advieslijst van de vergadering van de commissie Bestuur

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 26 januari 2017 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: M. Dankers, voorzitter;

R. Rutten, griffier;

H. de Louw, W. Luijten, P. Strijbosch, Th. van der Kant, R. Kuijpers, N. Thijssen, J. Coppus, M. van Asten, L. Goorts, C. Arts, W. van Deursen en F.

de Wit

Verder zijn aanwezig: H. Mak, portefeuillehouder, G. Annevelink (adviseur), A. Mols (politie) en C. Steijnen (RIEC) (agendapunt 3), G.J. Kusters en N. Vintcent

(adviseurs - agendapunt 4).

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Commissieadvies
1.	Opening en vaststelling van de agenda		De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2.	Advieslijst 3 november 2016	Vaststelling van de advieslijst.	De advieslijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.	Ondermijnende criminaliteit		Een hand-out van de presentatie is als bijlage aan de advieslijst toegevoegd.
4.	Stand van zaken Veerkrachtig Bestuurd - toekomstvisie Deurne	Behandelwijze: opiniërend. Discussievraag: Zijn de toekomstige opgaven voor Deurne voldoende uitgewerkt en kan dit voorontwerp voor bespreking worden voorgelegd aan de maatschappelijke	Vooraf Een hand-out van de presentatie, voorafgaande aan de inhoudelijke behandeling van dit agendapunt, is als bijlage aan de advieslijst toegevoegd.
		partners en inwoners?	PAGL: is van oordeel dat het aspect duurzaamheid aan de agrarische potentie worden toegevoegd. Verder moet er aandacht zijn voor recreatie en toerisme en moet er gekeken worden naar Brainport. Verder vraagt men zich af of het college gemeentelijke herindeling afwijst of niet? BTD:
			DOE! : is van oordeel dat ook naar Limburg gekeken moet worden. Niet alleen Brainport maar ook Greenport. Men moet zich richten op jonge gezinnen en uitgaan van eigen kracht.

			 CDA: spreekt van een goed stuk dat in korte tijd tot stand is gekomen. Het is een groeidocument. Eens met de focus op Brainport en Greenport. De provinciegrens mag geen belemmering zijn. Verder constateert men dat de sleutelfiguren bekend zijn. Helmond blijft een belangrijke samenwerkingspartner, zeker op het gebied van economie en werk. Verder is het belangrijk om de deskundige burger meer zeggenschap te geven. DNU: eens met de focus op Greenport en Brainport. Veel kleine kernen vormt een kracht maar kan ook een zwakte zijn (voor waken). Verder vraagt men aandacht voor het glastuinbouwgebied. Wat kan de provincie voor ons betekenen? De regels zijn soms belemmerend. Verder hoeft de provinciegrens niet als scheiding te werken. PvdA: deelt de geschetste opgave en vindt het een goede zaak dat het college meer focust op arbeidsmarktontwikkeling – aanbod van arbeidsplaatsen. Brainport is niet alleen voor hoogopgeleiden, als Deurne kun je van de hands-port zijn. Ten aanzien van het agrarisch profiel, als dat versterkt wordt, dan duurzaam en innovatief. Kijk verder ook naar Limburg (Greenport, maatschappelijke consultatie). Men onderschrijft het standpunt van het college dat een grotere gemeente niet altijd een betere gemeente hoeft te zijn. Opschalen hoeft niet te betekenen dat je krachtiger wordt. VVD: vindt dat je van je eigen bestuurskracht uit moet gaan. Voor de rest sluit men zich aan bij de eerdere fracties.
5.	Gedragscodes (601180)	Voorgesteld wordt vast te stellen: 1. een gedragscode voor raadsleden van de gemeente Deurne; 2. een gedragscode voor de burgemeester van de gemeente Deurne; 3. een gedragscode voor wethouders van de gemeente Deurne. En: vast te stellen het Protocol voor mogelijke integriteitsschendingen door leden van raad of college.	Advies: de commissie acht het voorstel rijp voor behandeling in de raad, met stip. Ten aanzien van het protocol wordt opgemerkt dat dit een optie is. Naar aanleiding van het te nemen raadsbesluit hoeft dus niet direct een werkgroep worden bemenst. Daar kan op elk gewenst moment toe worden overgegaan. PAGL: is van oordeel dat het voorstel met stip kan worden geagendeerd. BTD: idem. DOE!: idem. CDA: idem. DNU: idem, maar is van mening dat de artikelen over het bijhouden van een register geschrapt kunnen worden. PvdA: is van oordeel dat het voorstel met stip kan worden geagendeerd. VVD: vindt het belangrijk dat de vingeroefeningen terugkomen in de code.

6.	Verordening kwaliteit	Voorgesteld wordt vast te stellen de Verordening kwaliteit vergunningverlening,	Advies: het voorstel kan met stip geagendeerd worden voor de raad van 7 februari.
	vergunningverlening (596612)	toezicht en handhaving omgevingsrecht Deurne 2017	Toezegging : in een volgende commissie zal meer uitleg over de VTH worden gegeven.
	(656522)	Bodine 2017	PAGL: wil meer inzicht en uitleg over de VTH en de basisnormen. Waar gaat het over, waar staan we nu?
			BTD: heeft dit voorstel nog niet kunnen bespreken in de fractie.
			DOE!: kan met stip naar de raad.
			CDA: idem.
			DNU: idem.
			PvdA: idem.
			VVD: vraagt naar de overige 8 deskundigheidsgebieden.
7.	Mededelingen vanuit		Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.
	het college		

Vastgesteld in de openbare vergadering van 9 maart 2017 met inachtneming van de opmerking dat aan het door de fractie PAGL gestelde op blz. 1 na 'naar Brainport' wordt toegevoegd: 'en samenwerking met Limburg'.

De griffier, De voorzitter,

(C.P.L.M. Hendriks) (M.P. Dankers)

Advieslijst van de vergadering van de commissie Bestuur

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 9 maart 2017 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: M. Dankers, voorzitter;

C. Hendriks, griffier;

H. Eijkemans, F. de Wit, M. Tulkens, T. Hikspoors, L. Goorts, M. van Asten, J. Coppus, T. van der Kant, W. Tielemans, P. Strijbosch, M. Bosman, H.

de Louw.

Verder zijn aanwezig: H. Mak, portefeuillehouder; R. Speksnijder (adviseur, agendapunt 3); G.J. Kusters, N. Vintcent, (adviseurs, agendapunt 4).

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Commissieadvies
1.	Opening en vaststelling van de agenda		De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2.	Advieslijst 26 januari 2017	Vaststelling van de advieslijst.	Op verzoek van de fractie Progressief Akkoord/GroenLinks wordt aan het gestelde op blz. 1 door de fractie PAGL na 'naar Brainport' toegevoegd: 'en samenwerking met Limburg'. Met inachtneming van deze aanvulling wordt de advieslijst vastgesteld.
3.	Subsidiebesluit mondiale bewustwording	Het subsidiebesluit 'Mondiale bewustwording 2018' vast te stellen.	Spreekrecht: De heer Bennenbroek maakt namens stichting Deurne-Leszno gebruik van het spreekrecht. Daarbij wijst hij er op dat, hoewel subsidiëring op projectbasis leidt tot meer transparantie, de continuïteit daardoor in het gedrang dreit te komen. Daarom pleit men ervoor complexe procedures te voorkomen. Mevrouw Smolders maakt gebruik van het spreekrecht namens de vriendenkring Deurne-Batouri en geeft aan de voortzetting van de subsidiëring een goede zaak is, maar dat men bevreesd is voor veel administratieve ballast bij projectsubsidiëring. Advies: De commissie is van oordeel dat het voorstel aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd, echter niet 'met stip'. BTD: Men heeft eerder uitgesproken dat mondiale bewustwording geen taak is voor de gemeente. Het voorstel mag naar de raad, daar zal men de tegenstem toelichten.

			DOE: Alle opmerkingen uit de commissie zijn verwerkt. Subsidiëring op projectbasis is de enige manier de subsidiëring transparanter te maken en breder te trekken. Wel pleit men voor een eenvoudige procedure en voor evaluatie volgend jaar. CDA: Stedenbanden zijn een goede zaak, die behoeven echter geen voorrang te krijgen op nieuwe initiatieven. DNU: Men pleit ervoor te kijken of moeilijke procedures voorkomen kunnen worden. Voor het overige kan men zich in het voorstel vinden. PvdA:Men ziet de eerder gemaakte opmerkingen terug in het voorstel. Men pleit ervoor soepel om te gaan met de verordening. Men steunt het advies om over een jaar te evalueren. VVD: Men heeft respect voor de activiteiten van de vriendenkringen. Men blijft twijfels houden of mondiale bewustwording gesubsidieerd moet worden. Met subsidiëring op projectbasis kan men leven. Het is belangrijk dat ook andere partijen gebruik kunnen maken van de regeling. PAGL: Voor het uitvoeren van projecten is een organisatie nodig en dat geeft vaste kosten. Daarom stelt men voor een deel van de subsidie beschikbaar te stellen voor de vaste kosten, de rest op projectbasis. Men hecht aan een evaluatie om na te gaan om men met de huidige regeling uit de voeten kan. College: Er zullen eenvoudige maar adequate procedures gevolgd worden zonder dat er star mee wordt omgegaan. Men wil juist van de vaste subsidie af, in het voorliggend besluit zijn de opmerking van de commissie verwerkt. Hierdoor ontstaan meer mogelijkheden. Toezegging: De raad zal na een jaar via een raadsinformatiebrief worden geïnformeerd hoe een en ander loopt.
4.	Veerkrachtig Bestuur	 In te stemmen met de voorlopige positiebepaling van Deurne en het voorlopige opgavendocument, met inachtneming van de resultaten van de externe consultatie en gevoerde spiegelgesprekken; deze documenten te gebruiken als startpunt voor vervolgbespreking in de Peel. 	Inleiding: De heer Kusters schetst het doorlopen proces om te komen tot het opgavendocument. Er ligt een voorlopig eindresultaat voor. Vraag aan de raad is of de schets van de gemeente klopt en hoe de slagkracht van de gemeente is. Advies: De commissie is van oordeel dat het voorstel aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd, echter niet 'met stip'. BTD: Men onderschrijft dat de uitgangspunten van MRE en Brainport leidend zijn. Gelet op de intensieve veehouderij is men het er echter niet mee eens dat Deurne een

DOE: Com het c de to vertr vore Limb CDA: Men geko beslu bedr te or agriti bren woor het v waar DNU: Com en di kop v parti uitga geste men gebie gefor werk mooel doels PvdA: Com Dat g opdr duur werk	het eens met de door de gespreksleider getrokken conclusie dat een fusie tot logelijkheden moet kunnen behoren als dat in het belang is van de inwoners. plimenten voor de wijze waarop het proces voorbereid en doorlopen is. Dat is Iraagvlak ten goede gekomen. Het is goed dat gedacht wordt in kansen. Uit belichting blijkt dat er voldoende diepgang is waardoor de provincie ouwen kan hebben dat het goed komt. Een en ander mag iets scherper naar ne komen in het document. Goed dat naar voren is gekomen dat men ook op urg georiënteerd is. heeft waardering voor wijze waarop het stuk op zo korte termijn tot stand men is. Graag had men een toelichting op de totstandkoming van en de uitvorming over het rapport De Peel Maakt Het In Brainport. Technische jijven liften vanzelf mee met Brainport. Het heeft geen zin daarnaast nog iets stwikkelen. Men kan zich beter focussen op Greenport en ontwikkelingen in de business. Men moet de situatie in de agrarische sector naar 2030 in beeld te gen, zodat duidelijk is wat het perspectief is. Om een aantrekkelijke gemeente te zijn moet er meer gedaan worden op het gebied van cultuur. In verkdocument ontbreekt het doorzetten van de koers van Deurne-KOEK bij deskundige burgers de ruimte krijgen om inbreng te leveren. Deilmenten voor de aanpak in eigen beheer. Dat zegt iets over de eigen kracht at biedt perspectief voor de toekomst. Dat mag tot uitdrukking komen met de Vitaal Deurne (op het gebied van wonen, bereikbaarheid, bestuur, cipatie). Een discussie over schaalgrootte is dan een non discussie. Men moet aan van vitaliteit. Als zich kansen voordoen, komt dat vanzelf. Met het elde over woonkwaliteit kan men instemmen. Wat bedrijvigheid betreft moet niet op één sector inzetten maar kansen grijpen als die zich voordoen. Op het ed van toerisme is verbreding naar Peelgemeenten gewenst. Er wordt vooral zust op Helmond en Eindhoven, maar ook aan de andere kant is gelegenheid. Samenwerking met Helmond moet niet worden uitgesloten, er gekeken worden waar men elkaar kan helpen bij het realiser
--	--

instemmen met de positiebepaling. Men proeft een gezond zelfbewustzijn als het gaat om bestuurskracht. Dat leidt tot een open blik naar de Peelgemeenten. Men is blij met de nadere verkenning van de betekenis van Greenport voor Deurne. Het voorliggende is een goede basis voor de samenwerking met de Peelpartners.

VVD: Men is tevreden over de manier waarop de stukken zijn voorgelegd en de raad is meegenomen in het proces. Gezien de weinige reacties op de oproep om mee te praten is er een taak voor de politiek om via de achterbannen daar iets aan te doen. Iedereen heeft zijn zegje kunnen doen en de inbreng is meegenomen. Er zou iets toegevoegd kunnen worden over lokale economie, de aandacht ligt nu teveel op wonen en leefklimaat.

MRE wordt genoemd. De belangen daar zijn soms wat onduidelijk, daar moeten we zelf meer huiswerk doen om te zien wat we daar uit kunnen halen. Het is belangrijk uit te gaan eigen kracht en trots te zijn op wat men kan. Deurne kan een centrale rol spelen in de Peel als verbinder. Men moet verstandig samenwerken op die gebieden waar ieder er beter van wordt. Daarbij mag men over de provinciegrens heen kijken, bijvoorbeeld naar Greenport.

PAGL: Blij dat er iets komt van een langetermijnvisie. Het gemis daaraan heeft zijn weerslag gehad in het bestuur. Dit is een goede aanzet daarvoor. Men is aangenaam verrast door het voorliggende, compliment daarvoor. Men is blij dat de passage over agrarische ontwikkeling innovatie en duurzaamheid zijn opgenomen. Deurne is gericht op Helmond en Eindhoven, maar gelet op de ontwikkelingen rond Veghel mag ook naar het noorden gekeken worden op economisch vlak. Ergens in de regio moet rust en ruimte gevonden worden, Deurne zou daarop moeten inspelen. Daarnaast moet men zich richten op recreatie en de kansen te benutten die de Peel biedt. Er zou een visie ontwikkeld moeten worden voor het geval zich een herindeling aandient. Men is voor alles wat energieneutraal en energiebesparend is. De infrastructuur daarvoor moet doorontwikkeld worden.

College:

De CdK constateert dat de Deurnese aanpak getuigt van bestuurskracht. Met het voorliggende document gaat men het gesprek aan met de Peelgemeenten, de opmerkingen van de commissie zullen worden meegenomen in het definitieve einddocument na het overleg met de andere gemeentes. Met deze analyse voor Deurne toont men zich veerkrachtig en slagvaardig. Als buren minder slagvaardigheid tonen, kan het zijn dat de provincie vraagt om nader te kijken naar samenwerking. Deurne wil de verbinder zijn die probeert de zaak bijeen te houden. Het is de verwachting dat men de klus om met de vijf samen te werken wel gaat redden, dat is ook een test voor de gezamenlijke slagkracht. De provincie is niet per se uit op herindeling. Economie is een belangrijk onderdeel dat met name op Peelniveau aan de orde moet komen.

7.	Mededelingen vanuit het college	Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 6 april 2017.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (M.P. Dankers)

Advieslijst van de vergadering van de commissie Bestuur

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 6 april 2017 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: M. Dankers, voorzitter;

R. Rutten, griffier;

H. Eijkemans, F. de Wit, W. van Deursen, C. Arts L. Goorts, M. van Asten, J. Coppus, N. Thijssen, T. van der Kant, R. Kuipers, P. Strijbosch, H. de

Louw.

Verder zijn aanwezig: H. Mak, portefeuillehouder; G. Kusters, N. Vincent, V. Snels en Th. Blankers (adviseurs, agendapunt 3).

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Commissieadvies	
1.	Opening en vaststelling van de agenda		De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.	
2.	Advieslijst 9 maart 2017	Vaststelling van de advieslijst.	Wordt ongewijzigd vastgesteld.	
3.	Veerkrachtig Bestuur in Brabant: Burgerbegroting (606886)	De notitie is aan de hand van een presentatie toegelicht. Deze presentatie is inmiddels gepubliceerd op de website.	Conclusie De commissie adviseert het concept van een burgerbegroting nader uit te werken. Het is belangrijk daarbij te realiseren dat het iets anders is dan DeurneKoek wat (ook) een financiële/bezuinigingsdoelstelling had. De gemeente(raad) moet de kaders bepalen waarbinnen gewerkt kan worden met een burgerbegroting. In de commissie kan de discussie daarover nader gevoerd worden: hoe gaan we het doen en voorkom dat je verkeerde verwachtingen wekt. In een volgende commissievergadering kan een procesvoorstel worden besproken hoe we dit aan gaan pakken en wat de raad hierin kan doen. DOE: constateert dat Deurne op onderdelen al heel veel doet. Het is zeker de moeite waard om dit verder uit te werken, als dit leidt tot een win-winsituatie. Het lijkt erop dat het concept vooral aanslaat in kleine kernen. Het is een prima idee om nadere concepten uit te werken.	
			CDA : het is de moeite waard om hiermee door te gaan en op te pakken als speerpunt bij Veerkrachtig bestuur. Als je betrokkenheid wil, is dit een interessante optie. Men	

		bespeurt enthousiasme in het gemeentehuis en het is prima om hiermee aan de slag te gaan. Wel moet men realistisch blijven in de mogelijkheden. Tot slot lijkt het concept vooral aan te sluiten in de kleine kernen. DNU: als gemeente moet je openstaan voor de ideeën die leven onder de bevolking. Het is niet erg als er een keer iets misgaat. De afstand burger-bestuur is groot en het voorgestelde initiatief kan deze afstand verkleinen. Daarom is het goed hiermee aan de slag te gaan. PvdA:uit Veerkrachtig bestuur is naar voren gekomen dat we zelfverzekerd zijn. Die kracht moet je ook uitstralen naar de bewoners. Het is wel zaak te bezien welke vorm het beste daarbij past. De gemaakte afspraken aan de voorkant moeten nagekomen worden. De ruimte die je weggeeft moet gerespecteerd worden. Het is de moeite waard om nader uit te diepen. VDD: hoe krijg je mensen betrokken? Het is goed te bekijken of dit concept aanslaat. Er moet nagedacht worden over de vraag waar je begint: in de kleine kernen of een wijk in Deurne? Het concept moet aanslaan bij de doelgroep. PAGL: van belang is dat het (zoals bij DeurneKOEK) niet gaat om bezuinigingen. Als raad blijf je verantwoordelijk maar het is zeer interessant om die nieuwe basis op te pakken. Als gemeente moet je uitnodigen. Ook Deurne heeft een hechte gemeenschap, maar in bijv. Koolhof en Heiakker zijn minder hechte gemeenschappen. Niet de financiën maar de gezamenlijke doelen tellen. BTD: wat is de mening van de dorps- en wijkraden? Men ziet vooral kansen in Helenaveen en Neerkant. Het is de moeite waard om te proberen. College: er is nog geen contact geweest met de dorsp- en wijkraden. De praktijk laat zien dat vaak bij kleine kernen wordt begonnen, wat als een olievlek kan werken. Er is niet één model (blauwdruk) te bedenken. Het is van belang dat er gewerkt kan worden in een stabiele omgeving. Als gemeente moet je nadenken over systemen hoe je burgers kunt helpen. In Deurne hebben we daar overigens al goede ervaringen mee opgedaan.
4.	Mededelingen vanuit het college	Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 18 mei 2017.

De griffier, De voorzitter,

(C.P.L.M. Hendriks) (M.P. Dankers)

Advieslijst van de vergadering van de commissie Bestuur

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 18 mei 2017 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: M. Dankers, voorzitter;

R. Rutten, griffier;

F. de Wit, W. van Deursen, L. Goorts, M. van Asten, J. Coppus, N. Thijssen, T. van der Kant, P. Trines, M. Bosman, P. Strijbosch en H. de Louw.

Verder zijn aanwezig: H. Mak, portefeuillehouder; G. Kusters en N. Vintcent (adviseurs)

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Commissieadvies
1.	Opening en vaststelling van de agenda		De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2.	Advieslijst 6 april	Vaststelling van de advieslijst.	Wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.	Stand van zaken Veerkrachtig Bestuur in Brabant	Informatievoorziening over: a. optimalisatie opgavedocument en positionpaper; b. uitgangspunten gesprekken in de Peel; c. procesvoorstel burgerbegroting.	Conclusie De commissie adviseert het voorstel te agenderen voor de raad van 30 mei. Verder adviseert de commissie aan de slag te gaan met het procesvoorstel burgerbegroting. Inleiding De gemeentesecretaris geeft aan dat er inmiddels overeenstemming is over de peelparagraaf. Hiervan komt overigens geen verslag. Deze is in lijn met de hetgeen Deurne voor ogen heeft. Als de commissie positief adviseert, kan het worden afgerond in de raad van 30 mei (en niet zoals voorzien pas op 11 juli). Verder wordt de commissie geïnformeerd een werkbezoek van het college aan Greenport Venlo. Deurne heeft overigens de overige 4 peelgemeenten uitgenodigd om verder te praten over samenwerking in de Peel. 2 gemeenten hebben inmiddels gereageerd. CDA: waardeert de wijze waarop de commissie is meegenomen bij de ontwikkeling van de visie. Voorliggende notitie is een uitwerking van hetgeen afgelopen periode is gebeurd. Het is goed dat er afspraken zijn gemaakt met Greenport. Verder is men te spreken over het procesvoorstel burgerbegroting en gaat men hier graag mee

aan de slag. Namens de fractie meldt de heer Bosman zich aan.

DNU: sluit zich aan bij voorgaande spreker; het is een compleet, doordacht document, met goede toevoegingen. Het stuk kan dan ook rechtstreeks door naar de raad. Ook stemt men in met de notitie over de burgerbegroting. De burgerbegroting kan de politiek dichter bij de burgers brengen en omgekeerd. Het is goed om klein te beginnen. Het is nog niet bekend wie namens de fractie zal deelnamen in de werkgroep.

PvdA:spreekt eveneens van een goede notitie. Wellicht kan aan de notitie (pag. 13) worden toegevoegd dat de verbinding naar Venlo ook de verbinding naar het Ruhrgebied is. Daarnaast stemt men ook in met het procesvoorstel burgerbegroting. Het is nog niet bekend of de heer Thijssen of Coppus dat namens de fractie PvdA zal doen.

VVD: vindt het fijn dat het een levend document is en blijft. Het is een goede zaak dat Deurne het initiatief heeft genomen de 4 overige Peelgemeenten uit te nodigen. Men geeft het college mee er voortvarend mee aan de slag te gaan en de raad/commissie te blijven betrekken. Ook de VVD stemt in met het procesvoorstel burgerbegroting, ondanks dat men kritisch blijft op het fenomeen werkgroepen. Mevrouw Van Asten zal hieraan deelnemen.

PAGL: is enthousiast over de totstandkoming van het (groei)document. Men spoort het college aan op de ingeslagen weg door te gaan en het is goed dit document rechtstreeks voor te leggen aan de raad. Over de omschrijving van het doel van de burgerbegroting (vergroten verantwoordelijkheid voor de besteding van publieke middelen) bemerkt men, dat er een gescheiden en gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Namens de fractie zullen mevrouw Arts of de heer Van Deursen deelnemen.

BTD: is van mening dat er geen onderwerpen zijn die in het document meegenomen moeten worden. Het is een proces dat zonder externe begeleiding moet plaatsvinden. Ten aanzien van de burgerbegroting – waar men positief tegenover staat - adviseert men voorzichtig te beginnen, in bijv. Neerkant of Helenaveen. Het zal niet meevallen enthousiastelingen te vinden. Er is nog geen aanmelding vanuit de fractie.

DOE: heeft ook geen extra aandachtspunten. (De totstandkoming van) het document is een voorbeeld van eigen kracht en heeft een toegevoegde waarde. Het is een prima voorbeeld van samenwerking tussen ambtenaren-college-raad(commissie). Goed om die wijzigingen in rood te markeren. Mevrouw De Louw meldt zich aan namens de fractie.

College:

Neemt het advies van de PvdA over het toevoegen van de het Ruhrgebied over. Verder wordt aan elke fractie gevraagd één lid per fractie af te vaardigen voor de werkgroep.

4.	Zienswijzen begrotingen 2018 verbonden partijen (607203)	Concept-besluit 1. kennis te nemen van de uitgangspunten die zijn gebruikt bij het opstellen van de begrotingen 2018 van de vier regionale gemeenschappelijke regelingen; 2. kennis te nemen van de begroting 2018 MRE en geen zienswijze af te geven; 3. kennis te nemen van de begroting 2018 ODZOB en geen zienswijze af te geven; 4. kennis te nemen van de begroting 2018 GGD en geen zienswijze af te geven; 5. kennis te nemen van de begroting 2018 Veiligheidsregio en geen zienswijze af te geven; 6. kennis te nemen van de begroting 2018 BSOB en geen zienswijze af te geven.	Advies: het voorstel kan met stip naar de raad. CDA: constateert dat het college geen reden ziet om zienswijzen af te geven. Het CDA stemt daarmee in, maar zal de ontwikkelingen bij de verbonden partijen kritisch blijven volgen (o.a. de algemene reserveposities). DNU: het lijkt alsof er met de ingediende zienswijzen 2016 weinig is gedaan. Men vraagt zich af: waarom? Men mist dan ook een goede monitoring; het lijkt of de zienswijzen te gemakkelijk terzijde worden geschoven. Overigens adviseert men positief ten aanzien van dit voorstel. PvdA:adviseert positief over dit voorstel. VVD: was aanwezig bij de informatieavond over verbonden partijen. Daarbij werd er vanuit gegaan dat men de begrotingen al gezien had, dat was echter niet zo. Verzoek is om deze per direct door te sturen naar de raad. MRE werkt met een technische begroting. De begroting van VRBZO is verhelderend. Men adviseert positief over dit voorstel. PAGL: was ook aanwezig bij de informatieavond. Het is een goede zaak dat dergelijke avonden worden georganiseerd. Verder sluit men zich aan bij de VVD voor wat betreft het doorzenden van de begrotingen. BTD: gaat er vanuit dat er goede gronden zijn om geen zienswijzen in te dienen. DOE: heeft verder geen opmerkingen. College: wijst op de samenwerkingsmonitor die het mogelijk maakt de ontwikkeling van verbonden partijen te monitoren. De eerstvolgende verschijnt bij de kaderbrief. Wellicht dat deze eens voor de commissie geagendeerd kan worden. (Naschrift griffier: thans worden voorbereidingen getroffen om te komen tot een nieuw raadsinformatiesysteem, die het mogelijk maakt om aan de raad gerichte brieven – zoals begrotingen – direct door te sturen naar de raad).
5.	Mededelingen vanuit het college		Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 29 juli 2017.

De griffier, De voorzitter,

(C.P.L.M. Hendriks) (M.P. Dankers)

Besluitenlijst van de vergadering van de Gemeenteraad

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 21 maart 2017 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: H. Mak, voorzitter;

R. Rutten, griffier;

M. Dankers, H. de Louw, W. Luijten, A. Schreurs, B. van Neerven, L. Cuijpers, E. van Kampen, P. Strijbosch (vanaf 20:05 u), B. Munsters, Th. Van der Kant, I. van Laarhoven, P. Trines, J. Vogels, R. Berkers, J. van Lierop, M. Lukassen, M. van Asten, N. Thijssen, C. Arts, W. van Deursen, F. van

Tilburg, P. Tabor, leden.

Verder zijn aanwezig: M. Biemans, H. Verhees, M. Schlösser, wethouders; E. Jacobs, plv.-gemeentesecretaris; C. Hendriks, notulist.

Afwezig m.k.: W. Tielemans, G.J. Kusters

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	
1.	Opening en trekking lijstnummer		Getrokken wordt lijstnummer 1 (DOE!).
2.	Agenda 21 maart 2017	Vaststelling van de agenda.	De heer Munsters verzoekt een motie, vreemd aan de orde van dag, inzake de Beoordelingsladder Primag toe te voegen aan de agenda. De heren Dankers en Van Lierop en mw. Van Laarhoven verzoeken een motie, vreemd aan de orde van dag, inzake de duidelijkheid voor bewoners in het buitengebied toe te voegen aan de agenda. Afgesproken wordt beide moties gelijktijdig te behandelen als agendapunt11. De agenda wordt voor het overige ongewijzigd vastgesteld.
3.	Spreekrecht burgers		Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.
4.	Ontslag en benoeming commissieleden	 Mevrouw E.A.M. (Esther) Stax, Hazelaar 108 5757 CD Liessel, ontslag te verlenen als commissielid namens de fractie Progressief Akkoord/GroenLinks; de heer M.H.G.M. (Michel) Lintermans, Dagpauwoog 11 5754 DN Deurne, te benoemen tot 	De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.

		commissielid namens de fractie Progressief Akkoord / GroenLinks.	
5.	Veerkrachtig Bestuur	 In te stemmen met de voorlopige positiebepaling van Deurne en het voorlopige opgavendocument, met inachtneming van de resultaten van de externe consultatie en gevoerde spiegelgesprekken; deze documenten te gebruiken als startpunt voor vervolgbespreking in de Peel. 	De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
6.	Subsidiebesluit mondiale bewustwording	Het subsidiebesluit 'Mondiale bewustwording 2018' vast te stellen.	Stemverklaring De fractie van BTD deelt bij wijze van stemverklaring mee dat men tegen het voorstel is omdat men vindt dat mondiale bewustwording geen gemeentelijke taak is. Besluitvorming De leden Arts, Van Deursen, Van Tilburg en Tabor stemmen tegen het voorstel, de overige leden stemmen voor, zodat het voorstel is aangenomen met18 stemmen voor en vier stemmen tegen.
7.	Reactie op Nieuwe opdracht Werkplaats Wonen	 Een positieve reactie te geven op de door de werkplaats Wonen opgestelde conceptopdracht d.d. 7 februari 2017, behoudens de geformuleerde kernvraag over de rol van kleine kernen in deze veranderende woningmarkt en de samenstelling van de werkplaats; de werkplaats Wonen te verzoeken de kernvraag 'Wat is de rol van kleine kernen in deze veranderende woningmarkt' te schrappen en kleine kernen te zien als onderdeel van complementaire gemeenten; de werkplaats Wonen te verzoeken de samenstelling van de werkplaats te verbreden met meerdere vertegenwoordigers vanuit woonconsumenten. 	De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
8.	Wijziging	1. De Tarieventabel behorende bij de	De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig

	Legesverordening v.w.b. de RO-producten	Legesverordening 2017 als volgt te wijzigen: "Hoofdstuk 8, zijnde artikel 2.8.1 t/m 2.8.7" in te trekken en te vervangen; 2. te bepalen dat dit besluit in werking treedt met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2017; 3. artikel 2.3.10 en 2.3.11 van de Tarieventabel 2017 in te trekken en te vervangen; 4. de gemeenteraad voor te stellen te bepalen dat de wijziging als genoemd onder 4 in werking treedt met ingang van het tijdstip waarop artikel 10.8, onderdeel B van de Wet natuurbescherming in werking treedt, te bepalen dat dit tijdstip tevens de datum van ingang van de heffing is en te bepalen dat de bepalingen die ingevolge dit artikelonderdeel worden gewijzigd van toepassing blijven op de belastbare feiten die zich voor die datum hebben voorgedaan.	
9a.	Besluitenlijst	Vaststellen van de besluitenlijst van de vergadering van 7 februari 2017.	De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
9b.	Lijst van toezeggingen 2017, nr. 2	Vaststelling van de lijst van toezeggingen.	De lijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
9c.	Lijst van aan de raad gerichte brieven 2017, nr. 2	De op de lijst opgenomen brieven af te doen, zoals op de lijst is aangegeven.	 De raad besluit zonder hoofdelijke stemming: de brieven onder 6 en 15 in handen te stellen van burgemeester en wethouders ter opmaking van een raadsvoorstel; de brieven onder 1 t/m 5, 7, 8, 10 t/m 14 en 16 t/m 21 voor kennisgeving aan te nemen; de brief onder 9 in handen te stellen van de voorzitter ter afdoening.
10.	Vragenrecht raadsleden	Van het vragenrecht wordt geen gebruik gemaakt.	Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.
11.	Motie inzake Beoordelingsladder	Motie, ingediend door de fractie van het CDA, met het navolgende dictum:	Besluitvorming motie Beoordelingsladder Primag Voor de motie bestemmen de leden Cuijpers, Van Kampen,

Primag en Motie inzake duidelijkheid voor bewoners in het buitengebied

Roept het college van B&W op om:

- een discussienotitie voor te bereiden om de belemmeringen en voorwaarden, omschreven in hoofdstuk 3 van de notitie Boeren met Buren 'Hoe een VAB kan bijdragen aan een vitaal platteland', no. 17, vastgesteld in de raadsvergadering op 7 oktober 2014, te herzien en daarvoor op korte termijn een commissievergadering te plannen;
- gehoord de beraadslagingen in de commissie R&E op 14 maart 2017 door te gaan met de 3^e herziening bestemmingsplan Buitengebied met inachtneming van de eerder aan het college en hierbij de beperkingen die nu gelden voor buitengebiedgebonden activiteiten zijnde binnen het primag/LOG;
  - niet agrarische paardenhouderij;
  - innovatie, onderzoek en experimenteerruimte;
- duurzame energie;
- statische opslag;
- agrofood (uitvoeringsagenda provincie Noord-Brabant);
- kleinschalige buitengebiedgebonden nevenactiviteiten,

weg te nemen, en als kansen op te nemen met name als doel meer innovatie en dynamiek in het gehele buitengebied mogelijk te maken;

- bovenstaande te verwerken in de 3^e herziening van het bestemmingsplan Buitengebied middels wijzigingsbevoegdheden;
- diverse toekomstige initiatieven en inspraakreacties (3^e herziening bestemmingsplan Buitengebied) te beoordelen met een duidelijke beoordelingsladder, vastgesteld door de raad;
- alle fracties, in commissieverband te blijven informeren over de voortgang.

Motie, ingediend door de fracties van DOE!, DeurneNU en VVD, met het navolgende dictum Roept het college van B&W op om:

- Mede de beraadslaging in de commissie op 14

Strijbosch en Munsters, de overige leden stemmen tegen zodat de motie is verworpen (4 stemmen voor en 18 stemmen tegen).

Besluitvorming motie Duidelijkheid voor bewoners buitengebied

Voor de motie stemmen de leden Dankers, De Louw, Luijten, Schreurs, Van Neerven, Van der Kant, Van Laarhoven, Trines, Vogels, Berkers, Van Lierop, Lukassen en Van Asten zodat de motie is aangenomen (13 stemmen voor, 9 stemmen tegen).

maart 2017 gehoord hebbende, door te gaan met de 3^e herziening bestemmingsplan Buitengebied met inachtneming van de eerder aan het college verstrekte raadsopdracht en uitwerking daarvan, en daarbij te bezien op de beperking in het primag, voor wat betreft buitengebiedgebonden activiteiten, zoals nu opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan, te verruimen, met name met als doel meer innovatie en dynamiek in het primag mogelijk te maken; Ook de schriftelijke reactie van de inwoners van Walsberg die is aangeboden tijdens de commissiebehandeling van 14 maart 2017 zorgvuldig te betrekken en mee te nemen als inspraakreactie voor zover deze al niet in een inspraakreactie hebben ingediend.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 18 april 2017.

De griffier, De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten) (H.J. Mak)

Besluitenlijst van de vergadering van de Gemeenteraad

Plaats: Gemeentehuis Deurne Datum: 30 mei 2017 Tijd: 20:00 uur

Aanwezig: H. Mak, voorzitter;

R. Rutten, griffier;

M. Dankers, H. de Louw, W. Luijten, A. Schreurs, B. van Neerven, L. Cuijpers, E. van Kampen, P. Strijbosch, B. Munsters, I. van Laarhoven, P. Trines, W. Tielemans, J. Vogels, R. Berkers, J. van Lierop, M. Lukassen, M. van Asten, N. Thijssen, C. Arts, W. van Deursen (vanaf 20:12 u), F.

van Tilburg, P. Tabor (vanaf 20:02 u), leden.

Verder zijn aanwezig: M. Biemans, H. Verhees, M. Schlösser, wethouders; C. Hendriks, notulist.

Afwezig m.k.: Th. van der Kant

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	
1.	Opening en trekking lijstnummer		Getrokken wordt lijstnummer 6 (PAGL).
2.	Agenda 18 april 2017	Vaststelling van de agenda.	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
3.	Spreekrecht burgers		Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.
4.	Benoeming commissielid	Mevrouw C.L.H (Ine) van Bakel, Torteltuin 25, 5754 HA Deurne te benoemen tot commissielid namens de fractie DOE!.	Besluitvorming : De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
5.	Toekomstvisie Deurne in het kader van Veerkrachtig Bestuur	 De tekst van de toekomstvisie voor Deurne in het kader van Veerkrachtig Bestuur in Brabant definitief vast te stellen; het college opdracht te geven om ten minste: <ol> de deelopgave 'Deurne energieneutraal in 2050' toe te voegen aan het einddocument na vaststelling van het afzonderlijke raadsvoorstel over dit onderwerp; de lay-out van de toekomstvisie verder te verbeteren voordat deze wordt aangeboden aan de provincie; 	

		c. een publieksversie van de toekomstvisie voor Deurne te maken voor verdere publicatie.	
6.	Zienswijzen begrotingen 2016 verbonden partijen	 Kennis te nemen van de uitgangspunten die zijn gebruikt bij het opstellen van de begrotingen 2018 van de vier regionale gemeenschappelijke regelingen; kennis te nemen van de begroting 2018 MRE en geen zienswijze af te geven; kennis te nemen van de begroting 2018 ODZOB en geen zienswijze af te geven; kennis te nemen van de begroting 2018 GGD en geen zienswijze af te geven; kennis te nemen van de begroting 2018 Veiligheidsregio en geen zienswijze af te geven; kennis te nemen van de begroting 2018 Veiligheidsregio en geen zienswijze af te geven; kennis te nemen van de begroting 2018 BSOB en geen zienswijze af te geven. 	Besluitvorming: De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
7.	Notitie Deurne Energieneutraal in 2050	 De ambitie "Deurne energieneutraal in 2050" vast te stellen; met het vaststellen van het document 'Route naar een energieneutraal Deurne in 2050' het college opdracht te geven om de activiteiten uit deze route uit te werken; in de kaderbrief een structureel budget van € 50.000 te vragen om de 'Route naar een energieneutraal Deurne in 2050' de komende jaren uit te werken; de opgave Deurne energieneutraal in 2050 toe te voegen aan het document Veerkrachtig bestuur. 	 Amendementen De fractie van het CDA dient een mondeling amendement in met de navolgende strekking: Punt 3 van het besluit als volgt te wijzigen: 3. in de kaderbrief een incidenteel budget van € 50.000 te vragen om de 'Route naar een energieneutraal Deurne in 2050' uit te werken. De leden Cuijpers, Van Kampen, Strijbosch en Munsters stemmen voor het amendement, de overige leden stemmen tegen, zodat het amendement is verworpen met 4 stemmen voor en 18 stemmen tegen. De fractie van de PvdA dient een amendement in met de navolgende strekking: Punt 2 van het conceptbesluit als volgt te wijzigen: 2. met het vaststellen van het document 'Route naar een energieneutraal Deurne in 2050', aangevuld met een zesde thema: "duurzame ruimtelijke ontwikkeling" en het college opdracht te geven om de activiteiten uit deze route uit te werken;

			De leden Cuijpers, Van Kampen, Strijbosch en Munsters stemmen tegen het amendement, de overige leden stemmen voor, zodat het amendement is aangenomen met 18 stemmen voor en vier stemmen tegen. Stemverklaring De fractie van het CDA deelt bij wijze van stemverklaring mee de ambitie te ondersteunen, echter niet het structureel beschikbaar stellen van geld hiervoor en daarom tegen het voorstel te stemmen.
			Besluitvorming: De leden Cuijpers, Van Kampen, Strijbosch en Munsters stemmen tegen het voorstel, de overige leden stemmen voor, zodat het per amendement aangepaste voorstel is aangenomen met 18 stemmen voor en vier stemmen tegen.
8.	Zonnepanelenproject zuidoost Brabant	 Deel te nemen aan het Zonnepanelenproject regio Zuidoost-Brabant en het college opdracht te geven om het bijgevoegde projectplan uit te voeren; de uit het projectplan voortvloeiende en daarmee samenhangende activiteiten tot de publieke taak van de gemeente Deurne te rekenen; binnen de kaders van het projectplan langlopende geldleningen aan individuele inwoners te verstrekken voor een totaal bedrag van maximaal € 2.253.000; het maximale bedrag van € 2.253.000 te financieren met eigen middelen. vast te stellen de Verordening Zonnepanelenproject gemeente Deurne 2017. 	Besluitvorming: De leden Cuijpers, Van Kampen, Strijbosch en Munsters stemmen tegen het voorstel, de overige leden stemmen voor, zodat het voorstel is aangenomen met 18 stemmen voor en vier stemmen tegen.
9.	Gemeenschappelijke regeling Blink en Begroting 2016 Blink	4. Kennis te nemen van het besluit van het Algemeen bestuur van Blink om in te stemmen met de voorgenomen toetreding van burgemeester en wethouders van Heeze-Leende tot de gemeenschappelijke regeling Blink;	Besluitvorming: De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.

		 het college van burgemeester toestemming te geven tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling zodat Heeze-Leende toe kan treden tot de gemeenschappelijke regeling Blink; kennis te nemen van de concept gewijzigde begroting 2017 en de concept meerjarenbegroting 2018-2021 van de Gemeenschappelijke Regeling Reiniging Blink en geen zienswijze af te geven; kennis te nemen van de jaarrekening 2016 van Blink. 	
10.	Bijstelling subsidie Cultuurcentrum	Te besluiten tot een structurele verhoging van het subsidiebudget voor de exploitatie van het Cultuurcentrum Martien van Doorne met €50.000 (naar €301.100 per jaar), vanaf 2017, en dit besluit integraal af te wegen bij de behandeling van de kaderbrief 2017.	Stemverklaring De fractie van BTD deelt bij wijze van stemverklaring mee dat, hoewel op onderdelen sprake is van onvoldoende onderbouwing, positieve ondersteuning gewenst is. Omdat men ziet dat het de goede kant op gaat, geeft men het voorstel het voordeel van de twijfel. Besluitvorming: De leden Cuijpers, Van Kampen, Strijbosch en Munsters stemmen tegen het voorstel, de overige leden stemmen voor, zodat het voorstel is aangenomen met 18 stemmen voor en vier stemmen tegen.
11.	Bestemmingsplan Helenaveen, 2 ^e herz.	in te stemmen met de beantwoording van de zienswijze, zoals aangegeven in de 'Nota van zienswijze'; het bestemmingsplan 'Kom Helenaveen, 2e herziening' met het identificatienummer NL.IMRO.0762. BP201608-C001 en bijbehorende ondergrond, ongewijzigd vast te stellen.	Besluitvorming: De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
12.	Bestemmingsplan Walsberg, 1 ^e herz.	Het bestemmingsplan 'Walsberg, 1e herziening' met het identificatienummer NL.IMRO.0762.BP201606-C001 en bijbehorende ondergrond ongewijzigd vast te stellen en de zienswijze te beantwoorden, zoals verwoord in de 'Nota van zienswijze bestemmingsplan Walsberg, 1e herziening'.	Besluitvorming: De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.

13.	Zienswijze begroting 2016 Peelgemeenten	 Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2017-2018 en de begrotingswijziging 2017 van de GR Peelgemeenten; in te stemmen met de zienswijze op de ontwerpbegroting 2017-2018 en de begrotingswijziging 2017 van de GR Peelgemeenten. 	Besluitvorming: De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
14.	Zienswijze ondernemingsplan Senzer 2016	 kennis te nemen van het Ondernemingsplan 2018 en de meerjarenbegroting van Senzer; in te stemmen met de zienswijze op het Ondernemingsplan 2018 en de meerjarenbegroting van Senzer. 	Toezegging: De opmerkingen van de heer Van Deursen (extra aandacht voor invulling beschutte werkplekken) en mevrouw Van Laarhoven (in de nieuwe werkwijze meer aandacht voor attitude en bejegening van cliënten) worden in de zienswijze verwerkt. Besluitvorming: De raad besluit zonder hoofdelijke stemming overeenkomstig het voorstel en conceptbesluit.
15a.	Besluitenlijst	Vaststellen van de besluitenlijst van de vergadering van 18 april 2017.	De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
15b.	Lijst van toezeggingen 2017, nr. 4	Vaststelling van de lijst van toezeggingen.	De lijst wordt ongewijzigd vastgesteld.
15c.	Lijst van aan de raad gerichte brieven 2017, nr. 4	De op de lijst opgenomen brieven af te doen, zoals op de lijst is aangegeven.	 De raad besluit zonder hoofdelijke stemming: de brieven onder 1, 2 en 10 in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter opmaking van een raadsvoorstel; de brieven onder 3, 4, 5, 8 en 9 in handen te stellen van het college van burgemeester en wethouders ter verdere afhandeling; de brieven onder 6, 7 en 11 t/m18 voor kennisgeving aan te nemen.
16.	Vragenrecht		Van het vragenrecht wordt geen gebruik gemaakt.

raadsleden	

Vastgesteld in de openbare vergadering van 11 juli 2017.

De griffier,

De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten)

(H.J. Mak)